

چهاردهمین همایش بین‌المللی صنعت  
پتروشیمی ایران (IPF) برگزار شد

از رفع دغدغه خوراکی  
تا افزایش رغبت  
به پایین دستی‌ها

گزارش مشعل از عرشه تا ۳۰ متری زیر آب در بزرگترین پایانه صادراتی نفت خام

فداکاری  
برای  
خلیج فارس





## پتروشیمی مارون

پتروشیمی مارون، یکی از بزرگترین واحدهای الفین جهان شرکت پتروشیمی مارون با تولید سالانه ۱.۱ میلیون تن اتیلن، ۳۰۰ هزار تن پلی اتیلن، در ۲۱ درجه متنوع ۲۰۰ هزار تن پروپیلن، ۳۰۰ هزار تن پلی پروپیلن و دیگر محصولات و خدمات جانبی واحد الفین یکی از بزرگترین واحدهای الفین جهان به شمار می آید که از سال ۱۳۸۵ در منطقه ویژه اقتصادی پتروشیمی واقع در ماهشهر آغاز به کار کرده است.





شنبه ۱۶ اردیبهشت ۱۴۰۲

نشانی: تهران، خیابان طالقانی، رو به روی ساختمان مرکزی وزارت نفت  
ساختمان شماره ۲۴ نفت-طبقه چهارم  
تلفن: ۶۱۶۲۶۰۸۴  
فکس: ۶۶۴۹۱۳۰۹  
اداره کل روابط عمومی وزارت نفت  
جمهوری اسلامی ایران

# www.mashal.ir

MASHAL.MOP.IR

Email: mashal@mop.ir

از طریق اسکن بارکد «کیو آر» وارد سایت  
مشعل شوید.



۴۶



معرفت

پنج درس ناب  
زندگی از عبدالعظیم  
الحسنی (ع)

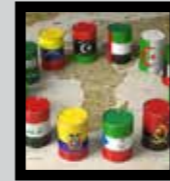
۳۸



باشگاه خیر

پایان عملیات  
جداسازی رایزرهای  
سورنا

۳۶



بین الملل

نفت در تورم  
بی نقصیر  
است

۳۴



بهداشت و درمان

مشاوره؛  
پنجره ای رو به  
زندگی بهتر

۲۶



پالایش

اجرای  
بهینه سازی؛  
ماندگاری نسل ها



# سخت تاشن های نرم

۳۸

# نفت

در ایران باستان

۴۶

زیر دره بین سپهتن

مشعل | پنجم اردیبهشت ماه امسال، توافق چهار جانبه ایجاد سامانه پایش هوشمند تردد ناوگان بین جادهای (سپهتن) پس از کسوفوس های فراوان سرانجام میان شرکت ملی بخش فرآورده های نفتی ایران، شرکت بهینه سازی مصرف سوخت، پلیس راهنمایی و رانندگی فراچاو سازمان راهداری و حمل و نقل جادهای به امضا رسید. وجه تسمیه این سامانه، تخصیص سوخت بر مبنای پیمایش است تا از این رهگذر بتوان بر مدیریت مصرف سوخت، هوشمندانه پایش و نظارت در مواجهه با انواع مخاطرات جادهای، به ویژه مدیریت هوشمند تردد ناوگان حمل و نقل بین شهری نیز تحولی بنیادین ایجاد کرد. سامانه سپهتن، بنا بر مصوبه سال ۱۳۹۳ شورای اقتصاد، هم اکنون برای در اختیار گرفتن ۵۰ درصد از ناوگان حمل بار و مسافر بین جادهای آماده می شود. مجری این طرح، سازمان راهداری و منابع مالی آن قرار است از محل صرفه جویی سوخت تأمین شود. در این میان وزارت نفت نیز بر اساس قانون مکلف شده است تا پایان امسال سامانه مرتب با این طرح را تکمیل و...

۲۲

# پیمه

کارکنان نفت زیر چتر

۸

گفت و گو با نخبه های از خانواده نفت

# وقتی نفت پزشکی

په هوشمندی خورنگ

۴۲

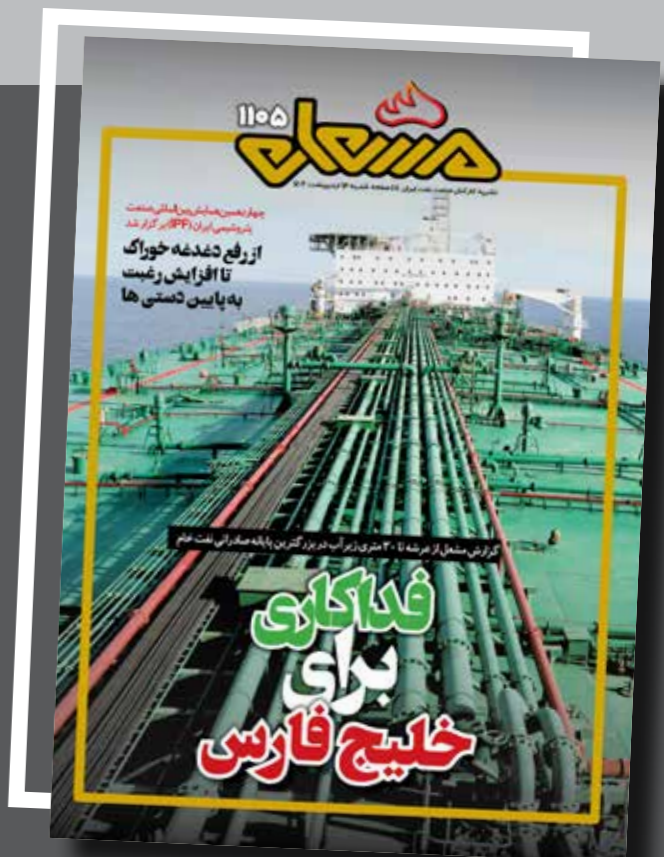
با حضور در کمیسیون انرژی مجلس

وزیر نفت به

پرسش های

نمایندگان پاسخ داد

۴





رئیس جمهوری گفت: روابط تهران و بغداد در حوزه زیرساختی همچون آب، برق، گاز و انرژی باید به‌نحوی ادامه یابد که استفاده از ظرفیت‌های موجود، نیازهای دو طرف را به‌طور کامل برطرف کند. به گزارش شانا و به نقل از پایگاه اطلاع‌رسانی ریاست جمهوری، سیدابراهیم رئیسی روز (شنبه، ۹ اردیبهشت) در نشست مطبوعاتی با عبداللطیف رشید، رئیس جمهوری عراق با بیان اینکه روابط ایران و عراق روابط معمولی نبوده؛ بلکه روابطی راهبردی است، اظهار کرد: سطح روابط تجاری و اقتصادی دو کشور بیش از ۱۰ میلیارد است که می‌تواند به سطوح بالاتری برسد. وی افزود: روابط تهران و بغداد در حوزه زیرساختی همچون آب، برق، گاز و انرژی باید به نحوی ادامه یابد که استفاده از ظرفیت‌های موجود نیازهای دو طرف را به‌طور کامل برطرف

رئیس جمهوری گفت: روابط تهران و بغداد در حوزه زیرساختی همچون آب، برق، گاز و انرژی باید به‌نحوی ادامه یابد که استفاده از ظرفیت‌های موجود، نیازهای دو طرف را به‌طور کامل برطرف کند. به گزارش شانا و به نقل از پایگاه اطلاع‌رسانی ریاست جمهوری، سیدابراهیم رئیسی روز (شنبه، ۹ اردیبهشت) در نشست مطبوعاتی با عبداللطیف رشید، رئیس جمهوری عراق با بیان اینکه روابط ایران و عراق روابط معمولی نبوده؛ بلکه روابطی راهبردی است، اظهار کرد: سطح روابط تجاری و اقتصادی دو کشور بیش از ۱۰ میلیارد است که می‌تواند به سطوح بالاتری برسد. وی افزود: روابط تهران و بغداد در حوزه زیرساختی همچون آب، برق، گاز و انرژی باید به نحوی ادامه یابد که استفاده از ظرفیت‌های موجود نیازهای دو طرف را به‌طور کامل برطرف

### رئیس‌جمهوری تاکید کرد:

## تداوم روابط تهران وبغداددر حوزه‌های گازوانرژی



رئیس جمهوری با تأکید بر پیگیری و اجرای مصوبات سفرهای استانی دولت‌از اقدام‌های انجام‌شده در اجرای مصوبات دور نخست سفر به خوزستان بویژه در حوزه نفت، آب و برق قدردانی کرد و آن را افتخار آمیز دانست. سیدابراهیم رئیسی در نشست عصر یکشنبه (۱۰ اردیبهشت) هیأت دولت با اشاره به استیضاح وزیر صنعت، معدن و تجارت در مجلس، از زحمات و تلاش‌های سیدرضا فاطمی‌امین و همکارانش در این‌وزارتخانه قدردانی کرد. وی ارائه تذکر، طرح سؤال و استیضاح را از اختیارهای مجلس دانست و با بیان اینکه به‌هیچ‌وجه عمل‌نمایندگان به‌وظایف‌نمایندگی‌راجلوه اختلاف میان قوا تلقی نمی‌کنیم، در عین حال افزود: امروز بیش از همیشه همراهی، همکاری و همدلی قوا برای حل مسائل کشور و



گره‌گشایی از امور مردم ضروری است، رئیس‌جمهوری با یادآوری

سالروز صدور فرمان هشت ماده‌ای مقام معظم رهبری به سران قوا برای مبارزه با مفسدات اقتصادی در سال ۱۳۸۰، نظارت را از ابزارهای مؤثر مدیریتی در پیشگیری ومقابله بافسادناکارآمدی وناهنجاری دانست. رئیسی در بخش دیگری از سخنان خود، با اشاره به بیانات مقام معظم رهبری در دیدار روز یکشنبه (۱۰ اردیبهشت) جمعی از کارگران و اعضای تشکل‌های کارگری، بخش‌های مربوطه را مکلف به تشکیل کارگروهی برای پیگیری این موضوع کرد. وی همچنین با اشاره به ظرفیت تالاب شادگان برای ایجاد اشتغال و تبدیل شدن به قطب اقتصادی و گردشگری در خوزستان به مسؤولان ذیربط ماموریت داد طرح توسعه شادگان را با جدیت و فوریت پیگیری کنند

### رئیس گروه اقتصادی دفتر مقام معظم رهبری:

## صنعت نفت بزرگترین فرصت سرمایه‌گذاری ایران برای توسعه است



رئیس گروه اقتصادی دفتر مقام معظم رهبری گفت:اگر ایران بخواهد جایگاه اعتباری در دنیا داشته باشد و سرمایه جذب کند، فقط باید صنعت نفت را گسترش دهد و این به وجود شرکت‌های داخلی وابسته است. علی آقامحمدی در نشست هم‌اندیشی با مدیران عامل شرکت‌های اکتشاف و تولید داخلی درباره صدور پروانه‌های اکتشاف و تولید اظهار کرد: حوزه نفت، بزرگترین فرصت سرمایه‌گذاری ایران برای توسعه است و می‌توان کشور را از این مسیر به طور قابل توجهی جلو انداخت.

وی افزود:بخشی از محقق کردن اهداف توسعه صنعت نفت به‌عهده شرکت‌های تولیدواکتشاف است و گروهی به‌نمایندگی از این شرکت‌های می‌توانند در نشست‌های مختلف، شرایط موجود برای اعطای پروانه را بررسی کنند تا پر درآمدترین بخش ایران در این حوزه سامان یابد. رئیس گروه اقتصادی دفتر مقام معظم رهبری بابیان اینکه حتی می‌توان مشاوره‌های خارجی دریافت کرد و با تعریف همه پروژه‌ها و مگاپروژه‌ها، کار را به‌طور مطلوبی پیش برد، تصریح کرد: دستور رهبری هم این است که چند شرکت بزرگ نفتی برای فعالیت در عرصه بین‌الملل تشکیل شود؛ زیرا اگر کشوری با آینده‌می‌خواهیم، باید در حوزه نفت در دیگر کشورها هم فعالیت داشته باشیم. آقامحمدی گفت: اگر ایران بخواهد جایگاه اعتباری در دنیا داشته باشد و سرمایه جذب کند، فقط باید صنعت نفت را گسترش دهد و این به وجود شرکت‌های داخلی وابسته است.

### با حضور در کمیسیون انرژی مجلس

## وزیر نفت به پرسش‌های نمایندگان پاسخ داد

سؤال بنده (مالک شریعتی نیاسر) نیز در خصوص گزارش کامل بند (ش) تبصره ۲ قانون بودجه ۱۴۰۱ مربوط به هزینه شرکت ملی گاز نیز مطرح شد که پس از استماع پاسخ‌های وزیر نفت، با ارائه مهلت به‌وی این پرسش نیز مرعاماند شریعتی نیاسر عنوان کرد: البته دو پرسش به‌صورت جدی‌تر مطرح شد؛ پرسش نخست درباره اجرایی نشدن قانون پتروپالایشگاه‌ها بود که وزیر نفت پاسخ داد اقدام‌های لازم را همچون تصویب و ابلاغ آیین‌نامه‌ها انجام داده و صندوق توسعه ملی در این باره مصوبه داشته و تنها معطل مجوز تنفس خوراک هستند که در این زمینه نیز نامه‌نگاری شده تا اجازه برای استفاده از منابع صندوق و تأخیر در پرداخت مطالبات صندوق به‌عنوان تنفس خوراک این طرح‌ها پیگیری شود. وی افزود: از آنجا که طبق گفته وزیر نفت، یکی از طرح‌های کیفی‌سازی پالایشگاه‌ها در آینده به‌بهربرداری می‌رسد و طرح‌های دیگر نیز پیشرفت مناسبی داشته‌اند، نماینده سؤال‌کننده از پاسخ‌های وزیر قلع شد. سخنگوی کمیسیون انرژی مجلس

وزیر نفت با حضور در کمیسیون انرژی مجلس شورای اسلامی به پرسش‌های تعدادی از نمایندگان مجلس پاسخ داد. به گزارش شانا، مالک شریعتی نیاسر در تشریح نشست روز دوشنبه (۱۱ اردیبهشت) کمیسیون انرژی مجلس شورای اسلامی با اشاره به حضور جواد اوجی، وزیر نفت و معاونان وی در کمیسیون برای پاسخگویی به پرسش تعدادی از نمایندگان مجلس گفت: یکی از پرسش‌ها در زمینه مسؤولیت اجتماعی وزارت نفت بود که نماینده سؤال‌کننده از پاسخ‌های وزیر قانع شد. وی افزود: پرسش دیگر مربوط به تأخیر در اجرای قانون پتروپالایشگاه‌ها بود که این سؤال مرعاماند، همچنین پرسش یکی دیگر از نمایندگان درباره تأمین گاز و استفاده از سوخت مازوت در نیروگاه‌ها بود که پرسش این نماینده نیز مرعاماند و در ادامه، پرسش یکی از نمایندگان درباره نظارت بر توزیع کارت سوخت گازوئیل آزاد میان جایگاه‌ها بود که این نماینده از پاسخ‌های وزیر قانع شد. سخنگوی کمیسیون انرژی مجلس تصریح کرد:

#### بین‌الملل

## توس از تقاضای ضعیف چین قیمت نفت را کاهش داد

قیمت نفت خام در پی نگرانی‌ها درباره احتمال ضعف در تقاضای چین و پیش‌بینی‌ها درباره افزایش نرخ بهره آمریکا کاهش یافت. به گزارش خبرگزاری رویترز، قیمت نفت در معاملات روز سه‌شنبه (۱۲ اردیبهشت) بازارهای آسیا در پی افزایش آمارهای اقتصادی ضعیف از چین و انتظارها درباره اثر افزایش نرخ بهره آمریکا بر بازارهای مالی، کاهش یافت. در این روز قیمت نفت خام شاخص برنت در پای با ۰.۳ درصد ۲۴ سنت کاهش به ۷۹ دلار و ۷ سنت به ازای هر بشکه رسید. نفت خام شاخص دبیوتی‌آی با ۰.۳ درصد ۲۵ سنت کاهش ۷۵ دلار و ۴۱ سنت معامله شد. هر دو شاخص نفتی در آخرین جلسه معاملاتی، بیش از یک دلار کاهش یافتند. تینانتگ تحلیلمگر مؤسسه سی‌ام‌بی مارکتز در این باره گفت: فشار کاهش‌ی بر قیمت نفت نشان می‌دهد، بهبود اقتصادی چین چندان امیدوارکننده نیست و چشم‌انداز تقاضا برای مصرف سوخت را مختل می‌کند. داده‌های رسمی روز یکشنبه (۱۰ اردیبهشت) نشان داد فعالیت‌های تولیدی چین در ماه آوریل به‌طور ناگهانی کاهش یافت که نخستین انقباض از دسامبر ۲۰۲۲ در شاخص مدیران خرید (PMI) مربوط به بخش تولید بود. انتظار می‌رفت بهبود صنعتی و اقتصادی چین از شیوع ویروس عالم‌گیر کرونا در سال جاری میلادی باعث افزایش تقاضا شود.

رئیس هیأت مدیره مؤسسه گاز ایرانیان:

## آمریکا با افزایش مصرف

## زغال سنگ و شیل اویل سبب

## گرمایش زمین شده است

رئیس هیأت مدیره مؤسسه گاز ایرانیان گفت: کشورهای توسعه‌یافته مانند آمریکا از سال ۱۹۸۰ با افزایش مصرف زغال سنگ و امروزه با شیل اویل، سبب افزایش گرمایش زمین و خشکسالی در جهان شده‌اند. منصور دفتریان در نشست تخصصی محیط زیست پاک واحدهای پتروشیمی در همایش بین‌المللی آی‌پی‌اف بابیان اینکه کره زمین از سال ۱۹۸۰ به‌دلیل زیاده‌خواهی و قلندری کشورهای توسعه‌یافته مانند آمریکا دچار افزایش گرمایش زمین شده است، اظهار کرد: دانشمندان با توجه به تغییرات اقلیمی در مورد ادامه روند گرمایش زمین بارها هشدار داده‌اند. وی با اشاره به بررسی‌های بانک مرکزی اروپا مبنی بر جایگزینی سوخت‌های فسیلی با انرژی‌های تجدیدپذیر و منافع اقتصادی حاصل از آن برای کشورهایافزود: متأسفانه کشورهای بزرگ مصرف‌کننده انرژی مانند آمریکا و چین با افزایش مصرف زغال سنگ، بخوبی توانسته‌اند در سال‌های اخیر قیمت نفت را کنترل کنند. غافل از آنکه این کار آنها سبب تسریع در روند گرم شدن زمین به‌واسطه مصرف زغال سنگ شده است.

رئیس هیأت مدیره مؤسسه گاز ایرانیان با یادآوری اینکه در اسناد منتشرشده از سوی شرکت اکسون موبیل آمریکا و دیگر دانشمندان این کشور مشخص شده، آمریکا از روز نخست از تبعات حاصل از افزایش مصرف زغال سنگ اطلاع داشته است، تصریح کرد: ایران به‌دلیل افزایش گرمایش زمین در ده‌های اخیر ۷۰۰ دریاچه و تالاب خود را از دست داده و دچار آسیب‌های جبران‌ناپذیری مانند آلودگی خاک به‌دلیل نباریدن باران شده است.



## تعمیرات اساسی سیستم حفاظت کاتدی اسکله‌های صادراتی خارک



سرپرست شرکت پایانه‌های نفتی ایران با تأکید بر اهمیت تعمیرات و نوسازی تأسیسات از تقویت و نوسازی سیستم حفاظت کاتدی اسکله‌های پایانه نفتی خارک خبر داد.

عباس غریبی گفت: اصول هر صنعتی، حفظ تأسیسات با انجام تعمیرات به موقع است که با توجه به مأموریت شرکت پایانه‌های نفتی ایران در زنجیره ارزش شرکت ملی نفت ایران، روزآمد کردن تجهیزات و آماده‌سازی شرایط عملیاتی باید همواره در دستور کار باشد.

وی ادامه داد: با توجه به اهمیت اسکله‌های نفتی به‌عنوان شاه‌رگ صادرات نفت، گاز و میعانات گازی، صیانت و نگهداری از آن ضروری و حیاتی است. به‌همین منظور حفاظت کاتدی اسکله‌های پایانه نفتی خارک در دستور کار مدیریت امور فنی شرکت قرار گرفت.

سرپرست شرکت پایانه‌های نفتی ایران تصریح کرد: پس از انجام بازرسی و تشخیص اشکالات اساسی و لزوم انجام تعمیرات اساسی هر دو اسکله پایانه نفتی خارک، شرح کار و برآورد هزینه انجام کار از سوی متخصصان شرکت، تهیه و با حمایت همه‌جانبه محسن خجسته‌مهر، مدیرعامل شرکت ملی نفت ایران، تأمین اعتبار پروژه از محل اعتبارات سرمایه‌ای انجام و بلافاصله تشریفات مناقصه برای اصلاح و تعمیرات اساسی اسکله‌های شرقی و غربی پایانه نفتی خارک آغاز شد.

غریبی گفت: با توجه به وضع نامناسب حفاظت کاتدی در اسکله غربی و به‌منظور جلوگیری از آسیب و خوردگی تأسیسات تا آغاز تعمیرات اساسی، پروژه رفع اشکال اضطراری سیستم حفاظت کاتدی آن اسکله به‌صورت ویژه در دستور کار قرار گرفت.

وی افزود: بر همین اساس و با قید فوریت، تشریفات قانونی انتخاب پیمانکار پروژه تعمیرات اضطراری سیستم حفاظت کاتدی اسکله غربی انجام و عملیات اجرایی آغاز شد.

سرپرست شرکت پایانه‌های نفتی ایران تأکید کرد: اجرای این پروژه شامل جداسازی، آماده‌سازی و نصب آند برای رفع اشکال موقت سیستم حفاظت کاتدی اسکله است که فعالیت‌های ساخت و نصب قطعات فلزی، اتصال بخش‌های مختلف مطابق نقشه و درخواست کارفرما، اجرای تست، حمل و نصب مجموعه آند در محل مشخص و بلاست و رنگ‌آمیزی روی نقاط مختلف اسکله را در بر می‌گیرد. با انجام این پروژه، عمر تأسیسات و زیرساخت‌های اسکله در مقابل خوردگی افزایش و به تبع آن، هزینه‌های تعمیرات و نگهداری به مقدار قابل توجهی کاهش می‌یابد.



### ساحل جزیره هرمز پاکسازی شد

خانواده کارکنان شرکت نفت ستاره خلیج فارس به مناسبت هفته زمین پاک، بخشی از ساحل جزیره هرمز را پاکسازی کردند.

هفته زمین پاک امسال، «سرمایه‌گذاری در زمین، توسعه بازیافت و بهره‌وری سبز» نام گذاری شده که این اقدام خانواده بزرگ ستاره خلیج فارس با مشارکت سازمان حفاظت محیط زیست استان هرمزگان با این مضمون اجرایی شد. هماهنگی، انتقال تجربیات و راهکارها به‌منظور حفاظت روزافزون محیط زیست، آموزش و فرهنگسازی با برگزاری کلاس‌ها، تدوین کتاب‌های عمومی، طراحی و ارائه پروشور برای استفاده کارکنان و خانواده‌ها به‌منظور آشنایی با مبانی اولیه محیط زیست، استفاده بهینه از انرژی، مدیریت مصرف آب و مدیریت پسماند از اقدام‌هایی است که در مدت اخیر به همت واحد حفاظت محیط زیست پالایشگاه ستاره خلیج فارس اجرایی شده است.

مهم‌ترین نقاط حایز اهمیت از لحاظ برنامه‌های حفاظتی زیست محیطی سواحل هستند که باید همت ویژه‌ای در نگهداری، پاکسازی و زیباسازی آن به عمل آورد.

### افزایش ۸۰۰ درصدی پروژه‌های سرمایه‌ای مناطق نفتخیز جنوب

مدیرعامل شرکت ملی مناطق نفتخیز جنوب در نشست بررسی اقدام‌های جهادی، تبیین برنامه‌ها و راهبردهای شرکت ملی مناطق نفتخیز جنوب در سال ۱۴۰۲، نفت را از منابع ملی و متعلق به آحاد مردم دانست و بر تمرکز اقدام‌های جهادی مناطق نفتخیز بر خدمت‌رسانی عمومی برای رفاه حال مردم تأکید کرد.

علیرضادانسی، مدیرعامل شرکت ملی مناطق نفتخیز جنوب اظهار کرد: اقدام توأم با احساس مسؤولیت، مبین کار اساسی و جهادی است که می‌تواند مصادیق فرالواتی داشته باشد، مانند افزایش ۸۰۰ درصدی پروژه‌های سرمایه‌ای یا گسترش ظرفیت قراردادهای پژوهشی، فناوریانه و تولید باراول ۷۵ میلیارد تومان به ۱۵۰ میلیارد تومان در بازه زمانی یکساله در مناطق نفتخیز جنوب که اینها را می‌توان به انفجار کار تعبیر کرد، بنابراین حتی به این مقدار نیز قانع نخواهیم بود. وی با توصیه به گسترش امور رفاهی در تأسیسات به‌عنوان یک اقدام جهادی و برنامه‌ریزی معقول و هدفمند در این زمینه مانند اختصاص کتابخانه، فیلم‌های مفید آموزشی، امکانات رفاهی ورزشی و ایجاد فضای سبز و نهالستان در محیط‌های عملیاتی نسبت به صیانت و ایجاد انگیزه برای نیروهای عملیاتی تأکید کرد.

مدیرعامل شرکت ملی مناطق نفتخیز جنوب در بخش دیگری از سخنان خود که به اقدام‌های جهادی در حوزه مسؤولیت‌های اجتماعی اختصاص داشت، نسبت به هدفمند بودن و تمرکز هزینه‌ها بر اقدام‌های تأسیسات زیرساختی توسعه‌ای و مولد مانفعه منطقه و امتناع از پول‌پاشی بی‌ضابطه و هدررفت منابع سازمان در موارد غیر ضروری توصیه کرد.

### عرضه بیش از ۶۲ هزار تن فراورده هیدروکربوری در بورس



بورس انرژی روز یکشنبه ۱۰ اردیبهشت، میزان عرضه ۶۲ هزار و ۶۴۰ تن فراورده هیدروکربوری بود. در این روز ۱۰ هزار تن تمایز برح تقطیر شرکت نفت ستاره خلیج فارس در رینگ بین‌الملل این بازار عرضه شد.

همچنین در رینگ داخلی نیز ۲۲ هزار تن نفتای پالایش نفت آبادان، حدود ۱۰ هزار و ۴۰۰ تن میعانات گازی مجتمع گاز پارس جنوبی و ۵ هزار تن ته مانده برج تقطیر پالایش نفت کرمانشاه عرضه شد. پالایش نفت اصفهان نیز در روزیاد ۴ هزار تن آیزوریسایکل و ۴ هزار و ۷۰۶ تن حلال، شامل حلال ۴۰۰، حلال ۴۰۲، حلال ۴۱۰، حلال ۵۰۲ و حلال ۵۰۳ در رینگ داخلی بورس انرژی عرضه کرد.

همچنین فراورده‌های اکستراکت نفت سپهان، کنسانتره زغال سنگ سخت (پیتومینه) شرکت گسترش و نوسازی معادن خاورمیانه، آیزوریسایکل، پروپان و نفتای سبک پالایش نفت تهران

در رینگ داخلی عرضه شد. بر پایه این گزارش، روز یکشنبه (۱۰ اردیبهشت ماه) در مجموع ۶۲ هزار و ۶۴۰ تن فراورده هیدروکربوری در بورس انرژی ایران عرضه شده است.

تابلوی معاملات بازار فیزیکی فراورده‌های هیدروکربوری بورس انرژی ایران، ۹ اردیبهشت نیز میزان دادوستد ۱۰ هزار تن گاز مایع صادراتی شرکت ملی پخش فراورده‌های نفتی ایران به ارزش ۵ میلیون و ۳۱۰ هزار و ۹۰۰ دلار بود.

در این روز بیش از ۱۴ هزار تن فراورده در رینگ داخلی و بین‌الملل بورس انرژی ایران بارش ریالی بیش از سه هزار میلیارد ریال معامله شد.

همچنین دوهزار تن نفتا و دوهزار تن نفتای سبک پالایش نفت آبادان و ۵۰ تن آیزوفید پالایش نفت شیراز در رینگ داخلی خرید و فروش شد.

### ابلاغ دستورالعمل کمیته اجرایی پدافند غیر عامل و مدیریت بحران وزارت نفت

پدافند غیر عامل و مدیریت بحران وزارت نفت با موافقت وزیر نفت، به‌منظور اجرا به مدیریت‌های ستادی، شرکت‌های فرعی تابع و شرکت‌های واگذار شده ابلاغ شد.

هدف از این دستورالعمل تشریح نحوه طرح‌ریزی اهداف و برنامه‌های سالانه پدافند غیر عامل و مدیریت بحران وزارت نفت با توجه به نیازهای ذی‌نفعان، الزام‌های قانونی، سند راهبردی پدافند غیر عامل و مدیریت بحران وزارت نفت و نیز چگونگی تحقق بخشیدن به این برنامه‌ها با تخصیص منابع و اجرای کنترل‌های لازم است.

اعضای تشکیل دهنده کمیته اجرایی پدافند غیر عامل و مدیریت بحران وزارت نفت عبارتند از: معاون وزیر در امور مهندسی، پژوهش و فناوری (رئیس کمیته)، مدیر کل پدافند غیر عامل و مدیریت بحران وزارت نفت (دبیر و عضو اصلی کمیته)، مدیر کل ایمنی، بهداشت، محیط زیست وزارت نفت (عضو اصلی کمیته)، رئیس سازمان حراست صنعت نفت (عضو اصلی کمیته)، مدیرعامل سازمان بهداشت و درمان صنعت نفت (عضو اصلی کمیته)، مدیر ایمنی، بهداشت، محیط زیست و پدافند غیر عامل شرکت ملی نفت ایران (عضو اصلی کمیته)، همچنین مدیر ایمنی، بهداشت، محیط زیست و پدافند غیر عامل شرکت ملی گاز ایران (عضو اصلی کمیته)، مدیر ایمنی، بهداشت، محیط زیست و پدافند غیر عامل شرکت ملی پالایش و پخش فراورده‌های نفتی ایران (عضو اصلی کمیته)، مدیر ایمنی، بهداشت، محیط زیست و پدافند غیر عامل شرکت ملی صنایع پتروشیمی (عضو اصلی کمیته) و معاون انرژی سازمان پدافند غیر عامل کشور (عضو اصلی کمیته) که احکام آنها صادر شده است.



دائمی پدافند غیر عامل کشور و برای اتخاذ روند نظام‌مند در تدوین اهداف و برنامه‌های کلان پدافند غیر عامل و مدیریت بحران صنعت نفت و پاسخگویی مناسب به ذی‌نفعان اعم و واگذار شده ابلاغ شد.

از سازمان پدافند غیر عامل کشور و سازمان مدیریت بحران کشور، دستورالعمل طرح‌ریزی و کنترل اهداف و برنامه‌های

دستورالعمل طرح‌ریزی و کنترل اهداف و برنامه‌های پدافند غیر عامل و مدیریت بحران وزارت نفت با موافقت وزیر نفت برای اجرا به مدیریت‌های ستادی، شرکت‌های فرعی تابع و واگذار شده ابلاغ شد.

دائمی پدافند غیر عامل کشور و برای اتخاذ روند نظام‌مند در تدوین اهداف و برنامه‌های کلان پدافند غیر عامل و مدیریت بحران صنعت نفت و پاسخگویی مناسب به ذی‌نفعان اعم و واگذار شده ابلاغ شد.

از سازمان پدافند غیر عامل کشور و سازمان مدیریت بحران کشور، دستورالعمل طرح‌ریزی و کنترل اهداف و برنامه‌های





رضایت‌مندی و خدمات به‌نگام در اولویت قرار می‌گیرد

# کارکنان نفت ایران

مشعل | در واپسین روزهای هفته گذشته، قرارداد بیمه تکمیلی درمان، بیمه عمر و حادثه گروهی کارکنان قرارداد موقت، معین و شرکت‌های پیمانکاری مشمول میان مدیریت سرمایه‌گذاری و کسب و کار شرکت ملی نفت ایران و شرکت بیمه البرز به عنوان برنده مناقصه به صورت رسمی امضا و مبادله شد.

آیین امضای قرارداد بیمه تکمیلی درمان، بیمه عمر و حادثه گروهی کارکنان قرارداد موقت، معین و شرکت‌های پیمانکاری مشمول روز چهارشنبه (۱۳ اردیبهشت ماه) با حضور فریدون کرد زنگنه، مدیر سرمایه‌گذاری و کسب و کار شرکت ملی نفت ایران و موسی رضایی، مدیرعامل شرکت بیمه البرز برگزار شد و در آن طرفین امضاکننده، دیدگاه‌های خود را مطرح کردند.

### خدمات رسانی کیفی و به موقع

فریدون کرد زنگنه، مدیر سرمایه‌گذاری و کسب و کار شرکت ملی نفت ایران گفت: انتظار داریم ارائه خدمات شرکت بیمه البرز به کارکنان صنعت نفت به موقع و با کیفیت بالا انجام شود تا شاهد افزایش رضایت‌مندی آنها و خانواده‌هایشان باشیم. کرد زنگنه با بیان اینکه بخشی از مشکلات سال‌های قبل در این حوزه را احصا کرده‌ایم، افزود: با ایجاد زیرساخت‌ها و آنلاین شدن فرایندهای توان برخی مشکلات سال قبل را به حداقل رساند تا فرایند ارسال فاکتورهای درمان از سوی کارکنان و پرداخت‌ها از سوی بیمه با تأخیر کمتری همراه شود. وی تأکید کرد: براساس بررسی‌ها، بیشترین شکایات مربوط به بخش کارگری بوده و این عزیزان انتظار دارند در حوزه ارائه خدمات بیمه مشکلی وجود نداشته باشد. به گفته مدیر سرمایه‌گذاری و کسب و کار شرکت ملی نفت ایران، با تدابیری که اندیشیده شده در صورت عدم همکاری شرکت‌های پیمانکار و کوتاهی در انجام امور بیمه کارکنان، از طریق کمیسیون مناقصات آن پیمانکاران ایست سیاه قرار می‌دهیم.

### موافقت وزیر نفت با بیمه تکمیلی رانندگان

کرد زنگنه اعلام کرد: خوشبختانه با موافقت وزیر نفت، امسال همکاران پیمان‌های حمل و نقل (تولبری) همانند سایر پیمانکاران با پرداخت ۸۰ درصد حق بیمه از سوی کارفرما تحت پوشش بیمه تکمیلی درمان قرار می‌گیرند. شفاف‌ترین مناقصه‌ها در شرکت نفت موسی رضایی، مدیرعامل شرکت بیمه البرز نیز در مراسم امضای قرارداد بیمه تکمیلی درمان، بیمه عمر و حادثه گروهی کارکنان قرارداد موقت، معین و شرکت‌های پیمانکاری مشمول، با بیان اینکه فرایند برگزاری مناقصه در شرکت ملی نفت ایران بسیار شفاف است، گفت: با تأخیرهای ۱۰ ساله در حوزه کسب و کار و بازار، سالم‌ترین فرایند برگزاری مناقصه را شاهد بودیم. به گفته رضایی، در قالب یک فرایند کاملاً شفاف، شرکت‌های بیمه، تبیینی و امتیاز دریافت کردند و شرکت‌هایی که استانداردهای لازم را به دست آوردند، وارد فرایند مناقصه شدند. این فرایند می‌تواند به عنوان یک الگو در دیگر شرکت‌ها دنبال و اجرایی شود.

وی با اشاره به جایگاه بیمه البرز در میان شرکت‌های بیمه‌ای گفت: در اکثر شاخص‌های بیمه‌گری، فاصله معتاداری با دیگر شرکت‌ها داریم. در پرداخت آئی و لحظه‌ای چالشی نداریم و عملیات رسیدگی مدارک دریافتی باعث تأخیر در پرداخت‌ها می‌شود.

رضایی با اشاره به برنامه‌ریزی برای کاهش زمان و افزایش کیفیت ارائه خدمات به کارکنان اعلام کرد: نرم‌افزار آنلاین در حال طراحی است و پس از تغذیه اسامی کارکنان به صورت رسمی در دسترس قرار می‌گیرد. به راه‌اندازی این نرم‌افزار بخش قابل توجهی از چالش‌ها و تأخیرها حل می‌شود. مدیرعامل شرکت بیمه البرز تأکید کرد: سه استان خوزستان، هرمزگان و بوشهر به دلیل شرایط خاص جغرافیایی و عملیاتی در اولویت ارائه خدمات قرار دارند. رضایی با بیان اینکه یک سوم کل جمعیت این قرارداد در استان خوزستان قرار دارند، تأکید کرد: افزایش مراکز ارائه خدمات را در دستور کار قرار داده‌ایم و برای ارائه سایر امور بیمه‌ای نیز آمادگی داریم.

### درباره جزئیات چه می‌دانیم؟

پس از برگزاری مناقصه در تاریخ ۲۲ فروردین ماه امسال از سوی کمیسیون

مناقصات شرکت ملی نفت ایران و بررسی اسناد از سوی کمیته فنی و بازرگانی، شرکت بیمه البرز با پایین‌ترین مبلغ پیشنهادی با حق بیمه تکمیلی درمان ماهیانه ۳ میلیون و ۳۷۲ هزار و ۲۵۷ ریال و حق بیمه عمر و حادثه گروهی ماهیانه ۱ میلیون و ۱۱ هزار و ۶۷۶ ریال به ازای هر نفر، از تاریخ ۱ اردیبهشت ماه ۱۴۰۲ به مدت یک سال به عنوان بیمه‌گر بیمه تکمیلی درمان، عمر و حادثه گروهی اعلام شد.

پس از مشخص شدن بیمه‌گر، به منظور جلوگیری از عدم توقف خدمت‌رسانی مطلوب به همکاران، براساس مذاکرات انجام شده با شرکت بیمه البرز مقرر شد همکاران قرارداد مدت موقت و معین با ارائه کارت شناسایی به شعب بیمه البرز نسبت به دریافت معرفی‌نامه و انجام خدمات موردنیاز اقدام کنند و کارکنان شرکت بیمه‌کاری نیز با دریافت معرفی‌نامه از کارفرما می‌توانند خدمات مشابه دریافت کنند که این موضوع نیز اطلاع‌رسانی شد. مطابق فرم‌ها، اطلاعیه‌ها و اطلاع‌رسانی‌های انجام شده از روش‌های مختلف از جمله اتوماسیون اداری، تابلو اعلانات ساختمان‌های شرکت ملی نفت ایران و شرکت‌های تابعه، کارکنان قرارداد مدت موقت، معین، رسمی و کارکنان شرکت‌های پیمانکاری مشمول در صورت تمایل به دریافت پوشش‌های بیمه‌ای می‌توانند تا تاریخ ۳۱ اردیبهشت ماه امسال به شرح زیر اقدام کنند:

آخرین لیست کارکنان قرارداد مدت موقت و معین و افراد تحت تکفل آنان که سال ۱۴۰۱ تحت پوشش بیمه تکمیلی درمان (با شرکت بیمه دانا) بوده‌اند، برای شرکت بیمه البرز ارسال شده. از این رو همه کارکنان یادشده از تاریخ ۱ اردیبهشت ماه ۱۴۰۲ تحت پوشش بیمه تکمیلی درمان قرار دارند. چنانچه بیمه‌شدگان یادشده متقاضی انصراف و یا افزودن نفرات جدید به زیرمجموعه خود هستند، باید حداکثر تا تاریخ ۳۱ اردیبهشت ماه نسبت به تکمیل فرم‌های مربوطه اقدام کنند. متقاضیان جدید پوشش بیمه تکمیلی درمان باید نسبت به تکمیل و ارسال فرم ثبت‌نامه اقدام کنند. ۸۰ درصد حق بیمه از سوی کارفرما و ۲۰ درصد آن نیز از سوی کارکنان پرداخت می‌شود.

کارکنان قرارداد مدت موقت و معین می‌توانند در صورت تمایل به دریافت پوشش بیمه عمر و حادثه گروهی نسبت به تکمیل فرم ثبت‌نام و فرم ذی نفع اقدام کنند. ۵۰ درصد حق بیمه از سوی کارفرما و مابقی از سوی کارکنان پرداخت می‌شود.

کارکنان رسمی متقاضی بیمه تکمیلی درمان باید نسبت به تکمیل فرم ثبت‌نامه اقدام کنند. کارکنان پیمانکاری پیمان‌های مستمر غیر پروژه‌ای برای ثبت نام خود و افراد تحت تکفل باید به نماینده پیمانکار خود مراجعه کنند. شرکت‌های پیمانکاری موظف هستند در اسرع وقت و حداکثر تا تاریخ ۳۱ اردیبهشت ماه نسبت به امضای قرارداد بیمه با شرکت بیمه البرز اقدام کنند. با توجه به سوابق گذشته مبنی بر تعطل برخی شرکت‌های پیمانکاری در انعقاد قرارداد مربوطه و یا پرداخت حق بیمه به شرکت بیمه‌گر، مقرر شده است مقرراتی برای جلوگیری از این موضوع وضع و ابلاغ شود. شرکت‌های پیمانکاری موظف به پرداخت حق بیمه (۸۰ درصد سهم کارفرما و ۲۰ درصد سهم کارمند) هستند.

کارکنان تبدیل وضعیت شده به پیمانی، در صورت عدم انصراف تا تاریخ ۳۱ اردیبهشت ماه همانند کارمندان رسمی کل مبلغ حق بیمه به صورت کامل از حقوقشان کسر خواهد شد.

در صورت تبدیل وضعیت از قراردادی یا پیمانکاری به پیمانی در طول مدت قرارداد، مبلغ حق بیمه تا پایان قرارداد به صورت کامل از حقوقشان کسر خواهد شد.

کارکنان می‌توانند نسبت به مشاهده وضعیت بیمه‌ای خود و خانواده، بارگذاری هزینه‌های درمان و پیگیری روند رسیدگی و پرداخت هزینه‌ها از سامانه تحت وب سیناد به آدرس <https://sinad.ealborzins.ir> و اپلیکیشن موبایلی به آدرس [yaghoot.alborzinsrance.ir](http://yaghoot.alborzinsrance.ir) مطابق فایل‌های راهنما استفاده کنند.



چهاردهمین همایش بین‌المللی صنعت پتروشیمی ایران (IPF) برگزار شد

# افزایش رغبت به پایین دستی‌ها

## از رفاه دستخوش خوراک

**مشعل** | چهاردهمین همایش بین‌المللی صنعت پتروشیمی ایران (IPF) روزهای دوشنبه و سه شنبه (۱۱ و ۱۲ اردیبهشت) در مرکز همایش‌های صداوسیما با حضور مقام‌های ارشد دولتی و صنعت پتروشیمی و مهمانانی از ۱۵ کشور خارجی برگزار شد. در این همایش بین‌المللی، فعالان داخلی و خارجی صنعت پتروشیمی، ضمن گفت‌وگوهای چند جانبه و پرسش و پاسخ، با فرصت‌های سرمایه‌گذاری در این صنعت و چالش‌های پیش‌رو در شرایط موجود اقتصاد جهانی و شرایط منطقه‌ای آشنا شدند. همچنین در این همایش دو قرارداد و تفاهمنامه همکاری میان شرکت پژوهش و فناوری پتروشیمی و شرکت‌های پتروشیمی مارون و مرور با هم‌افزایی حضور وزیر نفت از سند توسعه و تکمیل زنجیره ارزش صنعت پتروشیمی نیز رونمایی شد.

در روز اول این همایش روح‌الله دهقانی‌فیروزآبادی، معاون علمی و فناوری رئیس‌جمهوری به عنوان یکی از مهمانان افتتاحیه، با بیان این که اگر به دنبال ارزش افزوده هستیم باید در فکر توسعه سرشاخه‌های دانش بنیان در پتروشیمی باشیم، اظهار کرد: امروز ایران ۸ هزار شرکت دانش بنیان فعال در همه زمینه‌ها دارد، از این رو می‌توانیم به آسانی ۲۵۰ فناوری برتر پتروشیمی در کشور را بومی‌سازی کنیم. به همه مدیران صنعت پتروشیمی این نوید را می‌دهم که ایران برای تحقق اقتصاد دانش بنیان در حال برداشتن گام‌های بزرگ است تا بتواند تا ۱۰ سال آینده همه فناوری‌های مورد نیاز خود را بومی‌سازی کند و به صادرکننده بزرگ محصولات پایین دستی تبدیل شود.

**یک دلار پایین دستی پتروشیمی، ۸ دلار صرفه جویی ارزی**

معاون علمی و فناوری رئیس‌جمهوری با اشاره به تشکیل ستاد اقتصاد دانش بنیان پتروشیمی در این معاونت تصریح کرد: با توجه به تشکیل صندوق خطرپذیری سرمایه‌گذاری در این معاونت در آینده نزدیک شاهد دو هزار میلیارد تومان سرمایه‌گذاری برای توسعه فناوری‌های پتروشیمی هستیم. هر

**فرصت‌های سرمایه‌گذاری در پتروشیمی**

وزارت نفت برای تأمین خوراک پایدار پتروشیمی‌ها تلاش می‌کند جواد اوجی وزیر نفت نیز در چهاردهمین همایش



بین‌المللی صنعت پتروشیمی ایران ضمن تبریک روز کارگر به‌ویژه به تلاشگران صنایع نفت و پتروشیمی اظهار کرد: دغدغه اصلی فعالان حوزه پتروشیمی تأمین خوراک پایدار است و امروز ۷۰ مجتمع پتروشیمی در کشور فعال است و بیش از ۸۰ میلیارد دلار در این صنعت سرمایه‌گذاری شده و نزدیک به ۱۰۷ طرح دیگر از صنایع پایه تا تکمیل زنجیره ارزش در صنعت پتروشیمی در حال اجراست که به همین مقدار سرمایه نیاز دارد. وی افزود: امروز با وجود بیش از ۲۳ تریلیون مترمکعب ذخایر گازی و ۱۵۴ میلیارد بشکه نفت برداشت، سرمایه‌گذاری کافی در این صنعت نشده که بخشی به دلیل نبود تأمین منابع مالی بوده است، بر اساس برنامه ششم باید ظرفیت تولید گاز شیرین به یک میلیارد و ۲۵۰ میلیون مترمکعب می‌رسید. وزیر نفت ادامه داد: دولت سیزدهم و وزارت نفت از شهریور ۱۴۰۰ که آغاز به کار کرد، یکی از بحث‌های اولویت‌دار، افزایش تولید گاز و نفت و احداث مجتمع‌های پتروپالایشی به منظور تأمین امنیت انرژی کشور، جلوگیری از خام‌فروشی، بی‌اثر کردن تحریم‌ها و ایجاد ارزش افزوده بود.

وزیر نفت با تأکید بر اینکه ظرفیت کنونی تولید نفت و گاز ایران به‌هیچ وجه با مقدار ذخایر قابل برداشت‌سنجیت ندارد، تصریح کرد: کشوری مانند روسیه که ذخایر قابل برداشت کمتری نسبت به ما دارد، هم‌اکنون ۷ میلیون و ۵۰۰ هزار بشکه در روز نفت تولید می‌کند، بنده اعتقاد دارم به راحتی می‌توان ظرفیت تولید نفت و گاز کشور را با در نظر گرفتن تولید صیانتی به مقدار قابل توجه افزایش داد. اوجی با اشاره به مشارکت هلدینگ‌ها و بانک‌های بزرگ کشور در طرح توسعه میدان‌ها به‌ویژه میدان‌های مشترک گفت: از روز نخست فعالیت خود در دولت سیزدهم، نگاه خام‌فروشی نداشته‌ایم و مدام به دنبال توسعه زنجیره ارزش افزوده در این صنعت بوده‌ایم، وزارت نفت هم‌زمان با توسعه بخش‌های بالادستی به دنبال ایجاد امنیت انرژی و تأمین پایدار خوراک گازی و مایع با احداث پتروپالایشگاه‌ها بوده است.

وی با اشاره به اینکه وزارت نفت جدای از طرح‌های پتروپالایشگاهی موجود، طرح پتروپالایشگاه شهید قاسم سلیمانی را نیز با استفاده از منابع خود از سال ۱۴۰۱ آغاز کرده است، اظهار کرد: امسال با پیگیری‌های وزارت نفت خوشبختانه در بوجه ۱۴۰۲ بر اساس مجوزهای اعطاشده حدود ۵۰۰ میلیون

دلار برای تکمیل پتروپالایشگاه مهر خلیج فارس تزریق می‌شود تا این طرح هر چه زودتر به بهره‌برداری برسد. وزیر نفت خطاب به همه صنایع عمده کشور که در زمستان دغدغه خوراک و سوخت دارند، تأکید کرد: چتر حمایتی وزارت نفت برای تأمین پایدار خوراک صنایع باز است و تلاش می‌کنیم با توسعه پتروپالایشگاه‌ها و افزایش تولید گاز و نفت، خوراک پایدار برای صنایع عمده تأمین کنیم، ما برای رفع ناترازی گاز و فرآورده نفتی در میدان هستیم.

اوجی یادآور شد: صنایع عمده در هر طرحی از جمله ذخیره‌سازی گاز در تأسیسات روستی و زیرسطحی، گاز مایع (ال پی جی) و گاز طبیعی فشرده (سی ان جی) را در کنار مجموعه‌های خود احداث کنند، وزارت نفت تأمین سوخت آنها را با بهترین الگوی قراردادی انجام خواهد داد.

**فاصله تولید واقعی با ظرفیت نصب شده را کاهش می‌دهیم**

مر تفضی شاهمیرزایی، مدیرعامل شرکت ملی صنایع پتروشیمی به عنوان میزبان و رئیس برگزاری این همایش با اعلام اینکه با

وجود همه تحریم‌ها و محدودیت‌های بین‌المللی بر قله ۹۳ میلیون تنی ظرفیت تولید رسیده‌ایم و با بیش از ۱۰۸ طرح بزرگ و کوچک تا ۱۰-۱۲ سال آینده به بیش از دو برابر ظرفیت تولید فعلی دست می‌یابیم، گفت: هم‌اکنون بیش از ۵۵۰ نوع محصول شیمیایی و پلیمری در صنعت پتروشیمی ایران تولید می‌شود و تا پایان دولت سیزدهم وابستگی به کاتالیست و مواد شیمیایی قطع می‌شود.

او با اعلام اینکه صنعت پتروشیمی هم‌اکنون در حوزه کالا و تجهیزات به بیش از ۸۰ درصد خودکفایی رسیده ایم ست و بنا داریم تا ۶ سال آینده به خودکفایی کامل دست یابیم، گفت: بیش از ۲۵۰ دانش فنی ۹۹ کاتالیست و جاذب برای صنعت پتروشیمی لازم است و عمده کاتالیست و دانش فنی در این صنعت استفاده می‌شود. وی ورود بخش خصوصی و فعالان خصوصی برای توسعه صنعت پتروشیمی را مزیت نسبی این صنعت عنوان کرد و گفت: پار سال در سالی که دانش بنیان نامیده می‌شد، قراردادهای بسیاری در این صنعت امضا و فرمان مقام معظم رهبری در این زمینه محقق شد، به طوری که صنعت پتروشیمی توانست مایه افتخار و عزت باشد.





# بناداریم در ۱۴۰۲ تولید محصول را به ۸ میلیارد تن افزایش دهیم

سرمایه گذاری ۶ میلیارد دلاری

علی صنعتگر، قائم مقام شرکت سرمایه گذاری تجاری شستان هم در این همایش

دارد، اظهار کرد: پتروپالایشگاه دهلران، پتروپالایشگاه کنگان، پالایشگاه مهستان و ان جی ال ۳۱۰۰ از جمله این پروژه‌هاست. بر اساس برنامه ریزی صورت گرفته پروژه ان جی ال ۳۱۰۰ در نیمه اول سال آینده به بهره برداری خواهد رسید. بیات بایان اینکه پارسال در مجموع یک میلیارد و ۲۰۰ میلیون دلار سود بیشتر نصیب صندوق بازنشستگی صنعت نفت به واسطه حضور بیشتر در پروژه‌های زنجیره ارزش شده است، گفت: هم اکنون ۲۶ طرح فعال در صندوق های بازنشستگی صنعت نفت در حال اجراست و تلاش کردیم در صد پیشرفت ماهانه این پروژه‌ها از یک درصد به ۴ درصد برسانیم. وی پروژه ایران ان جی ال را یکی دیگر از پروژه‌های زنجیره ارزش در کشور دانست و افزود: ال ان جی قدرت رقابتی زیادی تری نسبت به خطوط لوله گاز دارد، از این رو برای این حوزه نقشه راه بزرگی داریم و قصد داریم به هاب ال ان جی عسلویه و ایران تبدیل شویم.

عبور سود هلدینگ خلیج فارس از مرز ۱۳۵ هزار میلیارد تومان

عبدالعلی علی عسکری، مدیرعامل شرکت صنایع پتروشیمی خلیج فارس در نشست تخصصی چهاردهمین همایش بین المللی صنعت پتروشیمی ایران با عنوان «نقشه راه توسعه زنجیره ارزش صنعت پتروشیمی ایران» گفت: این شرکت پارسال ۹۵ هزار میلیارد تومان سود خالص داشت و این رقم امسال از مرز ۱۳۵ هزار میلیارد تومان عبور می کند. همچنین این شرکت پارسال ۶۲ میلیارد دلار در آمد ارزی داشت و فروش داخلی آن نیز خوراک شمار زیادی از شرکت داخلی را تأمین می کند. علی عسکری با اشاره به اینکه این شرکت ۲۸ پروژه به ارزش ۱۵ میلیارد دلار در دست اجرا دارد، گفت: خروج از خام فروشی یعنی تکمیل زنجیره ارزش، بنابراین در حال افزودن طرح های پایین دستی به طرح های شرکت هستیم و ایجاد پارک های پایین دستی را در دستور کار قرار داده ایم. همچنین پروژه پالایش گاز هویزه خلیج فارس این شرکت چند روز پیش با حضور رئیس جمهوری به بهره برداری رسید که ظرفیت جمع آوری روزانه ۵۰۰ میلیون فوت مکعب گازهای همراه نفت را دارد و به ثروت تبدیل می کند.

سرمایه گذاری ۱۰ میلیارد دلاری در پروژه های زنجیره ارزش

عبدالحسین بیات، رئیس صندوق های بازنشستگی صنعت نفت به عنوان یکی از سرمایه گذاران فعال صنعت پتروشیمی، با بیان اینکه سرمایه گذاری های صندوق های بازنشستگی صنعت نفت کشور از طریق هلدینگ سرمایه گذاری «هدف» انجام می شود، افزود: رویکرد این صندوق همواره توسعه زنجیره ارزش بوده و سیاست کاری ما مدل توسعه میدان تا بازار است. هم اکنون در ایران خلأ زنجیره ارزش و صنایع تکمیلی وجود دارد و این صنایع متأسفانه متولی خاصی در کشور ندارند. البته اقدام هایی از سوی برخی هلدینگ ها انجام شده که قابل تقدیر است. وی با استقبال از همکاری های خارجی با شرکت های بین المللی برای حضور در پروژه های داخلی و خارجی گفت: در دو سال اخیر برنامه های زیادی را برای جبران حلقه های مفقوده زنجیره ارزش در پروژه های زیر مجموعه خود همچون پتروشیمی خارک، پالایشگاه های نفت چی و سیاهان انجام داده ایم. رئیس صندوق های بازنشستگی صنعت نفت با تأکید بر اینکه این صندوق بیش از ۱۰ میلیارد دلار پروژه در حوزه تکمیل زنجیره ارزش در دست اجرا

۷۰ میلیون تن محصول تولید شده است که بنا داریم امسال این مقدار را به ۸۰ میلیون تن افزایش دهیم. عباس زاده درباره فروش محصولات پتروشیمی ایران در سال ۱۴۰۱ افزود: سال گذشته، ۴۰ میلیون تن محصول به ارزش ۲۷ میلیارد دلار فروخته شد که ۲۸ میلیون تن آن به ارزش ۱۶ میلیارد دلار، صادر و ۱۲ میلیون تن معادل ۱۰ میلیارد دلار نیز به فروش داخلی رسید. همچنین ظرفیت نصب شده صنعت پتروشیمی ایران در بخش محصولات تا به ۵۸ میلیون تن و در بخش میانی ۱۳ میلیون تن است و در بخش نهایی نیز ۲۰ میلیون تن محصول را به فروش می رسانیم. مدیر برنامه ریزی و توسعه شرکت ملی صنایع پتروشیمی با اشاره به طرح های در دست اجرای صنعت پتروشیمی افزود: هم اکنون این طرح ها که در برنامه های گذشته اجرای آنها شروع شده است حدود ۳۵ درصد پیشرفت فیزیکی دارند که حدود ۱۳ میلیارد دلار برای آنها هزینه شده و نیاز است برای تکمیل آنها سرمایه بیشتری جذب شود. مدیر برنامه ریزی و توسعه شرکت ملی صنایع پتروشیمی با تأکید بر لزوم توسعه زنجیره ارزش متناول تصریح کرد: ایران در تولید محصولات پایه در منطقه پس از عربستان سعودی قرار دارد، کشورهای قطر، امارات، عمان، کویت و ترکیه نیز بعد از ایران قرار دارند.

تخصیص نیمی از زمین های مکران برای توسعه صنایع پایین دستی

علیرضا منبری ابیانه، مدیرعامل شرکت توسعه پتروشیمی نگین مکران، نیز در این همایش با اعلام اینکه برای توسعه صنایع پایین دستی نیمی از زمین های منطقه چابهار معادل ۱۲۰۰ هکتار به شرکت های سرمایه گذار برای اجرای پروژه واگذار شده است، گفت: حمایت NPC باقیمانده زمین های موجود در این منطقه به پروژه های پایین دستی واگذار می شود. شرکت ملی صنایع پتروشیمی آمایش سرزمین خوبی انجام داده و هاب های پتروشیمی را در عسلویه و ماهشهر و در کنار دریا در نظر گرفته است. با این حال بندر چابهار کمتر بین فاصله ر بازار های بزرگ جهان همچون هند دارد، از این رو سرمایه گذاری در این منطقه از همه لحاظ برای سرمایه گذاران به صرفه است. هیئت وزیران در سال ۹۰ تصمیم بر ایجاد هاب سوم پتروشیمی در منطقه چابهار گرفته است.

مدیر شرکت توسعه پتروشیمی نگین مکران تفاوت هاب پتروشیمی مکران با سایر هاب های پتروشیمی کشور را وجود تاریخ ۳ هزار ساله در این منطقه به لحاظ تمدن دانست و گفت: منطقه مکران برای صنعت پتروشیمی کارکرد مدیریتی، اقتصادی، محیط زیستی و اجتماعی دارد و امسال زیرساخت هایی همچون تأمین برق، آب و بوتیلیتی در فاز نخست در این منطقه به بهره برداری می رسد.

۵۰ میلیارد دلار ارزش آوری در ۵ سال

ابراهیم بازیان، مدیرعامل شرکت شستا در این همایش مدیرعامل صنعت پتروشیمی راضی به ارزش آفرین بر شمرده که در اوج تحریم ها به کمک اقتصاد ایران آمد و گفت این صنعت در پنج سال گذشته ۵۰ میلیارد دلار ارزش آوری برای کشور به همراه داشته است.

بازیان با اشاره به ظرفیت های بالقوه و بالفعل صنعت نفت ایران افزود: با یک برنامه ریزی راهبردی می توانیم موقعیت خود را در منطقه و نظام بین الملل بهبود ببخشیم که این مهم بدون نگاه تحولی مبتنی بر تنظیم یک سند جامع که به وضوح تکلیف فعالین را در همه سطوح فراهم کند، امکان پذیر نخواهد بود.

مدیرعامل شرکت شستا زنجیره ارزش صنعت پتروشیمی ایران را یکی از مهمترین زنجیره های ارزش در جریان تولید کشور دانست و افزود: برای اثرگذاری در زنجیره ارزش صنعت پتروشیمی نیازمند بازطراحی معماری این بخش در عرصه تولید هستیم تا بتوانیم با تکیه بر توانمندی های خود مبتنی بر فرصت های پیش رو حرکت کنیم. مدیرعامل شستا با تأکید بر توجه بیش از پیش به بازار سرمایه و همچنین مشارکت همگانی برای توسعه طرح های پتروشیمی ادامه داد: در حال حاضر ۲۴ درصد بازار سرمایه کشور منتهای هلدینگ ها به صنعت پتروشیمی اختصاص یافته است. از این رو هر گونه برنامه استراتژیک بدون توجه به مشارکت در سطوح مختلف بی تأثیر است.

صنعتگر از اخذ مجوز خرید کشتی حمل فرآورده های نفتی و پتروشیمی خبر داد و افزود: بر اساس برنامه ریزی های انجام شده در مجموع در پتروشیمی های مرجان و بوشهر در حوزه متان بیش از ۳۳۰۰ تن در سال محصول صنایع تکمیلی تولید خواهیم کرد. قصد داریم در این مجتمع ها متان را به ام تی او و ام تی پلاس تبدیل کنیم.

افزایش ۱۰ میلیون تنی محصولات پتروشیمی

حسن عباس زاده، مدیر برنامه ریزی و توسعه شرکت ملی صنایع پتروشیمی با بیان اینکه هم اکنون ۷۰ مجتمع در صنعت پتروشیمی ایران فعال است که سه مجتمع از این تعداد بوتیلیتی است، افزود: ظرفیت نصب شده این تعداد مجتمع ۹۳ میلیون تن است که برای استفاده از این ظرفیت روزانه ۴۷.۵ میلیون تن معادل یک میلیون بشکه نفت خام خوراک وارد این صنعت ارزش آفرین می شود. مدیر برنامه ریزی و توسعه شرکت ملی صنایع پتروشیمی با بیان اینکه ۷۰ درصد خوراک ورودی صنعت پتروشیمی ایران گاز است، تصریح کرد: سال ۱۴۰۱ حدود

اعلام کرد که برای تأمین سرمایه ۶ میلیارد دلاری فاز نخست پتروپالایش بندرعباس مذاکرات با سرمایه گذاران داخلی و خارجی در حال انجام است. او با اشاره به اینکه گروه شستان در چهار استان خوزستان، بوشهر، هرمزگان و سیستان و بلوچستان در حوزه نفت، گاز و پتروشیمی سرمایه گذاری کرده است، اظهار کرد: مهم ترین هدف ما در حوزه سرمایه گذاری تمرکز بر توسعه زنجیره ارزش افزوده است، زیرا سود سهامداران ما در این بخش خلاصه می شود. هم اکنون گروه شستان در بخش بالادستی در سه میدان گازی در جنوب کشور سرمایه گذاری کرده است. ضمن آنکه در پتروشیمی مکران بحث زیرساخت ها نسبت به دیگر راهبردها بسیار پر رنگ به نظر می رسد، از این رو همین جادست سرمایه گذاران را برای ورود به این عرصه می فشاریم.

قائم مقام شرکت سرمایه گذاری شستان ادامه داد: پروژه های پتروشیمی مرجان، بدر شرق، ۲۲ مخزن ذخیره سازی عسلویه، فاز دوم پتروشیمی بوشهر، فاز سوم پتروشیمی بوشهر و طرح توسعه پتروشیمی آریاساسول از دیگر طرح های شرکت سرمایه گذاری شستان است.



تولیدکننده‌های ایرانی در عین حال که تولیدکننده محصولات پتروشیمی هستند، وارد حوزه تجارت هم بشوند، به این معنا که ما تولیدکننده تاجر کودهای شیمیایی داشته باشیم. قریبی عمده‌مشکل صادرات پلیمر ایران به برزیل را بخش حمل‌ونقل با کانتینر اعلام کرد و افزود: ما در سال‌های گذشته خط مستقیم حمل‌ونقل بین ایران و برزیل نداشتیم، منتها با توجه به تجربه خوبی که میان ایران و ونزویلا اتفاق افتاده است، می‌توان از این خط حمل‌ونقل برای صادرات محصولات پلیمر به برزیل هم استفاده کرد. سفیر ایران در برزیل با بیان اینکه در سال‌های اخیر کشاورزی در برزیل از جنوب و غرب به سمت شمال در حال تغییر است، ادامه داد: از هم‌اکنون باید به این فکر باشیم در شمال برزیل پایگاهی برای صادرات محصولات کوداوه خود ایجاد کنیم. هم‌اکنون خط کشتیرانی ایران به شمال برزیل برقرار است و می‌توانیم با استفاده از این مزیت برای دو سال آینده به منظور حضور در این منطقه شمالی برزیل برنامه‌ریزی کنیم. براساس این گزارش، در ادامه این نشست هم ایرج الهی دهقانی، سفیر ایران در هند و کاظم جلالی، سفیر ایران در روسیه هم در سخنانی کوتاه بر لزوم همکاری‌های اقتصادی دو جانبه تاکید و برخی موانع را تشریح کردند.

**مضای تفاهمنامه و قرارداد همزمان با رونمایی از سند جامع کاتالیست**

در پایان روز اول این همایش نیز قرارداد اعطای حق استفاده از دانش فنی (لیسانس)، تهیه بسته طراحی فرآیندی واحد تولید پلی اتیلن سبک خطی / سنگین به ظرفیت سالانه ۳۱۰ هزار تن میان شرکت پژوهش و فناوری پتروشیمی و شرکت پتروشیمی مارون و تفاهمنامه همکاری نیز برای استفاده از دانش فنی تولید پلی اتیلن ترنالات با پتروشیمی مروارید امضا شد. علاوه بر این تفاهمنامه همکاری صنایع پتروشیمی در سامان بخشی مدارس کانکسی و سنگی استان‌های بوشهر، خوزستان و ایلام میان شرکت ملی صنایع پتروشیمی و سازمان نوسازی، توسعه و تجهیز مدارس کشور در قالب طرح شهید پناهی امضا شد. در ادامه مراسم هم سند توسعه و تکمیل زنجیره ارزش صنعت پتروشیمی با حضور جواد اوجی وزیر نفت و مر ترضی شاهمیرزایی معاون وزیر نفت و مدیر عامل شرکت ملی صنایع پتروشیمی رونمایی شد. براساس این سند، همه توسعه گران، شرکت‌ها و هلدینگ‌های پتروشیمی باید همسو با این سند برنامه‌های توسعه‌ای خود را تنظیم کنند. به گفته مسئولان شرکت ملی صنایع پتروشیمی، در صورت لزوم، سند توسعه و تکمیل زنجیره ارزش صنعت پتروشیمی، با هماهنگی شرکت ملی صنایع پتروشیمی به روز رسانی می‌شود. به این ترتیب توجه به اطلاعات این سند، سرمایه‌گذاران می‌توانند با اطمینان بیشتری در حوزه پتروشیمی ایران سرمایه‌گذاری کنند. در روز دوم برگزاری چهاردهمین همایش بین‌المللی صنعت پتروشیمی ایران نیز نشست‌های تخصصی «صنعت پتروشیمی و زنجیره‌های ارزش مرتبط»، «صنعت پتروشیمی: سرمایه‌گذاری و توسعه‌ها»، «محیط زیست پاک واحدهای پتروشیمی» و «پتروشیمی: بازار بای و کاربردهای پایین دستی» و کارگاه‌های آموزشی و جلسات ترویج کسب و کار با حضور صنعتگران و متخصصان و شرکت‌های علاقه‌مند داخلی و خارجی برگزار شد.



هستیم، در برزیل هم بازار مصرف بزرگی داریم، منتها بازار گاتانی نداریم که بتوانند محصول را از مبدأ تا مقصد با در نظر گرفتن چالش‌های موجود در این قسمت عرضه کنند. سفیر ایران در برزیل افزود: محصولات پتروشیمی در ایران به‌طور معمول از طریق مناقصه و یا بهترین قیمت به خریدار عرضه می‌شود. این در حالی است که خریداران برزیلی عادت دارند محصولاتشان را در بنادر خرید کنند، بنابراین این یک چالش بزرگ برای ماست که بخش فعالیت‌های صادراتی ایران در کشور برزیل اعلام کرد و گفت: ارزش ارزی روابط تجاری دو کشور پار سال ۶.۵ میلیارد دلار بود که کود اوره بالاترین رتبه صادرات ایران به این کشور آمریکای جنوبی را داشت و بخش اصلی واردات ایران نیز از برزیل ذرت، سویا و گوشت بود. سفیر ایران در برزیل با بیان اینکه ایران از سال ۲۰۱۹ یکی از تأمین‌کنندگان اوره برزیل شده است، ادامه داد: برزیل در بخش کودهای شیمیایی تا ۸۰ درصد نیازمند واردات است، به‌طوری که مصرف این کشور در بخش کود اوره سالانه حدود ۸ تا ۱۰ میلیون تن است. ایران در بخش پلیمرها نیز بازار خوبی در برزیل دارد، واردات پلیمرهای پلاستیک برزیل در سال گذشته میلادی به ۶ میلیارد دلار رسیده، البته در مواردی صحبت ۱۱ میلیارد دلار هم شده است. وی از جمله چالش‌های ایران برای حضور در بازار اوره برزیل در سال‌های اخیر مدل دو کشور ایران و برزیل نمونه خوب و کم‌نقصی در بخش تهاوت برای تأمین نیازهای دو طرف بود. اما نیاز است

انجام شده، سفرای ایران در کشورهای روسیه، برزیل و هند به صورت آنلاین حضور داشتند. حسین قریبی، سفیر ایران در برزیل در این نشست، ارزش ارزی روابط تجاری دو کشور ایران و برزیل در سال گذشته را ۶.۵ میلیارد دلار اعلام کرد و گفت: کود اوره بالاترین رتبه صادرات ایران به این کشور در صنعت پتروشیمی چندین پیشرفته نیست و وابسته به واردات است. او صنعت پتروشیمی ایران را مهم‌ترین بخش فعالیت‌های صادراتی ایران در کشور برزیل اعلام کرد و گفت: ارزش ارزی روابط تجاری دو کشور پار سال ۶.۵ میلیارد دلار بود که کود اوره بالاترین رتبه صادرات ایران به این کشور آمریکای جنوبی را داشت و بخش اصلی واردات ایران نیز از برزیل ذرت، سویا و گوشت بود. سفیر ایران در برزیل با بیان اینکه ایران از سال ۲۰۱۹ یکی از تأمین‌کنندگان اوره برزیل شده است، ادامه داد: برزیل در بخش کودهای شیمیایی تا ۸۰ درصد نیازمند واردات است، به‌طوری که مصرف این کشور در بخش کود اوره سالانه حدود ۸ تا ۱۰ میلیون تن است. ایران در بخش پلیمرها نیز بازار خوبی در برزیل دارد، واردات پلیمرهای پلاستیک برزیل در سال گذشته میلادی به ۶ میلیارد دلار رسیده، البته در مواردی صحبت ۱۱ میلیارد دلار هم شده است. وی از جمله چالش‌های ایران برای حضور در بازار اوره برزیل در سال‌های اخیر مدل دو کشور ایران و برزیل نمونه خوب و کم‌نقصی در بخش تهاوت برای تأمین نیازهای دو طرف بود. اما نیاز است

نشست، الکسی ادیچو، مشاور رئیس اتحادیه شیمی دانان فدراسیون روسیه، که به صورت آنلاین در نشست حضور داشت، اظهار کرد: سال گذشته تفاهمنامه همکاری میان اتحادیه شیمی دانان فدراسیون روسیه و شرکت ملی صنایع پتروشیمی امضا شد که امکان گسترش همکاری‌های دو کشور در صنعت پتروشیمی را فراهم ساخت. مشاور رئیس اتحادیه شیمی دانان فدراسیون روسیه، توسعه زیرساخت‌های مالی برای گسترش همکاری‌های دو کشور را مهم دانست و ادامه داد: پرداخت مستقیم براساس نرخ منصفانه و واحد ضروری است زیرا پرداخت از کشور ثالث و یا شخص ثالث دشوار و همراه با ریسک است که منجر به افزایش نرخ معاملات تجاری می‌شود. ادیچو همچنین با اشاره به اینکه توسعه لجستیک و حمل‌ونقل میان دو کشور ضروری است تا مسیر رشد مبادلات تجاری باز شود، تصریح کرد: اختلاف اندازه خطوط ریلی و کمبود سامانه‌های دریایی و خودروهایی باری و کانتینر و نرخ بالای آنها یکی از چالش‌های انتقال محصولات پتروشیمی میان دو کشور است.

**مدل تهاوت ایران و برزیل، تبدیل به نمونه خوب و کم‌نقص است**

در نشست دیگری با عنوان «همکاری‌های بین‌المللی پتروشیمی» که با ریاست علی چگینی، مدیر کل دیپلماسی اقتصادی وزارت امور خارجه



بزرگترین صادر کنندگان عمده متانول در جهان هستند و مصرف این ماده هم‌اکنون نسبت به قبل در حال افزایش است، گفت: متانول می‌تواند یکی از پتانسیل‌های اصلی در آمد زایی در آینده باشد، از این رو باید به فکر توسعه زنجیره آن نیز باشیم.

**نیاز روسیه به کالاهای کاتالیست‌های ایران**

آرتور سیمیرنوف، سرپرست اداره مهندسی شیمی وزارت صنعت و تجارت روسیه نیز گفت: حجم مبادلات حوزه صنعت پتروشیمی دو کشور ایران و روسیه از پویایی مثبتی برخوردار است. سیمیرنوف، با بیان اینکه ایران همواره یک شریک مهم و استراتژیک برای ما بوده و خواهد ماند، افزود: حجم مبادلات حوزه صنعت پتروشیمی دو کشور از پویایی مثبتی برخوردار است و با دو برابر شدن حجم مبادلات تجاری دو کشور در سال ۲۰۲۲، همکاری‌های دوجانبه میان ایران و روسیه عمیق‌تر شده است. سیمیرنوف با اشاره به موفقیت‌هایی که در همکاری مشترک میان صنعت پتروشیمی ایران و گروه انجمن پتروشیمی روسیه به دست آمده است، تصریح کرد: ما به تجارب علمی و تخصصی صنعت پتروشیمی ایران ارج می‌نهیم و صنعت پتروشیمی روسیه نیاز فراوانی به کالاهای تجهیزات و همچنین کاتالیست‌های ایرانی در بخش پتروشیمی دارد. همچنین در این

در ادامه روز اول این همایش، نشست فرصت‌های همکاری و توسعه در زمینه‌های پتروشیمی با حضور تعدادی از شرکت‌کنندگان خارجی برگزار شد و حسین علیمراد، رئیس کل امور بین‌الملل شرکت ملی صنایع پتروشیمی ریاست این نشست را به عهده داشت.

**رسیدن حاشیه سود ۱۷ درصدی به ۴۵ درصد**

سپیدان انصاری نیک، مدیر عامل شرکت پتروشیمی بندر امام به عنوان یکی از اعضای این نشست ضمن معرفی مجموعه خود، ایجاد سود پایدار و بهره‌وری در سرمایه‌گذاری را از اهداف راهبردی پتروشیمی بندر امام بر شمر دو و تصریح کرد: تا پنج سال آینده تولید این مجتمع از ۶ میلیون و ۵۰۰ هزار تن کنونی به ۹ میلیون و ۵۰۰ هزار تن و در آمد سالانه از یک میلیارد و ۲۰۰ میلیون دلار به ۲ میلیارد و ۵۰۰ میلیون دلار و حاشیه سود ۱۷ درصد کنونی به ۴۵ درصد خواهد رسید.

او با اشاره به پنجاهمین سالگرد تأسیس پتروشیمی بندر امام گفت: براساس برنامه‌ریزی ۱۰ سال آینده نوسازی و ساخت واحدهای نودر این پتروشیمی انجام می‌شود و تا پنج سال آینده ایجاد تنوع در محصولات خود را در دستور کار داریم و در آینده نزدیک چهار محصول جدید به تولید مجتمع افزوده خواهد شد. مدیر عامل پتروشیمی بندر امام وجود یوتیلیتی و خطوط لوله تأمین خوراک متمرکز، ۳۰۰ هکتار زمین آزاد در مجاورت مجتمع، درآمد سالانه یک میلیارد و ۲۰۰ میلیون دلاری و منابع انسانی متخصص را از جمله مزیت‌های رقابتی پتروشیمی بندر امام دانست و اظهار کرد: سیاست اصلی ما در آینده تکمیل زنجیره ارزش و پیشگیری از خام‌فروشی است. انصاری ایجاد سود پایدار و بهره‌وری در سرمایه‌گذاری را از دیگر اهداف راهبردی پتروشیمی بندر امام اعلام و تصریح کرد: تا پنج سال آینده تولید این مجتمع از ۶ میلیون و ۵۰۰ هزار تن کنونی به ۹ میلیون و ۵۰۰ هزار تن و درآمد سالانه از یک میلیارد و ۲۰۰ میلیون دلار به ۲ میلیارد و ۵۰۰ میلیون دلار و حاشیه سود ۱۷ درصد کنونی به ۴۵ درصد خواهد رسید. وی با بیان اینکه همه اهداف پتروشیمی بندر امام در ۱۰ سال آینده به دو میلیارد و ۷۰۰ میلیون دلار سرمایه‌گذاری نیاز دارد که با توجه به افزایش خوراک به نظر می‌رسد این سرمایه‌گذاری را بتوان در صورت رضایت سهامداران (۲۰ تا ۳۰ درصد در آمد سالانه) از منابع داخلی تأمین کرد.

مدیر عامل شرکت پتروشیمی بندر امام با اشاره به سرمایه‌گذاری دو میلیارد و ۷۰۰ میلیون دلاری این پتروشیمی طی ۵ تا ۱۰ سال آینده در طرح‌های نوسازی و توسعه‌ای گفت: مذاکرات با طرف‌های خارجی برای جذب ۵۰۰ میلیون دلار سرمایه در جریان است.

**علاقه کشورهای آفریقایی به سرمایه‌گذاری در ایران**

رافیک آمورا، کارشناس ارشد مجمع کشورهای صادرکننده گاز به عنوان یکی از سخنرانان این نشست، گفت: اکثر کشورهای آفریقایی علاقه مند به سرمایه‌گذاری در حوزه کود اوره ایران هستند، مصرف این ماده هم‌اکنون سالانه در جهان به ۲۸۸ میلیون تن رسیده است. آمورا با بیان این که ایران یکی از اصلی‌ترین کشورهای تولیدکننده مجمع کشورهای صادرکننده گاز اسی (ا سی اف) است، گفت: هم‌اکنون ۱۹ کشور عضو این مجمع با سهم ۷۲ درصدی در تولید گاز جهان، ۵۰ درصد از صادرات گاز دنیا را به خود اختصاص داده‌اند. آمورا با بیان اینکه هم‌اکنون ایران، عربستان و آمریکا





گزارش مشعل از عرشه تا ۳۰ متری زیر آب در بزرگ ترین پایانه صادراتی نفت خام

# فداکاری برای خلیج فارس

حسین کریمی‌زاده، مسوول شیفت بهره‌برداری پایانه شناور خلیج فارس در بازدید از اتاق کنترل CCR می‌گوید: کار ما در این بخش، دریافت نفت از سکوها و برنامه‌ریزی برای ذخیره و سپس صادرات آن است.

در این شناور ۲۱ مخزن ذخیره نفت (و البته مخازن دیگری) وجود دارد که نفت خام دریافتی از میدان‌های سروش و نوروز، با در نظر گرفتن موضوع مهم حفظ تعادل شناور، در میان آنها با برنامه مشخصی تقسیم می‌شود. کریمی‌زاده توضیح می‌دهد: زمانی که اعلام می‌شود کشتی برای دریافت مثلا یک میلیون بشکه نفت خام می‌آید، این برنامه‌ریزی را انجام می‌دهیم که نفت ارسالی به شکلی از مخازن مختلف برداشت شده تا توازن شناور حفظ شود.

وقتی از او درباره فرایند تولید و صادرات می‌پرسیم، می‌گوید: «روی مانیتور و دستگاه‌های موجود در اتاق کنترل، روند آنلاین دریافت نفت خام را کنترل می‌کنیم.» علایم سبزرنگ روی خطوط و شیرهای برخی مخازن، نشان‌دهنده آن است که در حال دریافت نفت خام از میدان سروش هستند: نفت دریافتی ابتدا به یک تانکر دریافت‌کننده و سپس به داخل مخازن برنامه‌ریزی شده هدایت می‌شود. برخلاف ذهنیت غالب، فرایند دریافت و توزیع نفت ورودی بین مخازن بسیار حساس و مهم است.

## در فرایند صادرات چه می‌گذرد؟

همزمان با حضورمان در اتاق کنترل CCR شناور صادراتی خلیج فارس، اطلاع داده می‌شود که روز آینده، پایانه باید آماده صادرات نفت خام باشد. در این صورت باید مقدمات لازم برای این منظور ایجاد شود. وقتی زمان صادرات فرا می‌رسد تانکر مهمان جهت دریافت نفت خام به موقعیت لنگرگاه میدان نفتی سروش وارد می‌شود. بعد از آن کاپیتان مستقر در پایانه (پایلوت) به همراه گروه عملیات دریایی و سه یدک‌کش قوی، عملیات انتقال و بستن نفتکش مهمان به پایانه را به عهده می‌گیرند. عملیاتی که بسیار تخصصی و حساس است.

**مرجان طباطبایی** | به هر میزان که عرشه سراسر سبز اما غبارگرفته پایانه شناور صادراتی «خلیج فارس» در بستر آبی فیروزه‌ای خلیج فارس چشم‌نوازی می‌کند، اما به طبقات زیرین آن که در عمق حدود ۳۰ متری، در محیط بدون نور طبیعی و با صدای گوش‌خراش تجهیزات صنعتی می‌رسیم، رد آن زیبایی رنگ می‌یازد. فضایی که در آن دمای بسیار بالا و هوای گرفته ناشی از کارکرد بویلر و سایر تجهیزات صادرات بیداد می‌کند و شرایط کار سخت و طاقت‌فرسا در آن برایمان ملموس‌تر می‌شود. پایانه شناور صادراتی (FSU) خلیج فارس که از آن به عنوان یکی از بزرگ‌ترین مخازن شناور ویژه ذخیره‌سازی و صادرات نفت خام جهان یاد می‌شود، از همان زمان نشستن هلیکوپتر، عظمت خود را به ما نشان می‌دهد: ۳۳۷ متر طول، ۶۰ متر عرض و ۳۳ متر ارتفاع. شناوری ۲۱ مخزن نفت و ظرفیت ذخیره‌سازی حدود دو میلیون و ۲۰۰ هزار بشکه‌ای که تنها اندکی با یک اولترا لارج کرود کرپر (ULCC) فاصله دارد و با ساخت آن در سال ۱۳۹۱ جایگزین شناور صادراتی «سورنا» می‌شد که حدود ۲۰ سال قبل‌تر، آن را برای ذخیره‌سازی

نفت میدان‌های سروش و نوروز و تحویل آن به مشتریان در نظر گرفته بودند. روی عرشه و در یک نمای کلی، لوله‌های سبز پر شمار مخصوص انتقال نفت برای عملیات دریافت و ذخیره‌سازی و همچنین صادرات نفت خام به چشم می‌آید که ردی کمرنگ از لوله‌های قرمز در میان آنها، مخصوص عبور آب واحد آتش‌نشانی، نیز مشاهده می‌شود. در سینه پایانه شناور خلیج فارس و در کنار تاسیسات و لوله‌های روی عرشه آن، می‌توان صدای عبور نفت خام را از لوله‌ها که در آن لحظه در حال دریافت نفت خام از سکوی سروش است، شنید. شناور صادراتی خلیج فارس برخلاف دیگر تاسیسات نفتی دواتاق کنترل مرکزی دارد. اتاق کنترل موسوم به (CCR) که اصل کار آن کنترل و برنامه‌ریزی برای دریافت و صادرات است و شبانه‌روز ذخیره و صادرات نفت خام را با حداقل نفرات زیر نظر دارد. اتاق کنترل دوم هم با اسم (ECR) به موازات (CCR) در طبقات زیرین و در موتورخانه قرار دارد و نظارت و راهبری بویلرها و دیزل ژنراتورها و تجهیزات مربوط به صادرات را بر عهده دارد.



چه چیزی را دارد؟ دهه اول پیروزی انقلاب اسلامی کسی حاضر به کار در بندرعباس و برخی نقاط گرم و بد آب و هوا نبود، برای تنبیه نفرات را به آنجا می‌فرستادند. اینجا چنین شرایطی دارد، اما کارکنان این پایانه صادراتی نه از سر تنبیه که برای پیشبرد و توسعه صنعت نفت و اقتصاد کشور و با عشق در آن مشغول به کار هستند.»

با این حال برزوقی، رئیس پایانه اشاره می‌کند: «کارکنان به سختی اما با عشق و غیرت در چنین محیطی کار می‌کنند. او از ما می‌پرسد که شما چند ساعت می‌توانید در اینجا دوام بیاورید؟»

توضیح می‌دهد: «آن دسته از کارکنانی که در موتورخانه و اتاق کنترل زیرین این شناور مشغول فعالیت هستند، ۶ صبح به ۳۰ متری زیرآب می‌روند و تا ۶ عصر در همانجا می‌مانند و در پاییز و زمستان اصلا

**به آخر دنیا رسیدیم!**

اگرچه هوای بهاری جنوب نسیم نوازندهای را روی عرشه برایمان به ارمغان دارد، اما در طبقات زیرین حکایت دیگری است. رئیس پایانه صادراتی خلیج فارس می‌گوید: «از خردادماه تا مهر، دمای هوا در اینجا و در کنار بویلر و سیستم تولید و گردش بخار پایانه از ۶۰ درجه کمتر نمی‌شود. این دما اصلا شوخی نیست. رطوبت هم بالای ۹۰ درصد می‌شود. می‌توانید حتی این وضع را تصور کنید؟»

در این محیط باید به سختی هوای داغ تابستان و شرایط کاری، سروصدای بی‌امان دستگاه‌های مختلف را هم اضافه کرد. برزوقی می‌گوید: «مدت‌هاست پیگیر آن هستیم که در فصل تابستان، اینجا میزبان چند نماینده مجلس شورای اسلامی باشیم؛ اما تاکنون موفق

در این شناور دریافت، ذخیره و صادرات نفت خام میدان‌های سروش و نوروز است. موتورخانه به منزله قلب این پایانه است و مشتمل بر دیزل ژنراتورها، بویلرها، پمپ‌های متعدد و کندانسور و تجهیزات مربوط به سوخت مازوت و دیزل و تجهیزات تولید آب مقطر و... است.» از فضای موجود در موتورخانه می‌توان به سختی کار در آن پی برد. سروصدای زیاد و درجه حرارت بالا (با اینکه در فصل زمستان هستیم) بیداد می‌کند و هرچه به طبقه‌های پایین‌تر می‌رویم، شدت گرما نیز بیشتر می‌شود. کارکنان این بخش به‌ویژه در فصل تابستان، گرمای طاقت‌فرسایی را تحمل می‌کنند. یکی از بویلرهای داخل موتورخانه در حال روشن شدن برای صادرات روز آینده است. یکی از دیزل ژنراتورها هم برای تولید برق فعال هستند. جالب است که همزمان و در کنار بویلر روشن، گروهی از نفرات پایانه در حال تعمیرات اساسی بویلر دوم پایانه



آفتاب را نمی‌بینند. سروصدا و استرس و مسئولیت هم بالاست.» بودن در چنین محیطی حتی بدون هیچ مسئولیتی و تنها برای بازدید، پر از استرس و فشار روحی و روانی است. چه برسد به اینکه بخواهی سال‌ها در چنین محیطی زندگی و کار کنی و مسئولیت هم داشته باشی. به گفته او، تفاوتی که بین کار در دریا با تاسیسات خشکی وجود دارد این است که در دریا و سکوها و پایانه، خود بچه‌ها هستند و خدای ایشان. این به معنای عدم حمایت مناطق از سکوها و پایانه نیست، اما اگر به فرض، تجهیزاتی در شب خراب شود، یا مشکلی رخ دهد، در مرحله اول و دوم همه چیز به عهده خود نفرات مقیم است که مواردی از این دست، بار مسئولیت و فشار کاری همکاران سکو کار را زیادتر می‌کند.

به میزبانی آنها نشده‌ایم و از همین‌جا از ایشان دعوت می‌کنم که بیایند و از نزدیک شرایط کار روی این شناور را ببینند.»

بازدید با پله‌هایی که ما را پایین و پایین‌تر می‌برد ادامه دارد، موقعیت آخر ما، ۳۰ متری زیرآب و در واقع کف شناور است. وقتی به اینجا می‌رسیم، برزوقی می‌گوید: «اینجا همان آخر دنیا است. یک لحظه تجسم کنید برق پایانه برود. تنها در عمق ۳۰ متری آب، محصور در اتاق فولادین به همراه تجهیزات داغ با چاشنی رطوبت بسیار بالا و هوای گرم و سنگین.»

علی علیرضایی، مسئول تعمیرات مجتمع دریایی سروش و نوروز و پایانه نیز که در این بازدید همراهمان است، با توصیف شرایط سخت کاری در این بخش می‌گوید: «می‌دانید اینجا حکم

هستند. فضای بسته و هوای سنگین و تقریباً بدون اکسیژن برای ما تازه‌واردها در این محوطه، آن هم در اسفندماه، امکان حضور طولانی‌مدت در این بخش را نمی‌دهد و این در شرایطی است که بویلر، تازه در حال روشن شدن بوده و قبل از آن خاموش بوده است.

طبقات پایین‌تر را با پله طی می‌کنیم. توصیه‌های ایمنی مدام یادآوری می‌شود. به کلاه ایمنی به عنوان یکی از الزامات حضور در این بخش‌ها مجهز شده‌ایم. اگر کفش‌های صنعتی و استاندارد هم به پا داشتیم، به آسانی نمی‌توانستیم حریف پله‌های باریک و صنعتی که هر لحظه امکان سرخوردن در آنها وجود دارد، شویم. مرتب صدای بلند برزوقی شنیده می‌شود که دو سمت نرده‌ها را رها نکنید. احتیاط کنید. پله‌ها سر است و...



**اما کارکنان این پایانه صادراتی نه از سر تنبیه که برای پیشبرد و توسعه صنعت نفت و اقتصاد کشور و با عشق در آن مشغول به کار هستند**

**دنیای زیرآب**

ساختمان اداری مسکونی پایانه دارای ۵ طبقه از عرشه پایانه به بالاست. چهار طبقه دیگر یعنی موتورخانه و سایر تجهیزات مربوط به عملیات صادرات نفت زیرساختمان عرشه و در واقع حد به زنجیرهای نگهدارنده شناور فشار وارد نشود. باید توجه داشت که نگهدارنده دو غول آهنین عملیاتی در جریان صادرات و در فاصله حدود ۱۰۰متر از همدیگر بسیار حساس بوده و این عملیات خلق اثر هنرمندانه‌ای توسط گروه عملیات دریایی است. آن این است که فشارهای جانبی وارد بر کشتی در اثر باد یا جریان آب به میزان قابل توجهی کمتر شود. گرچه تجهیزاتی که چنین قابلیتی به پایانه می‌دهند دارای تکنولوژی بالایی بوده و ارائه جزئیات فنی آن از حوصله این بحث خارج است. گردش پایانه حول محور جلویی تکلیف می‌کند که در زمان صادرات، کشتی دریافت‌کننده نفت خام نیز در همان شعاع و به همراه پایانه و به کمک سه یدک‌کش و با راهبری پایلوت مستقر در کشتی صادراتی بچرخد. کشتی صادراتی به وسیله یک زنجیر محکم مخصوص که به سیستم کنترل کشتی خاصی نیز مجهز

است، به پایانه خلیج فارس متصل می‌شود. یک یدک‌کش نیز از پشت. کشتی صادراتی را مهار کرده و فاصله و زاویه کشتی را به کمک دو یدک‌کش دیگر با پایانه حفظ می‌کند با این هدف که دو غول نفتکش به هم برخورد نکنند و هم در اثر کشتی زیاد از حد به زنجیرهای نگهدارنده شناور فشار وارد نشود. باید توجه داشت که نگهدارنده دو غول آهنین عملیاتی در جریان صادرات و در فاصله حدود ۱۰۰متر از همدیگر بسیار حساس بوده و این عملیات خلق اثر هنرمندانه‌ای توسط گروه عملیات دریایی است. آن این است که فشارهای جانبی وارد بر کشتی در اثر باد یا جریان آب به میزان قابل توجهی کمتر شود. گرچه تجهیزاتی که چنین قابلیتی به پایانه می‌دهند دارای تکنولوژی بالایی بوده و ارائه جزئیات فنی آن از حوصله این بحث خارج است. گردش پایانه حول محور جلویی تکلیف می‌کند که در زمان صادرات، کشتی دریافت‌کننده نفت خام نیز در همان شعاع و به همراه پایانه و به کمک سه یدک‌کش و با راهبری پایلوت مستقر در کشتی صادراتی بچرخد. کشتی صادراتی به وسیله یک زنجیر محکم مخصوص که به سیستم کنترل کشتی خاصی نیز مجهز

است، به پایانه خلیج فارس متصل می‌شود. یک یدک‌کش نیز از پشت. کشتی صادراتی را مهار کرده و فاصله و زاویه کشتی را به کمک دو یدک‌کش دیگر با پایانه حفظ می‌کند با این هدف که دو غول نفتکش به هم برخورد نکنند و هم در اثر کشتی زیاد از حد به زنجیرهای نگهدارنده شناور فشار وارد نشود. باید توجه داشت که نگهدارنده دو غول آهنین عملیاتی در جریان صادرات و در فاصله حدود ۱۰۰متر از همدیگر بسیار حساس بوده و این عملیات خلق اثر هنرمندانه‌ای توسط گروه عملیات دریایی است. آن این است که فشارهای جانبی وارد بر کشتی در اثر باد یا جریان آب به میزان قابل توجهی کمتر شود. گرچه تجهیزاتی که چنین قابلیتی به پایانه می‌دهند دارای تکنولوژی بالایی بوده و ارائه جزئیات فنی آن از حوصله این بحث خارج است. گردش پایانه حول محور جلویی تکلیف می‌کند که در زمان صادرات، کشتی دریافت‌کننده نفت خام نیز در همان شعاع و به همراه پایانه و به کمک سه یدک‌کش و با راهبری پایلوت مستقر در کشتی صادراتی بچرخد. کشتی صادراتی به وسیله یک زنجیر محکم مخصوص که به سیستم کنترل کشتی خاصی نیز مجهز





**اگر عزت و منزلت کارکنان نفت در جامعه به ایشان باز گردد، بسیاری از مشکلات کنونی موجود در نفت به دست همین کارکنان حل خواهد شد**

بازدید از طبقات زیرین رو به پایان است و زمان رفتن به عرشه می‌رسد. باید ۳۶۰ پله را از کف تا عرشه طی کنیم. جعفر رضانی، اپراتوری که مسؤلیت سرکشی از پمپ‌ها را در طول عملیات صادرات عهده‌دار است، می‌گوید: «مرتب باید از پایین‌ترین تا بالاترین طبقات موتورخانه، پله‌ها را بالا و پایین برویم و تجهیزات را چک کنیم تا خللی در روند صادرات وارد نشود. گاهی به پله‌های آخر که می‌رسیم، دیگر نفسم بند می‌آید و فکر می‌کنم که به بالا نمی‌رسیم. رفت و آمد روی سکو و پله‌ها باعث زانو درد و کمردرد کارکنان اینجا شده است و هر کسی به نحوی مشکل دارد.» او می‌گوید: «کاری که ما انجام می‌دهیم با حقوق دریافتی مطابقت ندارد. در شرایط دوری از خانواده و کار اقماری، حتی گاهی وضع تلفن‌ها، امکان ارتباط با آنها را غیرممکن می‌کند.» سهراب محمدپور، رئیس تعمیرات پایانه شناور خلیج فارس هم در این بازدید با اشاره به سختی فعالیت کارکنان به‌ویژه در بخش موتورخانه می‌گوید: «بیشترین مشکل ما از نظر تعداد نیروی انسانی است. در این موتورخانه به جای هشت نفر در هر شیفت، چهار نفر در هر شیفت کار می‌کنند و این کمبود نیرو، شرایط کار کردن را هم را سخت‌تر کرده است.»

**اوقات بدون فراغت**

مسئولین پایانه از سال‌ها قبل برای کاهش بار روانی و با توجه به شرایط پایانه، به فکر ورزش نیز بوده‌اند. علاوه بر باشگاهی که در پایانه وجود دارد، یک فضای بدون استفاده نیز تغییر کاربری داده شده و زمین چندمنظوره فوتسال، بسکتبال و والیبال در آن ایجاد شده است. گرچه اکثر به خاطر خستگی و شرایط کار، کمتر زمانی برای استفاده از آنها برای همکاران مهیا می‌شود. با این حال در همین بازدید کوتاه که می‌خواهیم دست به توپ شویم، متوجه می‌شویم این فضا فاقد سیستم تهویه مناسب بوده و عملاً در فصل گرم قابل استفاده نیست.

**سکوها و شناور پزشک لازم هستند**

وقتی بازدید با حضور در درمانگاه کوچک شناور ادامه می‌یابد، برزوقی ضرورت حضور همیشگی پزشک را یادآور می‌شود و می‌گوید: «یکی از مهم‌ترین مسائلی که همواره روی آن تاکید وجود دارد، ضرورت حضور دائمی پزشک در پایانه و البته سکوهاست. شرایط محیط صنعتی و انجام مدام کارهای پریسک، در کنار بالاتر رفتن سن همگی همکاران و فاصله زیاد سکوها و پایانه از خشکی ضرورت حضور دائمی پزشک در پایانه و البته سکوها را دوچندان می‌کند. مثلاً پایانه، حدود ۱۱۰ کیلومتر با خشکی فاصله دارد و حداقل زمان اعزام و انتقال بیمار از دریا به خشکی از زمان درخواست حدود سه ساعت است؛ در این فاصله زمانی، به راحتی یک جان از دست می‌رود. خوشبختانه هم‌اکنون پایانه دارای پزشک است؛ اما گروه پزشکی مستقر در پایانه و سکوها هم مثل بقیه، چالش‌ها و درد دل‌های زیادی دارند. حضور آن‌ها مایه دلگرمی کارکنان است، اما متأسفانه گروهی هستند که کمتر دیده می‌شوند و کمتر برای رفع مشکلات و دغدغه‌های آنها با وجود پیگیری‌های مسئولان این واحد، اقدام می‌شود. اهمیت و نقش حضور ایشان در دوران کرونا بر همه ما مشخص است. امیدواریم که به این همکاران نیز اهمیت بیشتری داده شده و

برای رفع دغدغه‌هایشان اقدام‌های بیشتری انجام شود.» او در این زمینه این نکته را هم یادآوری می‌کند که برای خرید و تجهیز وسایل پزشکی اورژانسی در مانگاه‌های سکوها و پایانه، مشکلات فراوانی وجود دارد که نیازمند نگاه مثبت‌تر مسئولین ستاد است. مجموعه مواردی که می‌تواند جان همکاران را نجات دهد.

**ضرورت تحقیق درباره اثرات روحی روانی کار اقماری**

بازدید از درمانگاه کوچک پایانه که به پایان می‌رسد، در دفتر رئیس پایانه نکات مهم‌تری در زمینه دغدغه کارکنان مطرح می‌شود. او اشاره می‌کند: «یکی از نکاتی که در زندگی اقماری به‌خصوص در سکوها و پایانه مغفول مانده، این است که همکاران در دریا به مدت ۱۴ روز هم کار می‌کنند و هم زندگی، نقراتی با سلاقی و فرهنگ‌های متعدد از شهرهای مختلف کشور که در سنین متفاوت با مسئولیت‌هایی خاص در یک محیط محدود و کوچک گرد هم می‌آیند. فشار کاری و دوری از خانواده و نداشتن حریم خصوصی کافی، بار روانی بالایی بر همه وارد می‌کند. تا زمانی که اینجا زندگی نکنید متوجه شرایط آن نخواهید شد. متأسفانه در کشور نفتی ما، هنوز تحقیق و کار علمی مدونی برای حل مسائل روحی و روانی این گروه به عمل نیامده است و تنها یکی دو تحقیق دانشگاهی کوچک در این زمینه وجود دارد. با این دیدگاه که نیروی انسانی سرمایه این شرکت بوده و ضرورت توجه مسئولین به انجام کارهای علمی و تحقیقاتی و پزشکی در مورد اثرات سوء کار اقماری و راه‌های کنترل آن بسیار زیاد است.» او با اشاره به بخش دیگری از آسیب‌های کار روی شناور و سکوها تاسیساتی که با شب‌کاری همراه است، می‌گوید: «۹۹ درصد همکاران ما مشکل کم‌خوابی و یا بی‌خوابی دارند که همین خود ریشه بسیاری از بیماری‌هاست. نقراتی هستند که ۱۵سال است که شب‌کاری می‌دهند و این شوخی نیست. پس از چند شب شیفت شبانه، فشارخون بالا می‌رود، عصبی می‌شوید و تغذیه شما به هم می‌ریزد. نکته مهم اینکه، یک هفته مداوم شب‌کاری دادن با یک شب بیدار ماندن که بسیاری از ما تجربه کرده‌ایم، متفاوت است و آسیب‌های ناشی از آن بسیار بالاست.»

**کارکنان غایب از نظر**

در بازدید از شناور صادراتی خلیج فارس برخلاف دیگر تاسیسات و سکوها نفتی و با توجه به صادراتی که به صورت ناگهانی برای روز بعد اعلام شده بود، همه درگیر بودند و برخلاف دیگر تاسیسات نفتی، بیشتر کارکنان تمایلی هم برای گفت‌وگو ندارند. اکثراً مشغول مهیا کردن شرایط صادرات روز آینده هستند. با این حال به نظر می‌رسد رئیس شناور صادراتی خلیج فارس، خود زبان تمامی کارکنانش است که بیش از طرح موضوعات فنی و تخصصی، موضوعات صنفی و منابع انسانی را مورد اشاره قرار می‌دهد. مواردی که می‌توان گفت حرف مشترک بسیاری از کارکنان صنعت نفت است. مسائل متنوعی که از نادیده گرفته شدن کارکنان صنعت نفت تا ناشناخته بودن نوع کار و حرفه آنها را شامل می‌شود. حرفه‌ای موثر که اگرچه در حال توزیع دلارهای نفتی به اقتصاد وابسته به نفت ایران است، اما حتی اهمیت و کیفیت کار و تخصص آنها، برای نزدیکان و خانواده‌هایشان هم



ترفته است.

او می‌گوید: «در کشوری که همه چیز آن به نفت وابسته است، حتی بسیاری از خانواده‌های نفتی تفاوت میان اسکله، سکو و دکل را نمی‌دانند؛ چه برسد به مردم عادی و خیلی از مسئولین غیر فنی. در واقع مسئولیت رفع مشکل، با رسانه‌هاست و در این فضا و در این ایام، تبلیغات حرف اول را می‌زند و متأسفانه ما ضعیف عمل کرده‌ایم.»

برزوقی ادامه می‌دهد: «حرف ما ارج نهادن به نیروی کار اقماری صنعت نفت است. با توجه به اینکه افزون بر نیروهای عملیاتی، کارکنان ستادی هم اوضاع خوبی ندارند و در این زمینه، مساله فقط حقوق نیست. ما باید کاری کنیم که خانواده‌های نفتی با افتخار در جامعه سرشان را بالا بگیرند و بگویند ما شرکت نفتی هستیم. شرکت نفتی بودن الان امتیاز حساب نمی‌شود. جرات نمی‌کنیم این را بگوییم چون همه جبهه می‌گیرند به این خاطر که رسانه‌ها مسائل را وارونه جلوه داده‌اند. الان در این کشور همه می‌گویند ما نباید به نفت و درآمد

واضح نیست. از این‌رو او خواستار حضور هرچه بیشتر نشریات غیرداخلی وزارت نفت برای معرفی هرچه بیشتر و ترسیم تلاش کارکنان، به عموم جامعه است و می‌گوید: «تلاش‌هایی که توسط روابط عمومی و رسانه‌های داخلی شرکت نفت می‌شود، قابل ستایش است. ولی اکثر قریب به اتفاق خوانندگان، خود بچه‌های نفت هستند. باید کاری کنیم که مانند دیگر وزارخانه‌ها، مخاطب عام پیدا کنیم. خودمان که از هم خبر داریم باید اهمیت و شرایط کار نفت را به عموم جامعه نشان دهیم.»

**کشور ما یافت‌زندگی می‌کند**

رئیس شناور خلیج فارس با تاکید بر اینکه کارکنان نفت در دوران سخت تحریم هرگز اجازه توقف در اثر کمبود قطعه و مسایل فنی را ندادند و به بهترین نحو مسائل را مدیریت کرده‌اند، گله می‌کند که مسائل و نامهربانی‌های سال‌های اخیر انگیزه کارکنان را تا حد قابل توجهی کم کرده است. کارکنان نفت با تمام رشادت‌هایی که در این مدت کرده‌اند نه تنها دیده نشده، بلکه با بی‌مهری‌های زیادی روبرو بودند. حرف‌هایشان شنیده نشده و صدای کار و تخصص‌شان به بیرون از صنعت نفت

هسته‌ای از صنعت نفت بیشتر است. همان‌گونه که رسانه‌ها توانستند ضمن حفظ مسائل امنیتی اهمیت صنعت هسته‌ای را به جامعه نشان دهند، این مساله را در مورد صنعت نفت باید اجرا کنند. من به شما قول می‌دهم اگر عزت و منزلت کارکنان نفت در جامعه به ایشان بازگردد، بسیاری از مشکلات کنونی موجود در نفت به دست همین کارکنان حل خواهد شد. ما از مسئولین ستادی انتظار داریم همان‌گونه که برای عملیاتی‌ها فعل نشدن و نمی‌شود معنایی ندارد برای ایشان هم در زمینه حمایت از ما نیز چنین باشد.»

**چشم‌ها را درباره نفتی‌ها باید شست**

رئیس شناور صادراتی خلیج فارس با انتقاد از این نگاه که کارکنان صنعت نفت را نجومی‌بگیر می‌خوانند، می‌گوید: «ما هیچ وقت نمی‌گوییم حقوق اصناف مختلف آموزشی، فرهنگی و سایر وزارتخانه‌ها زیاد است، هر کسی حق خود و با حتی کمتر از آن را دریافت می‌کند؛ اما متأسفانه به دلیل سابقه ذهنی که از شرکت نفت وجود دارد و تبلیغات سوئی و برداشت و تفسیر اشتباهی که در راستای همان شعار عدم وابستگی کشور به نفت صورت گرفت، این نگاه نیز حاکم شده است که ما حقوق‌های بالایی دریافت می‌کنیم، درحالی‌که در رده‌بندی کشوری دریافت حقوق رتبه ۸ و ۹ هستیم و اینکه معدود افرادی به دلایل مختلف حقوق‌های بالایی دریافت می‌کنند، نباید به همه تعمیم داده شود. در کنار آن کسی مساله سن بازنشستگی ۶۰ ساله در صنعت نفت یا جزو مشاغل سخت و زبان‌آور نبودن این صنعت یا همین مساله مالیات و سقف حقوق را در نظر نمی‌گیرد.»

**تقدیر از خانواده کارکنان صنعت نفت**

او با توضیحات بالا اشاره می‌کند که هرچند مکرراً گفته می‌شود صنعت نفت مدیون کارکنان این صنعت است، اما به شما می‌گویم این صنعت بیش از همه مدیون خانواده‌های همکاران به‌ویژه خانواده‌های اقماری است. خانواده‌ها از شرایط کار و مخاطرات آن اطلاع دارند و می‌دانند فشار کاری زیادی را متحمل می‌شوند.

او در پایان می‌گوید: «میان این مسائل و مشکلات ۳۰ ثانیه زمان می‌برد، اما تا زمانی که آن را تجربه نکرده و با آنها زندگی نکنید، نمی‌توانید آن را درک کنید. من از مسئولان درخواست می‌کنم صدای این همکاران را بشنوند و به جامعه برسانند. به کمک همین کارکنان پرچم صنعت نفت تاکنون برافراشته بوده و برافراشته هم خواهد ماند. کافی است به ایشان ارج نهاده شود و نوع و اهمیت شغل آنها دیده شود و عزت و ارج و قرب قبلی به آنها برگردانده شود تا شاهد فتح قله‌های بلندتر افتخار توسط پرسنل خدمت نفت باشیم.»

سفر رو به پایان است و برخلاف دیگر بازدیدها از سکوها خلیج فارس این بار قاب عکسی از پایانه شناور صادراتی خلیج فارس به همراه نمونه یادگاری از نفت سنگین سروش و نوروز را از رئیس پایانه به یادگار می‌آوریم.



توافق چهار جانبه پایش تردد ناوگان بین شهری سرانجام امضا شد

# زیردرهین سپهتن

**مشعل** پنجم اردیبهشت ماه امسال، توافق چهار جانبه ایجاد سامانه پایش هوشمند تردد ناوگان بین جاده‌ای (سپهتن) پس از کش و قوس‌های فراوان سرانجام میان شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ایران، شرکت بهینه‌سازی مصرف سوخت، پلیس راهنمایی و رانندگی فراجا و سازمان راهداری و حمل و نقل جاده‌ای به امضار رسید. وجه تسمیه این سامانه، تخصیص سوخت بر مبنای پیمایش است تا از این رهگذر بتوان بر مدیریت مصرف سوخت، هوشمندانه پایش و نظارت در مواجهه با انواع مخاطرات جاده‌ای، به ویژه مدیریت هوشمند تردد ناوگان حمل و نقل بین شهری نیز تحولی بنیادین ایجاد کرد.

سامانه سپهتن، بنا بر مصوبه سال ۱۳۹۳ شورای اقتصاد، هم‌اکنون برای در اختیار گرفتن ۵۰ درصد از ناوگان حمل بار و مسافر بین جاده‌ای آماده می‌شود. مجری این طرح، سازمان راهداری و منابع مالی آن قرار است از محل صرفه‌جویی سوخت تأمین شود. در این میان وزارت نفت نیز بر اساس قانون مکلف شده است تا پایان امسال سامانه مرتبط با این طرح را تکمیل و راه‌اندازی کند. دورنمای این طرح حاکی از آن است که بالغ بر ۳۶۸ هزار دستگاه خودرو سنگین فعال در ناوگان حمل و نقل برون شهری به این سامانه متصل شوند و تحت نظارت و پایش چند جانبه قرار گیرند. در این باره با مسئولان اجرای طرح سامانه پایش هوشمند تردد ناوگان بین جاده‌ای (سپهتن) گفت‌وگو کرده‌ایم که مشروح آن از نظر تان می‌گذرد.



سامانه پایش هوشمند تردد ناوگان (سپهتن) ابزاری است که کنترل و نظارت‌ها را دوجندان و تلاش برای برقراری امنیت، آسایش و ایمنی جاده‌های کشور را تسهیل می‌کند. این سامانه که هم‌اکنون در مسیر عملیاتی شدن قرار گرفته، در حقیقت فاز دوم از طرح پیمایش است که در صورت نهایی شدن می‌توان گفت که این طرح پیمایش به‌طور کامل به بار نشست است.

طرح پیمایش که اغلب از آن به عنوان یکی از مهم‌ترین راهبردها در زمینه مدیریت مصرف انرژی یاد می‌شود و در سال ۱۳۹۴ در مجموعه وزارت نفت کلید خورد، در حقیقت تخصیص سوخت به ناوگان حمل و نقل گازوئیل سوز بر اساس مقدار پیمایش است و بر اساس آن، یک سهمیه پایه کشوری و یک سهمیه عملکردی به ناوگان جاده‌ای اختصاص می‌یابد. سهمیه عملکردی بر اساس عملکرد و پیمایشی است که بر پایه اطلاعات دریافتی از

سامانه‌های سازمان راهداری و حمل و نقل جاده‌ای و سازمان شهرداری و دهیاری‌های کشور به شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ایران اختصاص داده می‌شود.

## مهار عرضه خارج از شبکه

با توجه به پایین بودن نرخ گازوئیل در کشور در مقایسه با کشورهای همسایه، اجرای طرح پیمایش، افزون بر توزیع عادلانه سوخت در کشور (بر اساس مسافت پیموده شده) و نظام‌مند شدن فرآیند سوخت‌گیری هر ناوگان، سبب مهار عرضه خارج از شبکه سوخت در کشور خواهد شد و افزون بر آن مقدار برداشت دقیق روزانه گازوئیل در کشور از طریق این طرح قابل رصد و ارزیابی است. بر اساس آخرین اظهارات متولیان مجموعه شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ایران، مقدار تخصیص روزانه گازوئیل به ناوگان حمل و نقل، شامل خودروهای حمل بار و اتوبوس‌های مسافربر، روزانه بالغ بر ۲ میلیون لیتر اعلام شده است که از پشتوانه منطقی و توجیه قابل قبولی برخوردار نیست و این میزان مصرف باید به نحو بهینه و کارآمدی کاهش یابد.

کارشناسان معتقدند بخشی از این میزان مصرف گازوئیل، عرضه خارج از شبکه دارد که با اعمال برخی محدودیت‌ها در برداشت روزانه، تا حدی می‌توان مانع خروج آن شد و تنها سازوکار برای برون‌رفت از این چالش، بهره‌مندی از ابزار سهمیه‌بندی است. یعنی می‌بایست برای هر خودرو سهمیه‌ای متناسب با مصرف، آن هم بر اساس پیمایش یا بارنامه اختصاص داد. بر اساس برآوردهای حاصل شده، اجرای طرح تخصیص سوخت بر مبنای پیمایش در بستر سامانه هوشمند می‌تواند تا ۱۰ تا ۱۵ درصد برداشت غیرمجاز

## اجرای طرح تخصیص سوخت بر مبنای پیمایش در بستر سامانه هوشمند می‌تواند

# ۱۰ تا ۱۵

## درصد برداشت غیرمجاز سوخت در کشور را کاهش دهد

سوخت در کشور را کاهش دهد و از مصرف بی‌رویه روزانه ۷ تا ۱۰ میلیون لیتر گازوئیل نیز جلوگیری کند.

## تجهیز ۳۶۸ هزار ناوگان به سپهتن

علی‌اکبر نژادعلی، مدیرعامل شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ایران از اجرای کامل طرح تخصیص سوخت بر مبنای پیمایش در بستر سامانه هوشمند سوخت خبر داد و با ارائه مختصری از سبب این سامانه و گفت: بهمن‌ماه سال ۹۳ مصوبه‌ای از سوی دولت مبنی بر طراحی و پیاده‌سازی سامانه‌ای بر مبنای پیمایش روی ناوگان حمل و نقل بین شهری مطرح شد تا از این رهگذر افزون بر مدیریت مصرف سوخت بتوان به توزیع عادلانه و نظام‌مند عرضه سوخت نیز اعتنای ویژه‌ای داشت.

وی افزود: در چارچوب مصوبه یاد شده، در گام نخست این مهم،

همراهی و مساعی توأمان سازمان راهداری و حمل و نقل جاده‌ای و سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌ها را می‌طلبید که در دستور کار آنان لحاظ و این سامانه از مهرماه سال ۹۴ وارد فاز اجرایی شد. بر اساس اطلاعات دریافتی در خصوص اسناد مربوط به حمل بار و مسافر، سوخت مورد نیاز بر مبنای پیمایش از سوی شرکت پخش فرآورده‌های نفتی تخصیص داده می‌شود؛ به گونه‌ای که سهمیه سوخت مورد نیاز هر ناوگان محاسبه و در کارت‌های هوشمند سوخت ذخیره‌سازی می‌شود؛ بر همین اساس، ناوگان‌های حمل بار و مسافر می‌توانستند در نوبت‌های مراجعه جایگاه‌های سوخت، گازوئیل مورد نیاز خود را دریافت کنند. مدیرعامل شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ایران گفت: طبق پیش‌بینی قانون از همان ابتدا ناوگان‌ها می‌بایست به نرم‌افزار جی‌بی‌اس مجهز می‌شدند و فرآیند تخصیص سوخت در بستر این نرم‌افزار اعمال می‌شد، اما به واسطه مشکلاتی که در ارکان تشکیل‌دهنده سازمان‌های متولی وجود داشت، این امر میسر نشد. بعدها با وجود تلاش‌ها و پیگیری‌های مکرر وزارت نفت، موضوع به شورای اقتصاد ارجاع و پس از بررسی‌های اجمالی سرانجام مقرر شد ۳۶۸ هزار ناوگان مسافر و باری به سامانه پایش هوشمند تردد ناوگان بین جاده‌ای (سپهتن) مجهز شوند. این بار عملاً افزون بر سازمان راهداری و حمل و نقل جاده‌ای و شرکت پخش فرآورده‌های نفتی، سامانه بهینه‌سازی مصرف سوخت و پلیس راهور ناچا هم درگیر اجرای این سامانه شدند و سرانجام پنجم اردیبهشت‌ماه امسال، تفاهمنامه چهار جانبه میان سازمان‌های مزبور امضا شد. با تجهیز ناوگان حمل و نقل بار و مسافر بین شهری به سامانه سپهتن، پایش هوشمند توزیع سوخت گازوئیل و توزیع عادلانه سوخت بر اساس پیمایش در این ناوگان، محقق خواهد شد.



## امسال میزان مصرف سوخت نسبت به مدت مشابه سال گذشته

# ۹

## درصد افزایش داشت

است و فعالان شرکت پخش فرآورده‌های نفتی مکلف هستند سوخت مورد نیاز را در اقصی نقاط کشور و حتی مناطق سخت گذر تامین کنند و شاهد جانفشانی‌های این عزیزان هستیم و بنده به نوبه خود به همه کارکنان خدوم وزارت نفت خسته نباشید می‌گویم که واقعا مظلومانه در حال کار و تلاش هستند تا هیچ‌گونه خلل و وقفه‌ای در امر سوخت‌رسانی ایجاد نشود. باید آن‌گونه که شایسته است قدران این عزیزان بود.

### رصد ناوگان حمل و نقل با سامانه‌های روز آمد

هادیانفر درباره آثار اجرای سامانه سپهتن گفت: در همه دنیا با استفاده از سامانه‌های روز آمد وضع ناوگان حمل و نقل را رصد می‌کنند. در این زمینه در سال‌های گذشته تلاش‌های خوبی انجام شد و ناوگان مسافربری چندسالی است که به این سامانه متصل است و تصادف‌ها به مقدار قابل ملاحظه‌ای کاهش یافته است. وی افزود: در بحث کامیون‌ها و تاکرها نزدیک به ۵۰۰ هزار وسیله باری داریم که بررسی این تعداد خودرو از نظر شاخص‌های مختلف از جمله تردد و ایمنی و... نیازمند اطلاعات شفاف و منظم از طریق سامانه است که سیستم هشداري باشد تا اختلال‌ها را گزارش کند. این طرح در زمینه بهینه‌سازی مصرف نیز به ما کمک می‌کند. بنابراین ما به اتفاق وزارت نفت و دو دستگاه دیگر همه به دنبال این هستیم که این سامانه را عملیاتی و سخت‌افزار و نرم‌افزار و پیمانکار آن را انتخاب کنیم. رئیس پلیس راهنمایی و رانندگی گفت: به دلیل نبود کنترل رانندگان با رانندگی بیش از حد، حوادثی رخ می‌دهد که همه این موارد از طریق سامانه قابل پیش و پیگیری است.

به هر تقدیر، توافق نامه چهار جانبه سامانه پایش هوشمند تردد ناوگان بین جاده‌ای (سپهتن) به بار نشست تا برگ زرین دیگری در کارنامه شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ایران رقم بخورد. به یقین پیگیری‌های مکرر مسئولان و دست‌اندرکاران حوزه تامین و توزیع سوخت کشور، دستاوردهای چشمگیری را در مسیر توزیع عادلانه سوخت ناوگان حمل و نقل بین‌شهری به همراه خواهد داشت. آنچه نمایندگان مجلس شورای اسلامی الزام کردند، می‌بایست تا پایان امسال این طرح اجرایی شود که امیدواریم در آینده نزدیک شاهد ایجاد شرایط لازم برای سریع تر سامانه سپهتن باشیم.

گاهی برسیده می‌شود با اجرای طرح سپهتن چه میزان صرفه‌جویی در مصرف حادث خواهد شد، فعلا نمی‌شود اظهار نظر درستی را ارائه داد و یا رقم میزان مصرف را پیش‌بینی کرد، اما این را به جرات می‌گوییم که با واقعی سازی دیتاها، قطعاً تخصیص سهمیه‌ها عادلانه‌تر و میزان مصرف سوخت به نحو کارآمدتری مدیریت خواهد شد. مدیرعامل شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ایران افزود: البته ناگفته نماند که نمی‌توان نسبت به معضل عرضه خارج از شبکه سوخت نیز غافل ماند و آن را نادیده انگاشت چرا که با راه‌اندازی سامانه سپهتن قطعاً تأثیرات قابل توجهی را نیز در این زمینه به همراه خواهد داشت و میزان انحرافات سوختی که هم‌اکنون با آن دست به گریبان هستیم، روند کاهشش را به خود خواهد گرفت. این سامانه چالش‌های پیرامون حمل به نیروگاه‌ها و بخت قاچاق در این مسیر را نیز مرتفع خواهد کرد. قدر مسلم آنکه اطلاعات مسیری که بار سوخت از طریق نفتکش‌هایی می‌کند، روی سامانه درج خواهد شد و اگر ناوگانی سوخت را از انبارهای نفت متعلق به شرکت پخش فرآورده‌های نفتی دریافت کند، عملاً بعد از رسیدن به نیروگاه، محموله قابل رصد و پیمایش خواهد بود و مشکلات مربوط به قاچاق سوخت نیروگاه‌ها نیز حل خواهد شد. دورنمای این طرح حاکی از آن است که برای ناوگان درون‌شهری هم پیاده‌سازی شود و این مسئله حتی در شورای اقتصاد نیز طرح موضوع شده است. مادامی که نتایج اجرای طرح سپهتن رضایت‌بخش و موفقیت‌آمیز باشد، حتماً اجرای آن برای ناوگان‌های درون‌شهری نیز الزامی خواهد شد. هرچند هم‌اکنون در برخی از شهرها و استان‌ها سامانه‌ای تحت عنوان «سپید» در حال پیمایش و ارزیابی ناوگان حمل و نقل درون‌شهری است، اما امیدواریم که در آینده‌ای نزدیک شاهد رصد تمامی ناوگان‌های حمل و نقل درون‌شهری و برون‌شهری اعم از مسافر و باری در بستر سامانه سپهتن باشیم.

### قدر دان کارکنان عرصه سوخت‌رسانی هستیم

سیدکمال هادیانفر، رئیس پلیس راهنمایی و رانندگی فراجا ضمن قدردانی از خدمات ارزنده و بی‌شائبه کارکنان وزارت نفت در تامین و توزیع سوخت نوروزی گفت: نوروز امسال و در یک بازه زمانی ۲۰ روزه (۲۵ اسفندماه ۱۴۰۱ تا ۱۵ فروردین‌ماه ۱۴۰۲) شاهد ۵۳۸ میلیون تردد بین‌شهری و بین‌استانی در سراسر کشور بودیم که این میزان نسبت به مدت مشابه سال گذشته با افزایش چشمگیری همراه بود. این میزان تقاضای سفر تکالیفی را به دستگاه‌ها محول می‌کند چه ما که به عنوان پلیس راهور می‌بایست در جاده و شهرها با مدیریت ترافیک تسهیل در تردها را اعمال کنیم و چه با همکاری و اشتراک مساعی دیگر دستگاه‌ها بتوانیم ایمنی در تردها را ایجاد کنیم تا سفرها برای خانواده‌ها تلخ‌گامی را به همراه نداشته باشد؛ البته حضور خود مردم، وسایل نقلیه، سازمان راه و شهرسازی و همچنین حضور برخی دستگاه‌های نظارتی موثر خواهد بود. وی افزود: وزارت نفت از آن دست سازمان‌هایی است که چندان خدماتشان به چشم نمی‌آید و زمانی اهمیت کارشان احساس می‌شود که اختلالی در امر سوخت‌رسانی اتفاق بیفتد. حقیقتاً مادر نوروز شاهد تلاش شبانه‌روزی و بی‌وقفه کارکنان خدمت‌رسان هستیم عرصه سوخت‌رسانی بودیم و در هیچ نقطه‌ای از کشور این مشکل وجود نداشت که مردم نسبت به نبود و یا کمبود سوخت مورد نیازشان ناراضی باشند. رئیس پلیس راهنمایی و رانندگی فراجا ادامه داد: امسال میزان مصرف سوخت نسبت به مدت مشابه سال گذشته ۹ درصد افزایش داشت و حتی در برخی روزها میزان مصرف بنزین به رقمی معادل ۱۴۵ میلیون لیتر هم رسیده بود. نباید از حق گذشت که تامین و توزیع این میزان سوخت مصرفی آن هم از دورترین نقطه کشور که استخراج و بهینه‌سازی می‌شود و با انتقال به پالایشگاه‌ها، از سوی خطوط لوله و رانندگان نفتکش‌ها به دست هموطنان می‌رسد، کاری بس دشوار و پیچیده‌ای است. هادیانفر تصریح کرد: ۲۹۷ هزار کیلومتر محور کوهستانی در سراسر کشور پراکنده شده



مسافت طی شده، سوخت در اختیارشان قرار داده خواهد شد. این مزیت سبب خواهد شد تا در صورت کم‌کاری ناوگانی، سوختی در اختیار آنان قرار نگیرد.

### شکل‌گیری بانک اطلاعاتی یکپارچه

وی با بیان اینکه در بستر سامانه سپهتن بانک اطلاعاتی یکپارچه‌ای ایجاد می‌شود که از این بانک اطلاعاتی، ۴ رکن امضاکننده تفاهم‌نامه از اطلاعاتش بهره‌مند خواهند شد. عنوان کرد: هم‌اکنون مصرف گاز و نیل افزون بر ۱۱۰ تا ۱۱۲ میلیون لیتر در روز است که از این میزان، ۶۲ میلیون لیتر مصرف نفت‌گاز در حوزه ناوگان حمل و نقل بار و مسافر است. اینکه

تخصیص میزان واقعی سوخت است که ملاک محاسبه خواهد بود و این میزان هم دقیقاً بر اساس نقاط ابتدایی و انتهایی و میزان و بعد مسافت جغرافیایی است که این مسئله هم از طریق سامانه جامع سپهتن در اختیار شرکت‌ما قرار خواهد گرفت. نژادعلی یادآور شد: یک‌بحث دیگری که مطرح است، در شرایط فعلی ما تقریباً هر ۱۵ روز یک‌بار سهمیه ناوگان حمل و نقل باری و مسافری را از طریق اطلاعاتی که از سازمان راهداری و حمل و نقل جاده‌ای دریافت می‌کنیم، به کارت هوشمند سوخت آنها شارژ می‌کنیم که با نصب و راه‌اندازی سامانه سپهتن این امکان برایمان ایجاد می‌شود که پس از به مقصد رسیدن مسافر و یا محموله مورد نظر، بلافاصله کار را به میزان قابل توجهی افزایش خواهد داد. مدیرعامل شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ایران ادامه داد: از مزایای دیگر سامانه سپهتن،

سپهتن مزایای متعددی را به همراه دارد. در ابتدای امر با توجه به چالش‌هایی که در مورد اسناد درونی ناوگان حمل و نقل وجود دارد طبیعتاً اعمال سوخت تخصیصی نمی‌تواند عادلانه انجام شود و در این زمینه سازمان راهداری و حمل و نقل جاده‌ای به‌طور کامل به این امر واقف است و اکنون بسترهای لازم برای خارج کردن اطلاعات از حالت دستی در حال پیگیری است و به سمتی میل خواهیم کرد که تمامی اطلاعات تردد ناوگان حمل و نقل مسافر و باری به صورت کاملاً الکترونیکی در اختیار شرکت پخش فرآورده‌های نفتی قرار خواهد گرفت و مضاف بر آنکه دقت و سرعت کار را به میزان قابل توجهی افزایش خواهد داد. مدیرعامل شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ایران اشاره کرد و گفت: راه‌اندازی سامانه

نژادعلی تصریح کرد: همچنین بر اساس بند ب تبصره ۱۴ قانون بودجه سال ۱۴۰۲، می‌بایست تا پایان امسال ۵۰ درصد ناوگان حمل بار و ۱۰۰ درصد ناوگان حمل مسافری به این سامانه مجهز شوند که امیدواریم با گام نخست امضای تفاهم‌نامه بتوانیم موارد الزامی در بودجه را محقق کنیم. هزینه‌های اجرای این طرح طبق پیش‌بینی قانون، از محل صرفه‌جویی در تخصیص سهمیه سوخت به ناوگان برون‌شهری در اختیار شرکت سرمایه‌گذار قرار خواهد گرفت و امیدواریم با اجرای آن، طرح پایش هوشمند توزیع سوخت و استفاده از اطلاعات الکترونیکی مصرف‌کنندگان در دستور کار قرار گیرد. وی در ادامه به مزیت‌های اجرای سامانه پایش هوشمند تردد ناوگان اشاره کرد و گفت: راه‌اندازی سامانه



این شرکت در طول سالیان گذشته از محیط زیست نیز غافل نبوده و پروژه‌های فرایندی محیط زیستی را در دستور کار دارد. کاهش آلودگی هوا، خاک و آب از طریق کاهش ۳۰۹۸ درصدی میزان گوگرد سوخت جت و ۵۰۹۹ درصدی گوگرد در نفتگاز، همچنین بازیافت گوگرد از گازهای اسیدی به میزان ۵۰۹۹ درصد و جلوگیری از انتشار آلاینده‌ها در محیط زیست، کاهش میزان گازهای اسیدی در OFF GAS های خروجی از واحدهای فرایندی به میزان ۹۹۰۹۹ درصد و تصفیه فاضلاب ترش واحدهای بالادستی به میزان ۷۰۹۹ درصد و جلوگیری از انتشار آلاینده‌ها در محیط زیست، از طرح‌های زیست محیطی این شرکت به شمار می‌رود.

#### پالایشگاه اصفهان، احداث واحد پیش تصفیه فاضلاب شاهین شهر

شرکت پالایش نفت اصفهان، طی سال‌های گذشته بیش از ۴۰۱ میلیارد دلار در پروژه‌های بهینه‌سازی که هدف همگی آنها حفظ محیط زیست است، هزینه کرده و با برنامه‌ریزی‌های ۵ ساله و ۲۰ ساله، در حال حرکت در زنجیره ارزش افزوده است. این پالایشگاه برای نخستین بار در کشور، پروژه ملی زیست محیطی تصفیه و استفاده صنعتی از فاضلاب شهری بارو بکرد کاهش مصرف منابع (آب شرب) با ظرفیت ۷۵۰ مترمکعب در ساعت را راه‌اندازی کرده است. این طرح، طی ۲۴ ماه و با صرف هزینه‌ای افزون بر ۱۰۰ میلیارد تومان در شرکت پالایش نفت اصفهان انجام شده است. پیگیری احداث واحد پیش تصفیه فاضلاب شاهین شهر، انجام مطالعات اولیه امکان‌سنجی ساخت کولینگ هیبریدی که محاسبه میزان صرفه‌جویی آب در کولینگ هیبریدی حدود ۵۵ درصد (به مقدار ۱۷۱۴ میلیون مترمکعب در سال) و مدت زمان بازگشت سرمایه آن به میزان ۵۰۱۰ سال خواهد بود. احداث واحد ZLD با هدف بازیابی و استفاده کامل از پساب تولیدی واحد RO بر اساس مطالعات انجام شده و پروژه احداث واحد HERO به منظور افزایش بازدهی واحد بازیافت (بر اساس خروجی مطالعات بازیابی آب‌های شور)، از دیگر اقدام‌های زیست محیطی پالایشگاه اصفهان به شمار می‌رود که اجرای آنها سبب کاهش بیش از نصف مصرف کنونی آب، قطع نیاز به آبرسانی در چه، تأمین آب مورد نیاز مجموعه شهر ک انرژئی و در نهایت ایجاد فرصت صادرات آب خواهد شد.

#### پالایشگاه خلیج فارس، کاهش سوخت مصرفی

شرکت پالایش نفت ستاره خلیج فارس، با توجه به جوان بودن آن نسبت به دیگر پالایشگاه‌های موجود در کشور، اجرای طرح‌های بهینه‌سازی مصرف سوخت را در دستور کار خود قرار داده است. به گفته علیرضا جعفرپور، مدیرعامل شرکت پالایش نفت ستاره خلیج فارس، «کاهش سوخت مصرفی و کاهش ضایعات، با جدیت دنبال می‌شود و برداشت صیانتی از منابع هیدروکربوری بر دوش ستاره خلیج فارس است که مجبوریم برای حفظ استمرار برداشت گاز، به هر نحو تولید را ادامه دهیم.» خاموشی گازهای مشعل از مهم‌ترین اقدام‌هایی است که شرکت پالایش نفت ستاره خلیج فارس در دستور کار قرار داده است.

#### پالایشگاه‌ها سازند، بهینه‌سازی مصرف اسید مونوفسفات سدیم

شرکت پالایش نفت امام خمینی (ره) سازند نیز در میان ۹ پالایشگاه موجود در کشور، بهینه‌سازی مصرف سوخت و اهمیت مسائل زیست محیطی را از محورهای مهم کار خود قرار داده است. به طوری که با همت تلاش شبانه‌روزی متخصصان خود و تکیه بر دانش بومی، طرح بهینه‌سازی مصرف اسید مونوفسفات سدیم را با هدف سلامت محیط زیست و صرفه اقتصادی در این شرکت، امسال اجرایی می‌کند.

#### امضای تفاهنامه ۱۷ شرکت توانمند دانش بنیان

در بخش شرکت‌های دانش بنیان نیز امضای تفاهنامه ۱۷ شرکت توانمند دانش بنیان به ارزش ۷۵ میلیون دلار و رونمایی از دستگاه سولفورزایی از مازوت، تولید سوخت امولسیون و دستگاه جداسازی روغن از پساب به منظور کاهش آلودگی محیط زیست و جلوگیری از آلودگی هوا به ثمر نشست.

#### بندرعباس، بهره‌برداری از فاز ۲ طرح توسعه تثبیت ظرفیت

یکی از گام‌های مهم در پالایشگاه بندرعباس، بهره‌برداری از مرحله نخست فاز ۲ طرح توسعه و تثبیت ظرفیت پالایشگاه آبادان است که به‌عنوان یکی از بزرگ‌ترین واحدهای پالایشی کشور با ظرفیت ۲۱۰ هزار بشکه در روز اسفند سال گذشته با حضور رئیس جمهور به بهره‌برداری رسید. در مرحله نخست آن، کمیت فراورده‌های تولیدی و در مرحله دوم، کیفیت فراورده‌های تولیدی این پالایشگاه افزایش خواهد یافت که نقش مهمی در تولید محصولات سبک و با ایجاد ارزش افزوده بیشتر در کشور ایفا خواهد کرد. این پالایشگاه در زمینه مباحث زیست محیطی نیز پیشگام بوده، به گونه ای که برای بهبود کیفیت محصولات، همسو با اهداف زیست محیطی و کاهش میزان گوگرد در محصول گازوئیل پالایشگاه، مطابق با استاندارد یورو ۵ حرکت می‌کند که این مهم با نصب واحدهای ایزومر یزاسیون و تصفیه دیزل محقق شده است. مدیریت انرژی، کاهش سوخت و ضایعات و در نظرگیری نفت خام سنگین این پالایشگاه (خوراک پالایشگاه) از نکات مهمی به شمار می‌رود که هنگام اجرای این پروژه لحاظ شده است. افزایش تولید بنزین روزانه حدود ۵ میلیون لیتر، علاوه بر ظرفیت موجود پالایشگاه و همچنین بهبود کیفیت نفتگاز مطابق با استاندارد یورو ۵ با احداث واحدهای جدید از جمله اهداف این طرح بوده که به‌طور کامل راه‌اندازی و بهره‌برداری شده است. پالایشگاه بندرعباس، به‌منظور بهینه‌سازی مصرف سوخت در کشور باید رویکردی در زمینه مدیریت تولید به سمت مدیریت مصرف تغییر دهد. پایش مستمر انرژی طی سال‌های اخیر در پالایشگاه بندرعباس، صرفه‌جویی ارزی ۷۰ میلیون دلار را به همراه داشته است. ضمن آنکه با ساخت داخل ۲۵ هزار قلم کالا، ۲۵ میلیون عدد کالای مورد نیاز پالایشگاه ساخته شده که صرفه‌جویی پنج هزار میلیارد ریالی را به همراه داشته است. در حال حاضر در این پالایشگاه، پروژه بهبود کیفیت نفت کوره و تبدیل آن به فراورده‌های سبک‌تر انجام می‌شود. تولید کک اسفنجی، یکی از این موارد است که پیش از این دانش فنی آن در کشور وجود نداشت؛ اما با مطالعات و آزمایش‌ها، دانش طراحی و ساخت واحد کک اسفنجی برای نخستین بار با همکاری پژوهشگاه صنعت نفت به نتیجه رسید، به طوری که با اجرای آن، سالانه ۳۰۰ هزار تن کک اسفنجی در کشور تولید خواهد شد. با اجرای طرح کک اسفنجی، افزون بر بهینه‌سازی محصولات پالایشگاه بندرعباس، از خروج یک میلیارد و ۴۰۰ میلیون دلار ارز از کشور نیز جلوگیری می‌شود.

#### پالایشگاه تهران، ایجاد مشوق‌های انگیزشی

مباحث زیست محیطی همواره مورد توجه صنایع بوده و هست، از این رو صنایع پالایشی، همواره بر رعایت مسائل زیست محیطی تأکید دارند. یکی از این صنایع، پالایشگاه تهران است که توانسته همسویار عایت‌مورد زیست محیطی، بهینه‌سازی مصرف سوخت را نیز به همراه داشته باشد که مصداق این امر، جلوگیری از انتشار ۲۵۰۰ تن آلاینده‌ی اکسید گوگرد است. همچنین این پالایشگاه، در مسیر بهینه‌سازی مصرف سوخت نیز، گام‌های مؤثری برداشته که جایگزینی برق واحدهای کنترل یک شمالی از STG به GTG، تشکیل نشست‌های کارگروه عالی مدیریت انرژی به منظور پایش مداوم عملکرد انرژی شرکت، پیگیری و بررسی پروژه‌های بهینه‌سازی انرژی، بررسی هزینه‌های انرژی و سود ناخالص شرکت، پایش مداوم سوخت مایع مصرفی با هدف استفاده حداکثری از گاز طبیعی و حذف سوخت مایع، ارتقای داشبورد عملیات روزانه برای پایش‌های مداوم و روزانه شاخص‌های کلیدی عملکرد انرژی در سطح کلان و در سطح واحدهای عملیاتی از مصادیق آن به شمار می‌رود. ایجاد مشوق‌های انگیزشی با هدف بهینه‌سازی مصرف انرژی در واحدهای عملیاتی به صورت ماهانه و پیاده‌سازی سامانه مدیریت انرژی از سوی کارکنان را می‌توان از دیگر فعالیت‌های انجام شده در شرکت پالایش نفت تهران دانست.

#### پالایشگاه لاوان، ارتقای کیفیت و کمیت فراورده‌های نفتی

شرکت پالایش نفت لاوان به منظور ارتقای کیفیت و کمیت فراورده‌های نفتی خود، تغییر الگوی تولید، صیانت از محیط زیست، طرح بهبود فرایند و همچنین بهینه‌سازی ظرفیت، طرح کیفیت فراورده‌های تولیدی شرکت پالایش نفت لاوان را از سال‌های گذشته در دستور کار خود قرار داده است.



## گزارشی از اجرای طرح‌های مدیریت انرژی در پالایشگاه‌های کشور

### اجرای بهینه‌سازی؛

# ماندگاری

# نسل‌ها

**مشعل** | پالایشگاه‌های نفت ایران، به عنوان یکی از مهم‌ترین منابع تولید انرژی در کشور شناخته می‌شوند، از این رو ذخیره سازی انرژی در آنها بسیار حایز اهمیت است. این مجموعه (پالایشگاه‌ها) به دلیل وجود فرایندهای پیچیده در آنها و تولید محصولات متنوع، نیازمند انرژی بسیار زیاد هستند، به همین دلیل در بسیاری از آنها، پروژه‌هایی در دست اجراست که با هدف ذخیره سازی انرژی طراحی شده‌اند. از سوی دیگر، پالایشگاه‌های نفت ایران، یکی از مصرف کنندگان اصلی انرژی در کشور محسوب می‌شوند، بنابراین، ذخیره سازی انرژی در آنها از اهمیت بالایی برخوردار است و باید به دنبال توسعه روش‌های جدید و پیشرفته در این زمینه باشند. گزارشی پیش رو، به دلیل اهمیت موضوع انرژی در پالایشگاه‌های نفتی کشور، اشاراتی دارد به گام‌های برداشته شده در این زمینه که در ادامه می‌آید.

پالایشگاه های نفت به طور معمول، واحدهای صنعتی بزرگ و درهم پیچیده‌ای هستند که در آنها واحدهای مختلف باهم ارتباط دارند. این پالایشگاه‌ها بسته به نوع خوراک که بر مبنای آن طراحی شده‌اند، پیچیدگی‌های متفاوتی دارند که بر اساس آن، میزان و نوع محصولات شان مشخص می‌شود. پالایش نفت خام در همه پالایشگاه‌های جهان و کشورمان از سه بخش تفکیک فیزیکی (تقطیر، استخراج و آسفالت گیری)، تبدیل شیمیایی (گرمایی و کاتالیستی) و تصفیه و عملیات نهایی تشکیل شده است. هر یک از پالایشگاه‌های نفت کشور، طرح‌هایی برای صرفه جویی انرژی در دستور کار دارند که از آن جمله می‌توان به مباحث زیست محیطی (بازیابی گازهای ارسالی به مشعل)، نصب سیستم های بازیافت حرارت برای مولدهای گازی، نصب مبدل های حرارتی با کارایی بالا به جای مبدل های پیش گرم خوراک بخش تبدیل واحد CRU، طراحی و ساخت و نصب پیش گرمکن هوا برای کوره واحد تقطیر اشاره کرد.

دیگر طرح‌های بهینه سازی مصرف انرژی در پالایشگاه‌های کشور عبارتند از: تعویض نوع آمین مصرفی از MEA به MDEA، نصب واحد TGT (که طی آن آلاینده‌های کوره آشغال سوز به حدمجاز و استاندارد تقلیل خواهد یافت)، نصب بویلرهای بازیافت حرارتی و مبدل های packinox در واحدهای تبدیل کاتالیستی و نصب اکونومایزر روی دیگ‌های بخار، نصب عایق‌های حرارتی مناسب روی کوره‌ها، نصب کنترل اتوماتیک زیر آب بویلرها و تعویض و بهینه کردن مشعل‌های کوره.



**آوازه گاز استان کردستان  
به سواحل خلیج فارس رسید**

# از صخره‌های سخت تاشن‌های نرم

مهدی مهربانی | گازرسانی در استان کوهستانی کردستان به ایستگاه پایانی رسیده و بخش قابل توجهی از خانوارهای شهری و روستایی استان از نعمت گاز بهره‌مند شده‌اند. با توسعه گازرسانی و ثبت عملکرد موفق این شرکت، فعالیت گاز کردستان فراسرزمینی شده و از چندی پیش توسعه‌بخشی از زیرساخت‌های گازرسانی استان هرمزگان نیز به این شرکت سپرده شده است. بر پایه آخرین گزارش‌ها، شرکت گاز استان کردستان به عنوان معین استان هرمزگان انتخاب شده و عملیات گازرسانی در دو شهر، ۱۰۰ روستا و ۴۶ واحد صنعتی عمده استان هرمزگان از سوی کارکنان این شرکت انجام می‌شود. احمد فله‌گری، مدیرعامل شرکت گاز استان کردستان از آخرین فعالیت‌ها و اقدام‌های این شرکت در استان هرمزگان به خبرنگار «مشعل» توضیح داد که مشروح آن را می‌خوانیم.



بر اساس تصمیم ستاد شرکت ملی گاز ایران، به عنوان معین استان هرمزگان تعیین شده‌اند. از اقدام‌های شرکت خود در این باره توضیح می‌دهید؟

از سال گذشته شرکت ملی گاز ایران به مجموعه شرکت گاز استان کردستان اعتماد کرد و به عنوان معین استان هرمزگان انتخاب شد. از ابتدای سال گذشته پس از بازدید از مناطقی که توسعه آن به گاز کردستان واگذار شده بود، تمهیدات لازم اندیشیده و برای اجرای طرح‌ها برنامه‌ریزی شد.

با توجه به اینکه طراحی‌های صورت گرفته در آن منطقه مربوط به دوره‌های گذشته بود، این طرح‌ها از نظر مقادیر، وضعیت محلی و شرایط فنی به‌روز شد.

گاز کردستان در مجموع دو شهر در شهرستان حاجی‌آباد، ۱۰۰ روستا و ۴۶ واحد صنعتی عمده در این مناطق را تحت پوشش گازرسانی قرار می‌دهد. برای تحقق این برنامه لازم است ۱۲۰ کیلومتر خط لوله انتقال گاز و خط تغذیه و حدود ۶۵۰ کیلومتر شبکه گازرسانی در این مناطق اجرا شود. پس از بررسی‌ها، بازدید و بازنگری‌هایی که در طراحی، مقادیر و مسیرهای گازرسانی صورت گرفت، وارد حوزه برون‌سیاری و پیمان‌سازی شدیم. پیمانکار خط لوله انتقال گاز انتخاب شد و عملیات تجهیز کارگاه پایان یافته است. خرید و تامین لوله‌های فولادی

برای ۱۲۰ کیلومتر نیز انجام شده است. مراحل بازرسی نهایی تمام شده و لوله‌ها در حال انتقال به کارگاه‌های عایق‌کاری در شهرهای مختلف است و پس از پایان عایق‌کاری به محل پروژه منتقل می‌شوند. در بخش انتخاب مشاور و نظارت کارگاهی نیز، اقدام لازم در نظر گرفته شده است. مشاوران مربوطه انتخاب و در شهرستان حاجی‌آباد مستقر شده‌اند. همزمان برای اینکه پیشرفت فیزیکی مناسبی اتفاق بیفتد، در بخش شبکه توزیع گاز نیز در نقاط روستایی در دو فاز کار را شروع کرده‌ایم. در فاز نخست، مناقصه گازرسانی به ۱۲ روستا پس از تکمیل مراحل بازدید و بازنگری‌ها در دستور کار قرار گرفته است. بر این اساس پیمانکار برنده مناقصه گازرسانی به این روستاها با وجود مشکلاتی که وجود داشت، موفق به تجهیز کارگاه شد و کار اجرایی را آغاز کرده است. برای اینکه بتوانیم همزمان کار را پیش ببریم، قراردادی را با کارخانه‌های لوله‌سازی برای شبکه پلی‌اتیلن پروژه به صورت جداگانه امضا کرده‌ایم. در فاز نخست ۱۵۵ کیلومتر لوله خریداری شده و در حال تولید و انتقال به هرمزگان است و پیمان فاز دوم شبکه توزیع نیز در سامانه ستاد بارگذاری شده است. مجوزهای لازم را دریافت کرده‌ایم و تا پیش از پایان سال مراحل نهایی انجام می‌شود.





« لطفاً گزارشی از فعالیت‌های گاز کردستان در حوزه‌های مختلف طی سال گذشته ارائه کنید.

گاز کردستان در سال ۱۴۰۱ براساس هدف‌گذاری‌هایی که از ابتدای سال انجام داده بود و براساس مصوبات دور اول سفر ریاست جمهوری، قرار بود گازرسانی به ۹۵ روستا، یک شهر و تعدادی از واحدهای صنعتی را انجام دهد. برای این هدف بزرگ برنامه‌ریزی‌های اولیه و اهداف راهبردی در ابتدای سال تدوین شد. خوشبختانه با هدف‌گذاری‌ها، برنامه‌ریزی‌ها، پیگیری‌ها و پشتیبانی که از حوزه‌های مختلف شد، به‌ویژه تأمین منابع مالی خوب از سوی ستاد شرکت ملی گاز ایران همه اهداف و برنامه‌های شرکت در سال گذشته محقق شد. با جذب بیش از ۹۰ درصد اعتبارات عمرانی، همه ۹۵ روستای تعریف شده که در مناطق سخت‌گذر، کوهستانی، مرزی و نقاط دور دست از نظر شرایط جغرافیایی و بعد مسافت به شبکه گاز پیوست. هفته دولت، دهه فجر و نیمه‌شعبان با حضور مقام‌های استانی از جمله استاندار، نمایندگان مجلس و... شاهد بهره‌برداری از این پروژه‌ها بودیم.

سال گذشته، برای گازرسانی به بیش از ۱۲۰ واحد صنعتی نیز هدف‌گذاری کرده بودیم که با پیشی گرفتن از برنامه، ۲۰۰ واحد تولیدی صنعتی به شبکه گاز پیوست. در مجموع در قالب مصوبه شورای اقتصاد، تاکنون یک‌هزار و ۲۰۰ واحد تولیدی و صنعتی گازرسانی شده و بیش از ۴۹ میلیون لیتر سوخت مایع از چرخه مصرف خارج و صرفه‌جویی قابل توجهی در این حوزه اتفاق افتاده است.

در حوزه نصب انشعابات نیز تعهد حدود ۹ هزار انشعاب جدید را داشتیم که تا پایان بهمن بیش از ۱۰ هزار علمک در نقاط مختلف شهری و روستایی نصب شد. بیش از ۲۲ هزار مشترک جدید نیز به تعداد مشترکان بهره‌مند از گاز افزوده شد و مجموع اشتراک شرکت گاز استان از مرز ۶۰۵ هزار مورد عبور کرده است. همه تعهدات و مصوبات سال ۱۴۰۱ بیش از ۱۰۰ درصد عملیاتی شده و هیچ تعهدی باقی نمانده است.

در کنار این فعالیت‌ها اقدام‌هایی در حوزه زیربنایی، اصلاح و مقاوم‌سازی نقاط بحرانی شبکه، خطوط تغذیه و ارتقای ظرفیت ایستگاه‌ها نیز برنامه‌ریزی و هدف‌گذاری شد. سال گذشته ۷ ایستگاه تقویت فشار درون شهری براساس روش‌های جدید مقاوم‌سازی شد. کار بسیار ارزشمندی شروع شده و در ادامه مابقی ایستگاه‌ها نیز از لحاظ ابنیه، فنی و مکانیکال مقاوم‌سازی و ایمن‌سازی می‌شوند. همه حوضچه‌های نفرو و شیرهای غیردفتی موجود در تاسیسات گاز استان که بسیار خطرناک بود ایمن‌سازی و همه حوضچه‌ها حذف شدند. در مجموع کار بسیار خوبی در حوزه مقاوم‌سازی اتفاق افتاد. به عنوان اولین استانی هستیم که موفق شدیم با دسته‌بندی شیرهای غیردفتی آنها را به دفتی تبدیل کنیم و از خطرهای بالقوه این حوضچه‌ها رهایی یابیم.

همسو با افزایش پایداری شبکه گاز در فصول سرد سال نیز اقدام‌های زیربنایی در حوزه تقویت خطوط تغذیه و نقاط بحرانی که در سال‌های گذشته شناسایی کرده بودیم، انجام شد. برای مجتمع‌های جدید در نقاط صفر مرزی از جمله منطقه ویژه اقتصادی بانه و مریوان نیز تمهیدات لازم اتخاذ و خطوط تغذیه این مناطق در دست اجرا قرار گرفت. در ادامه فعالیت‌های عمرانی، برای توجه ویژه به مردم و خدمات‌رسانی مناسب‌تر به مشترکان شهرهای و روستاها جدیدی که به شبکه گاز متصل

شده اقدام به احداث ساختمان پست امداد در شهرستان‌های سقز و بانه و در نقاط مرزی کردیم. بحث طراحی ابنیه و ساختمان شهرهای جدید در سایر نقاط استان نیز در برنامه قرار دارد. اراضی خریداری و طراحی‌ها نیز انجام شده و امسال این موارد نیز به بهره‌برداری و اجرا خواهند رسید.

« برای تحقق برنامه‌های گازرسانی چند کیلومتر شبکه تغذیه و توزیع اجرا شده است؟

یکی از اقدام‌های موثری که در بحث توسعه گازرسانی در نقاط مرزی و محروم استان اتفاق افتاد، تدارک، آماده‌سازی زیرساخت‌ها، گذر از موانع کاری و مسائل حقوقی بود که با تحقق این برنامه‌ها موفق به احداث ۸۰۰ کیلومتر شبکه تغذیه و توزیع در نقاط سخت‌گذر استان شدیم. این موفقیت‌ها در استانی با جغرافیای بسیار خشن، توپوگرافی خاص، مناطق کوهستانی و به‌ویژه صخره و سنگ محقق شد.

پشتیبانی این کار بسیار پیچیده بود، ولی خوشبختانه با همت و تلاش همکاران این موضوع نیز محقق و بستر گازرسانی برای بخش عمده‌ای از مناطق محروم و مرزی استان فراهم شد. در سال جاری نصب انشعابات جدید را در این مناطق انجام می‌دهیم و روستاهای بیشتری را به شبکه گاز متصل می‌کنیم. با ۹۵ روستایی که سال گذشته به بهره‌برداری رسید و ۷۰ روستای دیگری که عملیات اجرایی آن شروع شده یا در دست اجراست، امیدوارم بتوانیم هفته دولت امسال، به خط پایان گازرسانی به روستاهای استان که یک موفقیت ارزشمند برای نظام و دولت است، برسیم.

در استان کردستان اغلب شاخص‌های رفاهی به ۵۰ درصد هم نرسیده ولی گازرسانی به ۱۰۰ درصد جمعیت شهری و روستایی یک رکورد بی‌سابقه و کم‌نظیر در سطح استان به شمار می‌آید. جا دارد از همه همکارانی که شبانه‌روزی تلاش کردند تا این خدمات را به مردم محروم، زحمتکش و مرزداران نقاط صفر مرزی، نقاط محروم ارائه کنند، تقدیر کنم. امیدوارم توسعه گاز باعث تثبیت جمعیت، مهاجرت معکوس مردم به روستاها، توسعه اقتصادی و رونق اقتصادی شود.

« نگاهی هم به حجم گازرسانی داشته باشیم. سال گذشته چه میزان گاز به بخش‌های مختلف تحویل شد؟

در موضوع مصارف گاز در سطح استان، پیش‌بینی می‌شد حدود ۳.۵ میلیارد مترمکعب گاز طی سال گذشته مصرف شود. جذب ۲۲ هزار اشتراک جدید و سرمایه‌ماندگار در مناطق کوهستانی و سردسیر استان منجر به افزایش ۶۰ درصدی مصرف گاز بخش خانگی شد. در بخش نیروگاهی نیز بیش از ۱.۲ میلیارد مترمکعب گاز مصرف شد که با وجود محدودیت‌هایی که در فصل زمستان داشتیم، با میزان دوره مشابه سال ۱۴۰۰ برابر است.

« بیشتر از بسته شدن پرونده گازرسانی به روستاها گفتید. لطفاً گزارشی کامل از فعالیت گاز استان در حوزه گازرسانی به روستاها با محوریت روستاهای مرزی و سخت‌گذر ارائه کنید. در استان کردستان یک‌هزار و ۶۴۲ روستای دارای سکنه و قابل گازرسانی وجود دارد که از این تعداد، تاکنون یک‌هزار و ۵۷۲ روستا به شبکه سراسری گاز متصل شده و گازرسانی به مابقی روستاها نیز در دست اجراست.

## همسو با افزایش پایداری شبکه گاز در فصول سرد سال نیز اقدام‌های زیربنایی در حوزه تقویت خطوط تغذیه و نقاط بحرانی که در سال‌های گذشته شناسایی کرده بودیم، انجام شد

از مجموع روستاهای دارای قابلیت گازرسانی، ۲۹۰ مورد در نقاط صفر مرزی قرار دارند که تاکنون ۲۶۸ روستا از گاز برخوردار شده و عملیات گازرسانی به ۲۲ روستا نیز در دست انجام است. براساس برنامه‌های تعریف شده، هفته دولت امسال، پروژه گازرسانی به ۲۲ روستای باقیمانده که در شهرهای بانه و مریوان قرار دارند، به بهره‌برداری می‌رسد.

۱۵۸ روستا نیز در مناطق جنگلی زاگرس قرار دارند که اهالی آن انرژی گرمایشی منازل خود را از طریق سوزاندن درختان و هیزم تأمین می‌کردند. با وجود سخت‌گذر بودن این مناطق هدف‌گذاری برای گازرسانی به روستاهای جنگلی استان انجام شد و خوشبختانه همه این روستاها در برنامه قرار گرفت و از ۱۵۸ روستا، تاکنون ۱۵۱ مورد گازرسانی شده است. ۷ مورد باقیمانده نیز در دست اجراست که گازرسانی به آنها بیش از ۹۰ درصد پیشرفت فیزیکی دارد. مراحل نهایی بهره‌مندی این تعداد روستا از گاز نیز تا پیش از هفته دولت امسال تکمیل می‌شود و در کردستان هیچ روستایی که برای سیستم گرمایشی از محیط‌زیست و درختان تغذیه کند، وجود نخواهد داشت.

یکی از نقش‌های کلیدی و محوری شرکت‌های گاز استانی، به‌ویژه گاز کردستان، ایجاد لیخنه رضایت بر لب مردمان

زحمتکشی است که در نقاط سخت‌گذر و مرزی قرار دارند. بر این اساس با گازرسانی به این واحدها و ساختمان‌هایی که در این مناطق وجود دارد، سعی می‌کنم رضایتمندی آنها را افزایش دهیم. در نقاط مرزی کردستان سکونت‌گاه‌های غیررسمی به نام کوخ نیز وجود دارد. هر چند این سکونتگاه‌ها در آمار رسمی سازمان برنامه و بودجه به عنوان منطقه روستائین تعریف نشده؛

با این حال از سوی جهاد کشاورزی و بخش‌داری‌ها به عنوان سکونتگاه دائم شناخته شده است. این کوخ‌ها بین ۵ تا ۲۰ خانوار ساکن دارند. هدف‌گذاری شرکت بر این اساس بود که در جهت

گازرسانی به روستاها پروژه‌ها به شکلی طراحی شود که خطوط لوله از جوار این کوخ‌ها عبور کند. بر این اساس تاکنون بیش از ۷۲ نقطه کوخ‌نشین در شهرستان مرزی بانه به شبکه گاز متصل شده است. بیش از ۳۰ مورد نیز در دست اجراست و در مجموع ۲۵۸ خانوار در این مناطق کوخ‌نشین باقی مانده‌اند که در برنامه‌های آینده به این مناطق نیز گازرسانی می‌شود.

« برای عبور از زمستان سال گذشته چه راهکارهایی اندیشیده شد؟

زمستان سال گذشته در چند بخش خاص بود؛ نخست شاهد ماندگاری سرما به مدت بیش از ۳ ماه بودیم و در برخی از روزها دمای تا منفی ۳۵ درجه را تجربه کردیم. در کردستان با هر بارش برفی که رخ می‌دهد، راه‌های حدود ۹۰۰ روستا مسدود می‌شود و تا بازگشایی مجدد لازم است تمهیداتی در حوزه گازرسانی در نظر گرفته شود.

بر این اساس همه نقاط بحرانی و مناطقی که دارای

ضعف بود شناسایی و پیش از ورود به فصل سرما مشکلات این نقاط برطرف شد. نیاز بود لوپ‌هایی میان شبکه‌های قبلی اجرا شود که این پروژه‌ها نیز براساس برنامه و هدف‌گذاری‌ها انجام شد. ارتقای ظرفیت ایستگاه‌ها در شهرهای دیوان دره، مریوان و سقز نیز از دیگر اقدام‌ها برای عبور بدون دغدغه از زمستان بود. بر این اساس ظرفیت ایستگاه‌های این شهرها افزایش یافت و در برخی شهرها نیز ایستگاه‌های جدید تی‌بی‌اس احداث و خروجی ایستگاه‌ها به یکدیگر متصل شدند. در طول زمستان گذشته همه نیروهای امدادی، تعمیراتی و گازبان‌ها با همه تجهیزات و ماشین‌آلات در نقاط مختلف استان به صورت شبانه‌روزی در خدمت مردم استان بودند و با وجود سرمای شدید، ماندگاری سرما و ناترازی گاز خوشبختانه هیچ نوع اختلال، افت فشار و کسری گاز در هیچ منطقه‌ای از استان شاهد نبودیم و همه مشترکان بخش خانگی زمستان را با آرامش سپری کردند.





# 1

در بازدید از برخی موتورخانه ادارات و مدارس بی‌توجهی به استانداردها محرز و فضای برخی تاسیسات موتورخانه به انباری تبدیل شده بود و توجه خاصی به هدررفت انرژی نمی‌شد. بسیاری از موتورخانه‌های مدارس نیز غیر ایمن و هیچ‌گونه سیستم تهویه‌ای برای آنها تعریف نشده بود.

# 2

یکی از مصوبات شورای اقتصاد، طرح جایگزینی بخاری هر متیک با بخاری‌های گازسوز راندمان پایین در ۵ استان سردسیر کشور است. در فاز نخست ۲۰ هزار بخاری هر متیک هوشمند، رتبه A انرژی، فن دار، کم‌مصرف و بدنه سرد با بخاری‌های راندمان پایین جایگزین می‌شود. شرکت گاز استان کردستان ۶هزار بخاری خریداری کرده و به اقشار کم‌درآمد از جمله مددجویان تحت پوشش کمیته امداد و بهزیستی تحویل داده است. جلسات متعددی برگزار و تفاهم‌نامه‌ای در این خصوص مبادله شد. در فاز نخست تا سقف ۲۰ میلیارد تومان حدود یک‌هزار و ۷۸۰ بخاری هر متیک از سوی گاز استان خریداری و مابقی نیز از سوی شرکت ملی گاز ایران در حال خرید است. نصب این بخاری‌ها از اوایل اسفند سال گذشته آغاز شده است. مراحل نصب این بخاری سخت تر است و حساسیت بالایی دارد. این بخاری باید اکسیژن لازم را از خارج ساختمان دریافت کند از این‌رو نصب این بخاری در هر فضایی امکان‌پذیر نیست. بر این اساس لازم است اقدام‌هایی با هماهنگی سازمان نظام مهندسی و سازنده این بخاری‌ها انجام شود.

پس از نصب و راه‌اندازی بخاری‌های جدید، بخاری اسقاط شده نیز تحویل شرکت گاز می‌شود که این جایگزینی کمک‌شایان توجهی به بحث کاهش مصرف و هدررفت انرژی در بخش خانگی می‌کند

در حوزه گازرسانی به صنایع چه پیشرفت‌هایی حاصل شد؟

در ادامه تحقق مصوبه شورای اقتصاد، هدف‌گذاری برای جایگزینی گاز طبیعی با سوخت‌های مایع برنامه‌ریزی شد. بر این اساس با گازرسانی به ۲۰۰ واحد صنعتی و تولیدی در قالب مصوبه شورای اقتصاد، مجموع واحدهای بهره‌برداری شده در قالب این مصوبه به یک‌هزار و ۲۰۰ مورد رسید و سالانه حدود ۴۹ میلیون لیتر گاز با سوخت مایع جایگزین شد. این میزان جایگزینی بیشتر از تعهد گاز استان براساس مصوبات بود. این برنامه‌ها امسال نیز ادامه خواهد یافت و واحدهایی که باقیمانده نیز به شبکه گاز متصل می‌شوند. واحدهای باقیمانده دامداری و گاوداری هستند که مصارف بسیار چشمگیری ندارند. عمده اقدام‌هایی که لازم بود برای بحث توسعه گازرسانی به واحدهای صنعتی و تولیدی در سال‌های گذشته اتفاق افتاده است. ۱۹ شهرک صنعتی در سطح استان وجود دارد که همه آنها به شبکه سراسری گاز کشور متصل هستند.

ناترازی گاز در زمستان سال گذشته اجرای پروژه‌های بهینه‌سازی را در اولویت قرار داده است. در حوزه اصلاح و بهینه‌سازی موتورخانه‌ها چه اقدام‌هایی انجام شده است؟ با توجه به افزایش مصارف به‌ویژه در بخش خانگی، وزارت نفت و شرکت ملی گاز ایران شتاب در اجرای پروژه‌ها بهینه‌سازی را در دستور کار قرار داده‌اند. اصلاح و بهینه‌سازی موتورخانه از اقدام‌هایی بود که در سطح استان کردستان در اولویت قرار گرفت. بر این اساس پس از اطلاع‌رسانی و ایجاد زیرساخت‌های لازم، پیش از یک‌هزار و ۱۰۰ مشترک برای اصلاح موتورخانه در سامانه شرکت ملی گاز ایران ثبت‌نام کردند. شرکت گاز استان کردستان نیز با وجود مجریان محدودی که در سطح استان وجود داشت نسبت به درخواست ۵۰۰ واحد اقدام و پس از بازدید اولیه اقدام‌های اجرایی شامل اصلاح و تنظیم مشعل موتورخانه‌ها، عایق کاری لوله و بدنه و منابع انبساط را انجام داده است. با اجرای این پروژه‌ها شاهد کاهش ۲۵ تا ۳۰ درصدی مصرف گاز در این واحدها بوده‌ایم.

در بازدید از برخی موتورخانه ادارات و مدارس بی‌توجهی به استانداردها محرز و فضای برخی تاسیسات موتورخانه به انباری تبدیل شده بود و توجه خاصی به هدررفت انرژی نمی‌شد. بسیاری از موتورخانه‌های مدارس نیز غیرایمن و هیچ‌گونه سیستم تهویه‌ای برای آنها تعریف نشده بود. حضور همکاران و مجریان این طرح زمینه را برای ایجاد موتورخانه‌ای ایمن و بهره‌ور فراهم کرد. این اقدام‌ها کاهش هدررفت را به دنبال داشت. افزون بر کاهش هدررفت انرژی، رعایت الزامات ایمنی و استاندارد و صدور گواهی معاینه فنی برای موتورخانه‌ها را در پی داشت. سال گذشته بیش از ۱۶۰ موتورخانه گواهی‌نامه معاینه فنی دریافت کردند. این اقدام‌ها همچنان ادامه دارد و در مدارس، دانشگاه‌ها و موسسه‌های آموزشی از حساسیت ویژه‌ای برخوردار است. در گام بعدی بهینه‌سازی سیستم گرمایشی مساجد نیز در دستور کار قرار دارد.

سال گذشته ۱۵ هزار و ۷۰۰ مورد بازدید از موتورخانه ادارات دولتی و خصوصی انجام شد؛ همچنین ۲ هزار و ۵۷۰ مورد بازدید از مجتمع‌های تجاری انجام و اطرها و توصیه‌های لازم را برای کاهش مصرف، عدم مصرف در زمان تعطیلی و ساعات غیرکاری به همراه داشت. خوشبختانه اقدام‌های فرهنگی و فرهنگ‌سازی تأثیر بسزایی در کاهش مصرف داشت. حضور استاندار، معاونان و فرمانداران در بحث بازدیدها این حساسیت و توجه به مقوله صرفه‌جویی و بهینه‌سازی مصرف انرژی را در همه لایه‌ها ایجاد کرد و زمینه‌ساز کاهش مصرف گاز در این بخش‌ها شد.

در حوزه جلوگیری از هدررفت گاز و مدیریت کربن نیز ورود کرده‌اید؟

بله، جلوگیری از هدررفت گاز و مدیریت کربن، یکی از برنامه‌های موثر شرکت ملی گاز ایران به شمار می‌آید و در چند سال گذشته به صورت ویژه در دستور کار قرار گرفته است. براین اساس جلوگیری از هدررفت گاز در اتصالات روزمینی و اتصالاتی که برای نصب کنتور و رگولاتور استفاده می‌شود با حساسیت ویژه پیگیری می‌شود. گاز کردستان در دوره‌های قبل با ابتکار یکی از همکاران موفق به اختراع اتصالات مفصلی شد. استاندار داین اتصالات تدوین شده و به عنوان یکی از تجهیزات اجرایی در حوزه انشعابات خانگی استفاده می‌شود. این اتصالات ضمن رفع بخشی از ناترازی گاز، کمک بسیار موثری به جلوگیری از هدررفت و نشتی گاز در رایزر و علمک می‌کند. سال گذشته اقدام به تعویض ۷۵ هزار مورد اتصال مفصلی در انشعابات جدید و اشتراک‌های جدید کردیم و این روند همچنان ادامه دارد. معتمد با توجه به اینکه این اتصالات نشتی‌ها به حداقل‌ترین مقدار ممکن می‌رساند، قطعا در بحث جلوگیری از هدررفت گاز طبیعی نیز تأثیرگذار خواهد بود. اتصالات مفصلی در سطح استان کردستان اختراع، بومی‌سازی و به تولید انبوه رسیده و این مسیر در دیگر استان‌ها نیز ادامه پیدا کرده است.

در حوزه تعویض بخاری‌های راندمان پایین هم شاهد اتفاقات خوبی بوده‌ایم. تاکنون چه تعداد بخاری راندمان بالا را جایگزین کرده‌اید؟

یکی از مصوبات شورای اقتصاد، طرح جایگزینی بخاری هر متیک با بخاری‌های گازسوز راندمان پایین در ۵ استان سردسیر کشور است. در فاز نخست ۲۰ هزار بخاری هر متیک هوشمند، رتبه A انرژی، فن دار، کم‌مصرف و بدنه سرد با بخاری‌های راندمان پایین جایگزین می‌شود. شرکت گاز استان کردستان ۶هزار بخاری خریداری کرده و به اقشار کم‌درآمد از جمله مددجویان تحت پوشش کمیته امداد و بهزیستی تحویل داده است. جلسات متعددی برگزار و تفاهم‌نامه‌ای در این خصوص مبادله شد. در فاز نخست تا سقف ۲۰ میلیارد تومان حدود یک‌هزار و ۷۸۰ بخاری هر متیک از سوی گاز استان خریداری و مابقی نیز از سوی شرکت ملی گاز ایران در حال خرید است. نصب این بخاری‌ها از اوایل اسفند سال گذشته آغاز شده است. مراحل نصب این بخاری سخت تر است و حساسیت بالایی دارد. این بخاری باید اکسیژن لازم را از خارج ساختمان دریافت کند از این‌رو نصب این بخاری در هر فضایی امکان‌پذیر نیست. بر این اساس لازم است اقدام‌هایی با هماهنگی سازمان نظام مهندسی و سازنده این بخاری‌ها انجام شود.

پس از نصب و راه‌اندازی بخاری‌های جدید، بخاری اسقاط شده نیز تحویل شرکت گاز می‌شود که این جایگزینی کمک‌شایان توجهی به بحث کاهش مصرف و هدررفت انرژی در بخش خانگی می‌کند. امیدوارم این اقدام موثر و ویژه در سال‌های آینده با گسترگی بیشتری ادامه داشته باشد.

علاوه بر تحویل بخاری‌های راندمان بالا به مددجویان، در حوزه تأمین هزینه لوله‌کشی گاز منازل نیز مشارکت دارید. تاکنون چه اعتباری به این بخش اختصاص یافته است؟ تعدادی از خانوارهای ساکن در نقاط مختلف استان تحت پوشش نهادهای حمایتی از جمله کمیته امداد و سازمان بهزیستی قرار دارند. طبق قانون بودجه، واگذاری اشتراک گاز برای یک‌بار به این مددجویان به صورت رایگان انجام می‌شود. سال گذشته بیش از یک‌هزار و ۴۲ مورد اشتراک رایگان در سطح استان کردستان به این مددجویان تحت پوشش واگذار شد که ۲ هزار میلیون ریال هزینه اشتراک این مددجویان



بوده است.

افزون بر این، در سفر رییس جمهور به استان، برای لوله‌کشی رایگان منازل مددجویان تحت پوشش کمیته امداد و بهزیستی تا سقف ۵ میلیارد تومان (۶میلیون تومان برای هر واحد) اعتبار پیش‌بینی شد. با تفاهم‌نامه‌ای که با سازمان‌های حمایتی از جمله بهزیستی و کمیته امداد امضا کردیم این مصوبه نیز انجام شد. با شناسایی متقاضی‌ها که ۸۳۳ خانوار بود. این اقدام‌ها از سال گذشته آغاز شد و تاکنون بخش قابل توجهی از این خانوارها که موفق شده‌اند لوله‌کشی گاز منازل خود را توسط مجریان تحت پوشش انجام دهند، در قالب مصوبه سفر رییس جمهور هزینه‌هایشان پرداخت شده است.

لطفا گزارشی از طرح تبدیل وضعیت ایثارگران در گاز کردستان ارائه کنید.

در مجموع ۱۱۹ نفر از کارکنان گاز کردستان مشمول بند «و» و بند «د» قانون بوده‌هستند. ۱۱ نفر مشمول بند «و» هستند که تاکنون ۹ نفر همه مراحل را طی کرده‌اند و به صورت نیروی رسمی فعالیت خود را ادامه می‌دهند. ۲ نفر نیز در حال طی کردن فرایندهای اداری – استخدامی خود هستند. ۱۰۸ نفر مشمول بند «د» هستند که از این تعداد ۲۰ نفر همه مراحل را طی کرده‌اند و تشریفات استخدامی آنها در حال تکمیل است. برای مابقی مشمولان نیز همه استعلام‌های لازم شامل دریافت مجوز، فرایند گزینش، تأیید تحصیلی و... در حال انجام است و با برنامه‌ریزی که از سوی منابع انسانی ستاد و استان صورت گرفته است، فرایند استخدام آنها تا پایان اردیبهشت به نتیجه می‌رسد و در مجموع ۱۱۹ نفر به نیروهای رسمی گاز استان افزوده می‌شوند و آمار نیروی رسمی شرکت دو برابر می‌شود.

در حوزه فرهنگ‌سازی مصرف، برگزاری جشنواره‌های فرهنگی و جهاد تبیین چه اقدام‌هایی اجرایی شده است؟ همسو با فرمایشات مقام معظم رهبری (مدظله‌العالی) در بحث جهاد تبیین، یکی از وظایف و اهدافی که شرکت گاز استان کردستان در دو سال گذشته برنامه‌ریزی کرد، ارتباط رسانه‌ها با گاز در حوزه‌های مختلف بود. اسفندماه سال گذشته دومین رویداد رسانه و گاز با مشارکت بسیار خوب بخش‌های مختلف خبرگزاری‌ها، روزنامه‌ها، هفته‌نامه‌ها و... در استان برگزار شد. فراخوان اولیه در مردادماه منتشر و زمان مناسبی برای ارسال و جمع‌آوری آثار تعیین شد. این جشنواره با هدف بیان توانمندی‌های صنعت گاز استان و کشور از زبان هنرمندان راه‌اندازی و برگزار شد. براین اساس ۳۸۶ اثر در ۶ بخش و ۵ محور به دبیرخانه جشنواره ارسال شد که از این تعداد ۱۹۳ مورد به بخش داوری راه یافت. در ادامه نیز نقرات برتر بخش‌های مختلف انتخاب و با حضور معاون استاندار، مدیران استانی، فرماندار، و تعداد زیادی از خبرنگاران، اختتامیه جشنواره برگزار و از برترین‌ها تقدیر شد.

با هزینه‌ای کم آثار بسیار ارزشمندی در قالب این جشنواره تولید شد و دستاورد بزرگی برای شرکت گاز استان کردستان به همراه داشت. بر این اساس در قالب عکس، فیلم، خبر، گزارش و... اقدام به اطلاع‌رسانی در حوزه استفاده ایمن و بهینه از گاز، صرفه‌جویی در مصرف، انعکاس دستاوردها و عملکرد گاز استان و... شد. امیدوارم با ظرفیتهای که در مجموعه استان وجود دارد، در سال‌های آینده این جشنواره را به صورت منطقه‌ای با محوریت گاز کردستان برگزار کنیم.

در پایان نیز از کوشش‌های بی‌دریغ و همیشگی «مشعل» نشریه کارکنان صنعت نفت ایران که در بازتاب اخبار و عملکرد حوزه‌های مختلف صنعت گاز تلاشی وافر دارد، قدردانی می‌کنم.



در گفت‌وگو با رئیس مرکز خدمات مشاوره‌ای صنعت نفت مطرح شد:

# مشاوره؛ پنجره‌ای روبه‌زندگی بهتر



سمیه راهبیمیا | مرکز خدمات مشاوره‌ای صنعت نفت یکی از زیرمجموعه‌های مدیریت توسعه منابع انسانی است که با هدف ارائه انواع خدمات مشاوره به کارکنان و خانواده‌های آنها فعالیت می‌کند. این مرکز در زمینه‌هایی مانند پیش از ازدواج، روابط زوج، خانواده، فردی، فرزند پروری، کودک و نوجوان، همچنین روان‌سنجی، توانبخشی، اعتیاد، تحصیلی، شغلی و حقوقی، ارائه دهنده خدمات در این بخش‌هاست. خدمات مشاوره‌ای در مرکز خدمات مشاوره صنعت نفت برای کارکنان رسمی شرکت‌های اصلی، ستاد وزارت نفت، همچنین شرکت‌های تابعه و خانواده آنها از طریق مراکز معتبر در شهر تهران انجام می‌شود، ضمن آنکه کارکنان قرارداد مستقیم و ارکان ثالث نیز از خدمات مرکز مشاوره صنعت نفت ایران به صورت حضوری بهره‌مند می‌شوند. کارکنان مناطق زیرپوشش صنعت در نقاط مختلف کشور نیز می‌توانند از سامانه «همراز» برای مشاوره تلفنی استفاده کنند. خدمات رایگان در مرکز روان‌شناسی و مشاوره پندار این مرکز شامل ارزیابی جامع اختلالات زبانی، گفتار و بلع، جلسه مشاوره پیش از ازدواج و روابط زوجی و غربالگری اختلال‌های رفتاری فرزندان است. اینها مطالبی است که مریم مقدسی، رئیس مرکز خدمات مشاوره صنعت نفت در گفت‌وگو با خبرنگار «مشعل» به تشریح آنها پرداخته است.

مشاوره روان‌شناسی چه تعریفی دارد و چقدر می‌تواند در بهبود و سلامت روان و سبک زندگی افراد کمک‌کننده باشد؟

متخصصان و اهل فن از این واژه تعاریفی متعدد دارند. برخی آن را یک حرفه‌پاروانه، فرآیندی تعاملی و مستلزم شناخت و درک مناسبی از ویژگی‌ها، نیازها و قابلیت‌های مراجعان و وضعیت و شرایط محیطی آنها، عنوان کرده‌اند. برخی نیز مشاوره را ارتباطی میان دو فرد می‌دانند که در آن یکی می‌کوشد تا دیگری را درک و به او در حل مسائل سازگاری و انطباقی کمک کند. براساس این تعریف، مشاوره، رابطه‌ای متقابل است که در آن مشاور و مراجع هر دو درگیر هستند. عده‌ای هم مشاوره را جریانی از کنش‌های متقابل می‌دانند که با حضور مشاور و مراجع شکلی می‌گیرد و هدف اصلی در آن کمک به مراجع است تا بتواند با واقعیت ارتباطی سفیدتر داشته باشد.

دراثر تباط با بخش دوم این سوال بگذارید این طور پاسخ دهم. همان طور که یک پزشک به سلامت جسم افراد می‌پردازد، مشاور روان‌شناس هم به سلامت آنها توجه دارد، اما کانون این توجه، روان آنهاست. بسیاری از امراض جسمی ریشه در روان افراد دارد و این مهم، اهمیت مشاوره روان‌شناسی را در چندان می‌سازد تا حدی که می‌تواند در ریشه‌یابی برخی اختلال‌ها مانند سردردهای میگرنی، زخم معده و حتی سرطان‌ها کمک‌کننده باشد.

داشتن سلامت روان به قدری اهمیت دارد که می‌تواند سلامت جسم را تحت تأثیر جنبه‌های مثبت و منفی آن قرار دهد؛ از این رو نقش مشاور و روان‌شناس، اهمیت بسیار دارد و می‌تواند در پیشگیری و درمان بیماری‌ها اثر بخش باشد.

مرکز خدمات مشاوره‌ای صنعت نفت برای اثربخش

کردن خدماتی که در این حوزه به کارکنان صنعت نفت ارائه می‌دهد، چه فعالیت‌هایی انجام می‌دهد؟

برگزاری سمینارها و کارگاه‌های آموزشی از جمله راهبردی‌ترین فعالیت‌هایی است که از طریق آن می‌توان مشاوره صنعت نفت با توجه به این مهم، در سال گذشته، ۱۰ سمینار را به صورت ماهانه با محورهای مختلف که غالب آنها «سلامت روان و نقش آن در سبک زندگی» است، برگزار کرد.

این مرکز افزون بر فعالیت‌های اخیر، سال گذشته به برگزاری همایش‌ها و کارگاه‌های آموزشی با محورهای سواد رسانه‌ای و نقش آن در خانواده، فرزند پروری و تربیت جنسی، سبک زندگی، خانواده‌بالنده، انتخاب آگاهانه و زندگی صمیمانه، همچنین مباحث تغذیه‌ای با عنوان مدیریت روان‌شناسی وزن برگزار کرد.

با توجه به اهمیت موضوع ازدواج و ضرورت آگاهی زوج‌های در شرف ازدواج، برگزاری دوره‌های آموزش پیش از ازدواج در ۱۰ جلسه، از دیگر فعالیت‌های مرکز خدمات مشاوره صنعت نفت در سال گذشته بوده است.

برگزاری دوره‌های آموزشی آنلاین با توجه به مباحث مختلف صنعت نفت با همکاری مرکز طرف قرارداد، از دیگر فعالیت‌های این مرکز در سال گذشته بوده است.

این خدمات فقط کارکنان رسمی را شامل می‌شود یا دیگر کارکنان نیز می‌توانند از آن استفاده کنند؟

در مسیر رسالت حرفه‌ای مرکز خدمات مشاوره صنعت نفت افزون بر کارکنان رسمی، به کارکنان ارکان ثالث و قراردادی نیز خدمات مشاوره رایگان در مرکز ارائه می‌دهد.

یکی از سیاست‌های مهم مرکز خدمات مشاوره صنعت نفت در سال جاری، توسعه کمی و کیفی ارائه خدمات به کارکنان است و در این زمینه کاهش پراکندگی مراکز خدمات

دهنده یکی از راهبردهاست.

خدمات رسانی به کارکنان رسمی تهران با ارجاع آنها به مراکز طرف قرارداد و به کارکنان دیگر نقاط کشور به صورت پراکنده (آنلاین) انجام می‌شود.

با توجه به گستردگی فعالیت‌های صنعت نفت و پراکندگی این فعالیت‌ها در نقاط مختلف کشور، انتظار می‌رود گستره کاری شما نیز زیاد باشد. این خدمات رسانی چگونه انجام می‌شود؟

شماری از کارکنان صنعت نفت در مناطق عملیاتی هستند و امکان مراجعه حضوری برای دریافت خدمات مشاوره‌ای ندارند؛ از این رو سامانه‌ای با عنوان «همراز» فعال است که به این دسته از کارکنان خدمات مشاوره‌ای ارائه می‌دهد. مرکز خدمات مشاوره‌ای صنعت نفت، همچنین این ظرفیت را دارد که سیاست‌گذاری کند و در این مسیر به شرکت‌های تابعه راهکار ارائه کند. این مرکز در برخی استان‌ها راهکارهایی برای ارزیابی مراکز مورد تأیید نظام روان‌شناسی کشور ارائه و مراکز معتبر را شناسایی کرده است.

اگر ضوابط و قوانین اجازه دهد آمادگی ارزیابی حضوری را نیز خواهیم داشت. سال گذشته در این خصوص مکاتباتی انجام شده است و منتظر تأیید هستیم. با وجود کمبود نیروی انسانی، این انگیزه وجود دارد که مراکز تراز اول کشور را براساس شاخص‌های تعریف شده، شناسایی کنیم.

این مرکز امسال چه برنامه‌هایی در دست اقدام دارد؟

امسال برای ارائه خدمات مشاوره به مناطق عملیاتی ورود و با بهره‌گیری از ظرفیت‌های همکاران خود در مرکز مشاوره یا اساتید تراز اول و برجسته کشور، سمینارهایی را برگزار خواهیم کرد.

برگزاری کارگاه‌های آموزشی مهارت‌های ده‌گانه زندگی باهدف پیشگیری از آسیب‌های فردی که می‌تواند در غنی‌سازی روابط زوجین خانواده‌ها تأثیر گذار باشد، بخش دیگری از فعالیت‌های مرکز مشاوره صنعت نفت در سال جاری است.

استقرار مشاور در باشگاه‌های نفت، برنامه‌ای دیگر است که مرکز مشاوره صنعت نفت در سال جاری به آن توجه کرده است.

همانگی مراکز خدمات مشاوره‌ای استان‌ها با مجموعه شما چگونه است؟

سیاست و راهبرد مهم مرکز خدمات مشاوره‌ای صنعت نفت، خدمات رسانی مناسب‌تر و مطلوب‌تر به کارکنان صنعت نفت در نقاط مختلف کشور است و به منظور تحقق این هدف، در پی محوریت است تا هم شناسایی مراکز مشاوره تراز اول و هم نظارت بر آنها را عهده‌دار باشد.

از آنجا که همه مناطق از مرکز خدمات مشاوره بهره‌مند نیستند، کاری که می‌توانیم انجام دهیم این است که به آنها مشاوره تلفنی داده شود.

در زمینه آموزش و برگزاری کارگاه‌های آموزشی مرکز خدمات مشاوره صنعت نفت هم می‌تواند مستقیم عمل کند و هم به عنوان میانجی، اساتید مربوط به این حوزه را معرفی کند.

دغدغه کارکنان مناطق عملیاتی خیلی متفاوت‌تر از شرکت‌های تابعه، یا محدودیت بیشتری روبه روستیم. در حوزه‌هایی که شرایط آن وجود دارد، سمینار و کلاس‌های آموزشی برگزار کنیم. امیدواریم بتوانیم خدمت رسانی بهتری به مناطق عملیاتی، کارکنان اقماری و شرکت‌های تابعه داشته باشیم و فضا برای ارائه خدمت بیشتر فراهم شود.

وقتی فرد از سلامت روان خوبی برخوردار باشد، امنیت و آرامش در خانواده و محیط کار او نیز افزایش می‌یابد و به محیط کار فرد نیز منتقل می‌شود در این زمینه چه ریسک آسیب‌شناسی در کارکنان و خانواده‌های اقماری

بلاست و افرادی به لحاظ شغلی در چنین وضعیتی قرار دارند، در معرض آسیب قرار دارند. به دلیل آشنایی با مشکلات کارکنان اقماری، این آمادگی وجود دارد که دوره‌های روان‌شناسی در مناطق عملیاتی برگزار شود و در این مسیر امیدوارم دو اتفاق خوب رخ دهد: یکی اینکه به شناسایی مراکز تراز اول روان‌شناسی و نظارت آنها ورود کنیم و دوم این که آموزش‌های ارائه شده بتواند تأثیر مورد انتظار در کاهش مشکلات روحی را بر آورده سازد.

سال گذشته چه تعداد به مرکز خدمات مشاوره‌ای مراجعه کرده‌اند؟ چه تعداد مشاوره تلفنی و با چه موضوع‌هایی صورت گرفته است؟

یک مشاوره تلفنی می‌تواند مسیر زندگی افراد را تغییر دهد. به دلیل اطلاع رسانی، تعداد مراجعین تلفنی سال ۱۴۰۱ در قیاس با سال ۱۴۰۰ پنج برابر و آمار مراجعین حضوری نیز به همین میزان بود. بنابر بررسی‌ها، عمده مشکلات کارکنان صنعت نفت در زمینه چالش‌های زوجی، خانوادگی و فرزندپروری است.

با چه سختی‌ها، کمبودها و مشکلاتی روبه‌رو هستید؟

برای خدمات رسانی به مناطق عملیاتی، کارکنان اقماری و شرکت‌های تابعه، یا محدودیت بیشتری روبه روستیم. در حوزه‌هایی که شرایط آن وجود دارد، سمینار و کلاس‌های آموزشی برگزار کنیم. امیدواریم بتوانیم خدمت رسانی بهتری به مناطق عملیاتی، کارکنان اقماری و شرکت‌های تابعه داشته باشیم و فضا برای ارائه خدمت بیشتر فراهم شود.

وقتی فرد از سلامت روان خوبی برخوردار باشد، امنیت و آرامش در خانواده و محیط کار او نیز افزایش می‌یابد و به محیط کار فرد نیز منتقل می‌شود در این زمینه چه

فعالیت‌هایی انجام می‌شود؟

روان‌شناسی صنعتی و سازمانی، رشته‌های دانشگاهی و تخصصی مهمی هستند. دنیا از آن به منظور پیشبرد اهداف و رشد و تعالی سازمان به بهترین شکل ممکن استفاده می‌کند و شرکت‌های بزرگ سراسر دنیا نیز با بهره‌گیری از این علوم تخصصی و مهم، مهارت‌های کارکنان خود در حوزه‌های مختلف از جمله مهارت‌های زندگی را مورد توجه قرار می‌دهند. در صنعت نفت کشورمان نیز بهره‌گیری از چنین رویه‌ای با هدف سلامت روان کارکنان در محیط کار و خانواده آنان، مورد توجه قرار دارد و در این زمینه همایش‌ها و سمینارها، اقدام‌هایی نیز انجام شده است. هم‌چنین با برگزاری دوره‌های مختلف و کارگاه‌های آموزشی، همچنین

همایش‌ها و سمینارها، اقدام‌هایی نیز انجام شده است. امسال نیز در صنعت نفت، دوره مهارت‌های زندگی، مهارت حل مسئله، مهارت خودآگاهی، مهارت تصمیم‌گیری، مهارت کنترل خشم را خواهیم داشت.

علاوه بر مواردی که اشاره کردید، چه مباحث دیگری برای برگزاری دوره‌های آموزشی در دستور کار دارید؟

۱۰ مهارت را در زمینه مهارت‌های زندگی خواهیم داشت، سلسله سمینارهایی ۱۰ جلسه‌ای داریم که هدف از آن ارتقای کیفیت زندگی کارکنان است. خدمات مشاوره، کارگاه‌های آموزشی و مشاوره آنلاین نیز همانند سال‌های گذشته ادامه دار خواهد بود. در باشگاه‌های سطح شهر تهران نیز در روزهای مشخص استقرار خواهیم یافت و به خانواده‌ها خدمات مشاوره‌ای ارائه می‌دهیم.

در پایان اگر مطلبی هست، اطلاع رسانی بفرمایید؟

به عنوان فرد شاغل در صنعت نفت تقاضا می‌کنم فرهنگ «مشاوره‌ای» در این صنعت بیش از قبل جایی بیفتد و در این زمینه اطلاع رسانی لازم صورت بگیرد تا به رفع و بهبود مشکلات کارکنان مناطق اقماری و شرکت‌های تابعه اقدام شود.



دبیر کل اوپک در واکنش به انتقاد آژانس بین‌المللی انرژی از کاهش عرضه اوپک پلاس:

# نفت در تورم بی‌تقصیر است

برخی اعضای ائتلاف تولیدکنندگان سازمان کشورهای صادرکننده نفت (اوپک) و غیر اوپک موسوم به «اوپک پلاس» ۱۳ فروردین ماه امسال سال تصمیم گرفتند افزون بر کاهش تولید روزانه ۲ میلیون بشکه‌ای نفت خام که از نوامبر ۲۰۲۲ آغاز شده است و تا پایان سال ۲۰۲۳ میلادی پابرجا خواهد بود، از ماه مه امسال در مجموع روزانه یک میلیون و ۶۶۰ هزار بشکه دیگر از تولید خود بکاهند؛ بر این اساس، مجموع تولید کاهش اعضای این ائتلاف از یکم مه (۱۱ اردیبهشت‌ماه) به ۲ میلیون و ۶۶۰ هزار بشکه در روز یا ۳٫۷ درصد خواهد رسید. تصمیم ناگهانی اعضای ائتلاف اوپک پلاس برای کاهش تولید روزانه یک میلیون و ۶۶۰ هزار بشکه دیگر، افزایش ۵ دلاری قیمت‌های جهانی نفت خام و رساندن قیمت نفت خام شاخص برنت به سطوح بالای ۸۵ دلار را به همراه داشت.

هیثم العیص، دبیر کل اوپک اظهار کرده است کاهش تولید بعضی اعضای تولیدکنندگان عضو سازمان کشورهای صادرکننده نفت (اوپک) و غیر اوپک (اوپک پلاس) جزو توافقنامه رسمی این سازمان نیست و این تصمیم داوطلبانه بعضی از تولیدکنندگان عضو این ائتلاف به‌عنوان اقدامی پیشگیرانه با هدف حمایت از ثبات بازار نفت است. وی همچنین ضمن تأکید بر پایین بودن رقم سرمایه‌گذاری‌ها در بخش بالادست نفت جهان و تأثیر منفی آن بر اقتصاد جهان، خواستار گفت‌وگوهای سازنده میان کشورهای تولیدکننده و مصرف‌کننده برای حل چالش‌های انرژی مورد نیاز شد. دبیر کل اوپک، در گفت‌وگو با نشریه انرژی اینتلیجنس (Energy Intelligence) انتقاد آژانس بین‌المللی انرژی مبنی بر تشدید تورم و نااطمینانی در شرایط اقتصادی جهان بر اثر تصمیم اوپک پلاس را برای کاهش تولید داوطلبانه رد کرده است. آنچه می‌خوانید، متن کامل این گفت‌وگوست.

آژانس بین‌المللی انرژی در تازه‌ترین گزارش چشم‌انداز انرژی کوتاه‌مدت ماهانه خود اوپک پلاس را مسئول تصمیم ناگهانی برای کاهش عرضه نفت در دوم آوریل (۱۳ فروردین‌ماه ۱۴۰۲) دانسته و تأکید کرده است این کاهش‌ها خطر تشدید کمبود عرضه نفت مورد انتظار در نیمه دوم سال ۲۰۲۳ و افزایش قیمت نفت را به همراه خواهند داشت و این شرایط باعث نااطمینانی شرایط اقتصادی می‌شود، نظر شما در این باره چیست؟

نخست اینکه نخستین بار نیست که آژانس بین‌المللی انرژی از اوپک و ائتلاف اوپک پلاس انتقاد می‌کند. متأسفانه در این زمینه شاهد ثبت رکورد هستیم، با این حال بارها شاهد بودیم که بازار نفت بر اساس بنیان‌های بازار پیش می‌رود، به‌طوری‌که پیش‌بینی‌ها و تصمیم‌های دقیق‌تر و صحیح اوپک ثابت می‌شود. تصمیم اکتبر سال

دبیر خانه اوپک گزارش ماهانه خود را یک روز پیش از گزارش چشم‌انداز کوتاه‌مدت انرژی آژانس بین‌المللی انرژی منتشر کرد. تفاوت عمده بین دیدگاه اوپک و آژانس بین‌المللی انرژی چیست؟

در گزارش ماه آوریل دبیر خانه اوپک، این سازمان پیش‌بینی رشد اقتصاد جهانی برای سال ۲۰۲۳ میلادی را روی رقم ۲٫۶ درصد نگه داشت، اما در عین حال هشدار داد که اقتصاد جهانی به عبور از چالش‌هایی از جمله تورم، نرخ‌های بهره بالاتر به‌ویژه در حوزه مالی یورو و ایالات متحده آمریکا و بدهی بالا ادامه خواهد داد. اوپک پیش‌بینی برای رشد تقاضای جهانی نفت را برای سال ۲۰۲۳ میلادی ۲ میلیون و ۳۰۰ هزار بشکه در روز حفظ کرد.

آژانس بین‌المللی انرژی هم پیش‌بینی خود برای رشد تقاضای جهانی در سال ۲۰۲۳ میلادی را در گزارش ماه آوریل حدود روزانه ۲ میلیون بشکه حفظ کرد که به نظر می‌رسد در مسیر درستی قرار دارد و به پیش‌بینی اوپک نزدیک‌تر است. با توجه به رشد تقاضای نفت چین در سال جاری میلادی که بخش عمده‌ای از رشد پیش‌بینی شده تقاضای جهانی نفت را تشکیل می‌دهد، اوپک بر آورد خود را درباره تقاضای جهانی نفت در گزارش ماه آوریل نسبت به گزارش ماه مارس روزانه حدود ۵۰ هزار بشکه افزایش داد و ۷۶۰ هزار بشکه در روز اعلام کرد، در حالی که آژانس بین‌المللی انرژی پیش‌بینی خود را روزانه حدود ۲۰۰ هزار بشکه افزایش داد و پیش‌بینی کرد روزانه یک میلیون و ۲۰۰ هزار بشکه در روز افزایش می‌یابد.

گذشته میلادی اوپک پلاس مبنی بر کاهش روزانه ۲ میلیون بشکه‌ای نمونه‌ای بسیار تازه در این باره است، در آن زمان ما به تردیدها درباره چشم‌انداز اقتصادی جهان و بازار نفت و تأثیرش بر عوامل بنیادی بازار پی بردیم. تصمیم با اجماع برای کاهش عرضه روزانه ۲ میلیون بشکه‌ای، واکنشی فعال و مؤثر بود. بی‌شک به یاد دارید که چگونه آن تصمیم هم به شدت به باد انتقاد گرفته شد، اما چند ماه بعد و با وقوع رویدادهای بیشتر ناظران و تحلیلگران تصمیم ائتلاف اوپک پلاس برای کاهش عرضه را با عنوان اقدامی صحیح برای تضمین ثبات بازار ستودند.

دوم اینکه من می‌خواهم برای همگان این موضوع را روشن کنم که اوپک پلاس در ماه آوریل تصمیمی برای کاهش تولید نگرفته و این کاهش‌ها داوطلبانه از سوی دولت‌های عضو این ائتلاف بوده است. این حق حاکمیتی کشورهاست که داوطلبانه تولید خود را در آنچه به وضوح یک اقدام احتیاطی نامیده می‌شود، تعدیل کنند.

ارائه نادرست و مستمر چنین اقدام‌ها و انتقادهای بی‌اساس، نتیجه معکوس دارد و تنها می‌تواند نوسان‌های بیشتر و بی‌ثباتی بازار نفت را در پی داشته باشد. ما در اوپک و اوپک پلاس به‌طور کامل بر میانی بازار تمرکز داریم و از طریق گفت‌وگو و شفاف با مصرف‌کنندگان و سهامداران تصمیم‌ها را تکمیل می‌کنیم.

کاهش اخیر اعضای اوپک پلاس که قرار است از ماه مه (اردیبهشت) اعمال شود، برای اقتصاد جهانی و مصرف‌کنندگان نفت خطرناک توصیف شد. نظر شما در این باره چیست؟

عوامل زیادی بر شرایط اقتصادی جهانی تأثیر می‌گذارند، همین مشکلات بانکی نمونه‌ای تازه و افزایش نرخ تورم در بسیاری از نقاط جهان، نمونه‌ای دیگر از این عوامل هستند که با اقدام‌های سیاستی خاص تشدید شده‌اند. دیگر بازارهای انرژی به مراتب بیشتر از بازارهای نفت دچار بی‌ثباتی بوده‌اند که بیشتر به دلیل نقش تثبیت‌کننده ائتلاف اوپک پلاس بوده است، بنابراین مقصر خواندن نفت در موضوع تورم قابل قبول نیست. هنگامی که به شاخص قیمت مصرف‌کننده (CPI) که قیمت غذا و انرژی را شامل نمی‌شود نگاه می‌کنیم، این موضوع به‌وضوح قابل مشاهده است. در واقع دلیل اصلی افزایش نوسان‌های بازار انرژی، نبود سال‌ها سرمایه‌گذاری در بخش‌های بالادست و توقف همه سرمایه‌گذاری‌ها در صنعت نفت است و این موضوعی است که ما در اوپک سال‌هاست درباره آن هشدار می‌دهیم. برعکس معتقدیم تلاش‌های ما برای تثبیت بازار جهانی نفت در میان‌مدت و بلندمدت برای اقتصاد جهانی مفید است، زیرا این اقدام‌ها مشوق سرمایه‌گذاری‌ها هستند و امکان صرفه‌جویی بیشتر را فراهم می‌کنند.

ایجاد ظرفیت‌های تولید تازه از افزایش قیمت بالقوه که به نوبه خود آسیب جدی به اقتصاد جهانی می‌زند، جلوگیری می‌کند.



در میان‌مدت و بلندمدت، صنعت نفت جهانی با چه چالش‌هایی روبه‌روست؟

می‌خواهم از این فرصت استفاده کنم و بر اهمیت توافقنامه همکاری برای حفظ ثبات بازار جهانی نفت تأکید کنم و از همه کشورهایی که در موفقیت مستمر آن در هفتمین سال فعالیت خود با وجود همه چالش‌های عظیم مشارکت داشتند، تشکر کنم. اوپک همچنین به بحث‌های عینی و متعادل در پرداختن به چالش‌های انرژی در آینده اهمیت زیادی می‌دهد. هم‌زمان با پرداختن به مسائل مهمی مانند تغییرات اقلیمی و انتقال انرژی، جهان باید اطمینان‌یاب سرمایه‌گذاری‌هایی که به شدت به آن نیاز دارد، تحقق یابد تا از این طریق منابع انرژی مورد نیاز برای تضمین رشد اقتصاد جهانی آینده و توجه به توسعه پایدار و ریشه‌کنی فقر انرژی انجام شود.

بارها درباره ادامه روایات نادرست درباره لزوم توقف سرمایه‌گذاری در صنعت نفت هشدار داده‌ام، چنین اقدام‌هایی تنها می‌تواند به بروز مسائل امنیتی بیشتر در حوزه انرژی و تشدید نوسان‌ها در آینده بازار انرژی همراه با پیامدهای منفی برای مصرف‌کنندگان، تولیدکنندگان و اقتصاد جهانی منجر شود.

اجازه دهید سخنانم را با این بحث به پایان ببرم که ما باید «با هم» کار کنیم، نه اینکه مقابل هم قرار بگیریم. ما در اوپک معتقدیم کلید غلبه بر چالش‌های انرژی آینده مشارکت و گفت‌وگو و گوی سازنده با همه حاضران در بازار است.

مترجم: امیر دشتی  
منبع: نشریه انرژی اینتلیجنس



- شرکت نفت فلات قاره ایران

## پایان عملیات جداسازی رایزرهای سورنا

دینامیک پایانه شناور سورنا در بستر دریا بیش از دو میلیون یورو بود که با تصمیم مدیریت شرکت پایانه‌های نفتی ایران، برون‌سپاری این عملیات منتفی و مقرر شد با تکیه بر امکانات و توان متخصصان این شرکت نفت انجام شود.

پس از تهیه شرح کار اولیه، چند نشست بررسی فنی در ستاد تهران و منطقه بهرگان برگزار و پس از انجام بازدیدهای میدانی پر شمار، روش اجرایی نهایی مشخص شد.

در بخش زیر آب، محاسبات مربوط به وزن، بویانسی و آرایش نهایی رایزرهای دینامیک پس از جداسازی و قرار گرفتن در بستر دریا با استفاده از نرم‌افزار OrcaFlex تحلیل شد، همچنین مختصات دقیق قرارگیری Pulling Head در بستر دریا به نحوی که زمان جداسازی زنجیرها در آینده آسیمی به رایزرها در بستر دریا وارد نکند، مشخص شد.

در بخش بالای آب، استفاده از یک شناور یک کس در دستور کار قرار گرفت و برای انجام این کار به یک عدد Snatch Block با ظرفیت ۳۰ تن نیاز بود

عملیات پیچیده و دشوار جداسازی رایزرهای پایانه شناور سورنا در آب‌های نیلگون خلیج فارس در شرکت نفت فلات قاره ایران با موفقیت انجام شد. پایانه شناور سورنا به‌عنوان یک مخزن شناور دریافت، ذخیره‌سازی و صادرات نفت خام، در سال ۲۰۰۱ در میدان نفتی سروش مستقر شد. این پایانه شناور در ابتدا یک نفتکش بوده که به سفارش انگلیس از سوی شرکت MITSUI زاین در سال ۱۹۷۵ ساخته و با نام SS.LANISTES به این کشور تحویل داده شد.

در این عملیات، دورایزر دینامیک ۱۵ اینچ، در دو مقطع از سوی Buoyancy Module با آرایش زیر آب Double Wave، از PLEM به Turret پایانه شناور سورنا متصل شده است. با توجه به اهمیت راهبردی و قیمت بسیار بالای این رایزرها و ناممکن بودن تأمین آنها در شرایط تحریم‌های ظالمانه، حفظ سلامت رایزرها پس از جداسازی به‌منظور امکان بهره‌برداری در آینده، اهمیت بالایی دارد.

پیشنهاد مالی در یافت‌شده برای جداسازی، استقرار و تثبیت رایزرهای

- شرکت ملی نفتکش ایران

## نصب دستگاه پردازش آب توازن به همت یک شرکت دانش بنیان

مدیرعامل شرکت ملی نفتکش ایران از نصب موفق دستگاه پردازش آب توازن رادکلین روی یکی از نفتکش‌های غول پیکر این شرکت خبر داد. حسین شیوا با اشاره به این موفقیت اظهار کرد: همسو با تأکید مقام معظم رهبری مبنی بر حمایت از شرکت‌های دانش بنیان، پس از چند سال حمایت مدیریت فنی و عملیات ناوگان شرکت ملی نفتکش از یک شرکت دانش بنیان داخلی، امروز شاهد به ثمر نشستن این تلاش‌ها هستیم. وی با اشاره به اهمیت راهبردی ناوگان شرکت ملی نفتکش ایران (شمننا) در تأمین منافع ملی و حفظ جریان صادرات نفت و فرآورده‌های نفتی بیان کرد: با وجود پیچیدگی‌ها و حساسیت‌های عملیاتی ناوگان، این نفتکش غول پیکر، نخستین شناور تحت پرچم ایران است که یک سیستم تصفیه آب توازن ساخت داخل را نصب کرده است. مدیرعامل شرکت ملی نفتکش تصریح کرد: کنوانسیون مدیریت آب توازن کشتی‌ها به‌منظور جلوگیری از انتقال گونه‌های مهاجم آبی از طریق کشتی‌ها از هشت سپتامبر ۲۰۱۷ لازم‌الاجرا شده است و به سبب عضویت جمهوری اسلامی ایران در این کنوانسیون، ناوگان ملکی کشور موظف به نصب سامانه تصفیه آب توازن هستند. شیوا یادآور شد: شرکت دانش بنیان سازنده این دستگاه با کمک و نظارت مدیریت فنی و عملیات ناوگان شرکت ملی نفتکش، پیش از این موفق به دریافت تأییدیه‌های Basic Approval و Final Approval از سازمان بین‌المللی دریانوردی شد.



که به دلیل موجود نبودن و دشواری تأمین، با استفاده از متریا ل موجود و تلاش شبانه‌روزی همکاران بازرسی فنی و تعمیرات و بازسازی دریایی منطقه بهرگان، طراحی، ساخته و نصب شد.

این نفتکش غول پیکر و اقیانوس پیمای با طول کلی ۳۷۰ متر، عرض ۵۶ متر و حداکثر میزان آنجور مجاز ۲۳ متر، ظرفیت حمل ۲۲۰ هزار تن معادل دو میلیون و ۲۰۰ هزار بشکه نفت خام را با موتور بخار داشت که پس از ۲۶ سال حمل و نقل انواع نفت خام به سراسر جهان، در سال ۲۰۰۱ تغییر کاربری داد و به شناور ذخیره‌سازی نفت (Floating Storage Unit) تبدیل و نام آن به سورنا تغییر یافت.

پایانه شناور سورنا تا سال ۱۳۹۴ (سال ۲۰۱۵ میلادی) بیش از ۹۰۰ میلیون بشکه نفت خام میدان‌های نفتی سروش و نوروز را در خود ذخیره و صادر کرد و پس از ۱۴ سال، خردامه همان سال با حمل آخرین محموله صادراتی ۵۰۰ هزار بشکه‌ای، برای همیشه از مدار ذخیره‌سازی و صادرات نفت ایران خارج شد.

- مدیریت برنامه‌ریزی تلفیقی شرکت ملی نفت ایران

## برگزاری دوره آشنایی با مدیریت قراردادهای بالادستی نفت و گاز



دوره آموزشی آشنایی با مدیریت قراردادهای بالادستی نفت و گاز باهدف تقویت دانش و آشنایی همکاران ذی‌ربط در مدیریت برنامه‌ریزی تلفیقی با انواع قرارداد بالادستی نفت با تمرکز بر الگوی تازه قراردادهای نفتی برگزار شد. این دوره آموزشی طی روزهای ۲۹ فروردین، پنجم و ۱۲ اردیبهشت‌ماه به مدت ۱۶ ساعت، به همت نماینده کارفرما در طرح‌های توسعه‌ای بند (ق)، برای همکاران شاغل در مدیریت برنامه‌ریزی تلفیقی، در سالن نشست‌های شماره ۲ ساختمان مرکزی سوم شرکت ملی نفت ایران برگزار شد. در این دوره آموزشی، علیرضا تقی پور به عنوان مدرس، با ارائه نمونه‌های عملی به تشریح رئوس مطالبی با عناوین «طرح پرسش از روش تدارک سه واقعی پروژه بالادستی و میان‌دستی»، «تاریخچه و وضع قراردادهای نفت و گاز ایران»، «اقتصاد نفت و گاز و اهمیت توسعه میدان‌ها»، «قراردادهای بالادستی نفت و گاز»، «قراردادهای امتیازی نسل قدیم و نسل جدید (مدرن)»، «قراردادهای مشارکت در تولید (تقسیم تولید)»، «قراردادهای بیع متقابل» و «الگوی تازه قراردادهای نفتی ایران» پرداختند و در بخش پایانی نیز به ابهام‌ها و پرسش‌های همکاران پاسخ دادند. تقی پور مدرک دکتری مدیریت قراردادهای بین‌المللی نفت و گاز از دانشگاه علامه طباطبائی دارد و هم‌اکنون در سمت مسئول نظارت بر اجرای نظام‌های ایجاد طرح‌ها در مدیریت برنامه‌ریزی تلفیقی مشغول به کار است. وی همچنین عضو اصلی و دبیر کمیته مذاکرات توسعه میدان‌های نفتی شرکت ملی نفت ایران، عضو کمیته ارزیابی صلاحیت شرکت‌های متقاضی اکتشاف و تولید و عضو کمیته فنی بازرگانی شرکت ملی نفت است.

## باشگاه خبر

### • شرکت پالایش گاز ایلام کاهش ۳۳ درصدی گازهای ارسالی به مشعل

مدیرعامل شرکت پالایش گاز ایلام از کاهش ۳۳ درصدی گازهای ارسالی به مشعل در سال ۱۴۰۱ نسبت به مدت مشابه سال ۱۴۰۰ خبر داد. روح‌الله نوریان با بیان اینکه مقدار گازهای گلخانه‌ای پارسال نسبت به مدت مشابه سال ۹۰۱۴۰۰ درصد کاهش یافته است، گفت: در تعمیرات اساسی سال ۱۴۰۱ عملیات تخلیه و شارژ کاتالیست‌های واحدهای باز یافت گوگرد طبق برنامه عملیاتی انجام شد که افزون بر افزایش بازده کاری، سبب کاهش انتشار اکسیدهای گوگرد به محیط شده است. وی افزود: به دلیل ارسال مستمر سه محصول گاز مایع خام، میعانات گازی و اتان به پتروشیمی ایلام و دیگر مبادی مصرف، گازهای ارسالی به مشعل هم ۳۳ درصد کاهش یافت که سبب بهبود شاخص‌های محیط زیستی شده است. مدیرعامل پالایشگاه گاز ایلام از افتتاح و بهره‌برداری پروژه باز چرخانی آب خروجی از تصفیه‌خانه پساب این پالایشگاه در سال ۱۴۰۱ خبر داد و اظهار کرد: با افتتاح این پروژه ۴۰۰ هزار لیتر آب از خروجی پساب پالایشگاه برای مصارف فضای سبز و شبکه آب آتش نشانی و مصارف فرآیندی باز چرخانی و از برداشت همین مقدار آب از منابع زیر زمینی جلوگیری می‌شود. نوریان تصریح کرد: همسو با مقابله با تنش‌های کم‌آبی و با هدف کاهش مصرف آب از منابع آبی موجود، پروژه باز چرخانی پساب پالایشگاه گاز در مدت کوتاه پنج ماه و با ظرفیت اسمی ۶۰۰ هزار لیتر در روز به بهره‌برداری رسید. وی درباره اقدام‌های این شرکت در بخش مسئولیت‌های اجتماعی گفت: احداث سه آبخشور مکانیزه برای حفظ گونه‌های جانوری منطقه همسو با عمل به مسئولیت‌های اجتماعی، انجام چهار دوره پایش‌های محیط زیستی و ارائه خوداظهاری فصلی، مشارکت در کاشت بذر گونه‌های بومی، کاشت ۳۰۰ اصله نهال از گونه‌های بومی و مقاوم به کم‌آبی، برگزاری مسابقات نقاشی با موضوع‌های محیط زیستی در سطح مدارس به مناسبت هوای پاک، روز آمد کردن فلوچارت مدیریت پسماند و تنها بخشی از اقدام‌های انجام‌شده در سال ۱۴۰۱ بوده است.

### پالایشگاه ستاره خلیج فارس ساحل جزیره هرمز پاک‌سازی شد

خانواده کارکنان شرکت نفت ستاره خلیج فارس به مناسبت هفته زمین پاک، بخشی از ساحل جزیره هرمز را پاک‌سازی کردند. هفته زمین پاک امسال «سرمايه‌گذاري در زمين، توسعه باز يافت و بهره‌وري سبز» نام‌گذاري شده بود که این اقدام خانواده بزرگ ستاره خلیج فارس با مشارکت سازمان حفاظت محیط زیست استان هرمزگان با این مضمون اجرایی شد. هماهنگی، انتقال تجربیات و راهکارها به‌منظور حفاظت روزافزون محیط زیست، آموزش و فرهنگ‌سازی با برگزاری کلاس‌ها، تدوین کتاب‌های عمومی، طراحی و ارائه پرورشور برای استفاده کارکنان و خانواده‌ها به‌منظور آشنایی با مبانی اولیه محیط زیست، استفاده بهینه از انرژی، مدیریت مصرف آب و مدیریت پسماند از اقدام‌هایی است که در مدت اخیر به همت واحد حفاظت محیط زیست پالایشگاه ستاره خلیج فارس اجرایی شده است. مهم‌ترین نقاط حائز اهمیت از لحاظ برنامه‌های حفاظت زیست محیطی سواحل هستند که باید همت ویژه‌ای در نگهداری و پاک‌سازی و زیباسازی آن به عمل آورد.

صنعت نفت در حوزه‌های مهندسی نفت، شیمی، گاز، بازرسی فنی، کنترل، ابزار دقیق و اتوماسیون، مکانیک، انرژی، سازه‌های دریایی، حقوق نفت و گاز، مدیریت نفت و گاز، اقتصاد نفت و گاز، حسابداری، امور مالی و مدیریت مالی در نفت و گاز و سرمایه‌گذاری در نفت و گاز که دارای توانایی لازم به‌عنوان مدرس صنعتی، راهنما و منتور صنعتی هستند، برای همکاری و مشارکت در مجموعه برنامه‌های دانشگاه از جمله ارائه دروس، دوره‌های آموزشی کوتاه مدت حرفه‌ای، کارگاه‌های آموزشی و مهارتی، کارآموزی و کارورزی و آموزش‌های تخصصی، فناوری و مهارتی محور در نظام آموزشی دانشگاه و یا مشاوره در راهنمایی منتوری در دانشجویان دانشگاه در رشته‌های مختلف دعوت می‌شود.

علاقه‌مندان واجد شرایط می‌توانند برای ثبت درخواست خود حداکثر تا تاریخ ۱۵ خرداد ماه از تارنمای <https://bpms.put.ac.ir> استفاده کنند. بر همین اساس از تمامی خبرگان، متخصصان و کارشناسان مجرب

و هدایت شده دانشجویان از سوی خبرگان صنعتی در محیط عملیاتی صنعت تحت نظارت اساتید دانشگاهی با مشارکت کارشناسان خبره صنعتی نه تنها در چرخه هدایت هدفمند تحصیلی، انتخاب دروس مرتبط و همدفدار در دوران تحصیل و مهارت‌اندوزی دانشجویان نقش بسزایی خواهد داشت بلکه در تقویت رویکرد حل مسئله از سوی دانشجویان و اساتید دانشگاه در کلاس‌های درس به‌منظور یافتن راه حل‌های مهندسی جهت رفع مسائل و چالش‌های صنعت در اکوسیستم علم و فناوری دانشگاه بازتاب می‌یابد.

### فراخوان کشوری از مدرسان و منتورهای صنعتی

دانشگاه صنعت نفت طی فراخوانی از علاقه‌مندان واجد شرایط دعوت کرد برای حضور در صنعت نفت به‌صورت مدرس، راهنما یا منتور صنعتی در خواست خود را ثبت کنند.

بر همین اساس از تمامی خبرگان، متخصصان و کارشناسان مجرب

رئیس دانشگاه صنعت نفت از اجرای طرح دوره کارورزی حین تحصیل خبر داد و گفت: هدف از برگزاری این طرح افزایش مهارت و کسب شایستگی‌های شغلی دانشجویان دانشگاه در رشته‌های تحصیلی است.

کریم سلحشور افزود: دانشگاه صنعت نفت یک دانشگاه ماموریت‌گرا بوده که همواره پیشتازی خود در ارائه یک مدل منحصر به فرد و کارآمد در نظام آموزشی مهندسی کشور را با بر خورداری از فضای مشترک دانشگاه-صنعت حفظ کرده است.

وی بیان کرد: در این طرح دانشجویان در هر نیمسال تحصیلی متناسب با رشته تحصیلی خود در واحدهای عملیاتی پالایشگاه آبادان بر مبنای ظرفیت‌های جایابی شده حضور خواهند یافت و این کارورزی به‌طور همزمان تحت نظارت استاد راهنمای صنعتی تحت عنوان منتور صنعتی به اجرا گذاشته خواهد شد.

رئیس دانشگاه صنعت نفت تصریح کرد: دبیهی است که ارتباط موثر



- دانشگاه صنعت

نفت

## اجرای طرح کارورزی حین تحصیلات مهندسی



● شرکت خطوط لوله و مخابرات نفت

منطقه تهران

### انتقال سالانه ۵۰ میلیارد لیتر نفت و فرآورده در بزرگترین ترمینال نفتی کشور

مدیر شرکت خطوط لوله و مخابرات نفت ایران منطقه تهران در تشریح مهم‌ترین اقدام‌های یک سال بر اجرای گام به گام پروژه‌ها برای تحقق اهداف و رسالت این مجموعه و بیشگام با صنعت انتقال نفت تأکید کرد. همچنین بشار تیان با اشاره به نقش آفرینی بزرگ‌ترین ترمینال نفتی کشور در جابه‌جایی فرآورده‌های نفتی و اشتراک انتقال مستقیم با منطقه از مناطق دوازده‌گانه شرکت و تأمین سوخت مورد نیاز کلان‌شهر تهران و استان‌های نیمه شمالی کشور گفت: در صدد بالایی از حجم انتقال این منطقه با تلاش شبانه‌روزی کارکنان خود و زحماتش این شرکت با انتقال سالانه ۵۰ میلیارد لیتر نفت خام و فرآورده به پالایشگاه‌ها و مبادی مصرف در استان‌های هم‌جوار به صورت مستقیم و غیر مستقیم انجام می‌شود که این مقدار شامل انتقال سالانه ۲۰ میلیارد لیتر نفت خام و ۳۰ میلیارد لیتر انواع فرآورده است که به صورت میانگین روزانه ۸۵ میلیون لیتر انواع فرآورده و ۵۷ میلیون لیتر نفت خام انتقال می‌یابد. وی بهره‌برداری از مرکز انتقال نفت کاشان را از دستاوردهای منطقه تهران در سال ۱۴۰۱ نام برد و گفت: این پروژه از دو منظر حائز اهمیت است. نخست از حیث انتقال فرآورده‌ها از جنوب به پایتخت و دوم از نظر توسعه ارتباطات مخابراتی و اتصال شبکه فیبر نوری با راه‌اندازی اتاق رادیو و بهره‌برداری از ۴۰۰ کیلومتر فیبر نوری حذف‌ناپذیر به کاشان وری از بندرعباس به تهران. مدیر شرکت خطوط لوله و مخابرات نفت منطقه تهران افزود: سوخت از پالایشگاه‌های ستاره خلیج فارس و بندرعباس از طریق خط ۲۶ اینچ به رفسنجان منتقل می‌شود و پس از آن با دو خط ۲۰ و ۱۶ اینچی به نائین و سپس با خط ۲۰ اینچ به کاشان و از آنجا به تهران می‌رسد. بشار تیان گفت: مقدار انتقال فرآورده تا پیش از راه‌اندازی این مرکز ۱۷۰ هزار بشکه در روز بود که بعد از راه‌اندازی به ۲۲۰ هزار بشکه در روز افزایش یافته است.

**اقدام های زیست محیطی بر محور پیشگیرانه** وی به فعالیت‌های زیست‌محیطی منطقه اشاره کرد و با بیان اینکه اقدام‌های زیست محیطی بر محور پیشگیرانه و با رعایت دستور عمل‌های مربوط به بهداشت، ایمنی و محیط زیست (اج‌اس‌ای) انجام می‌شود، اظهار کرد: اجرای پروژه اکسپوز سازی (رو کار کردن) لوله‌ها و تعمیرات مخازن از آن دست طرح‌هایی است که عملیاتی کردن آن، مصداق بارز اهمیت و توجه به حفظ و صیانت از محیط زیست است و منطقه برای تحقق آن گام‌های بلندی برداشته است. مدیر شرکت خطوط لوله و مخابرات نفت منطقه تهران اضافه کرد: اکسپوز سازی منبفولد و مخازن درین مراکز انتقال نفت خام، ری – کرچ، «فت اصلی»، تأسیسات رشت و قزوین از جمله اهداف اجرایی منطقه تهران بوده تا لوله‌های فرسوده تعمیر و بازسازی شود و منبفولد مراکز انتقال به‌طور دائم در معرض پاش و یازدید روزانه بهره‌برداران قرار گیرد و با اطمینان کامل از ایمن بودن آنها عملیات انتقال فرآورده انجام می‌شود و باید اذعان کرد که این طرح در مراکز رشت و قزوین پایان یافته و در مرکز نفت خام ۸۰ درصد پیشرفت داشته است و در «فت اصلی» وری – کرچ روند رو به رشدی را می‌پیماید



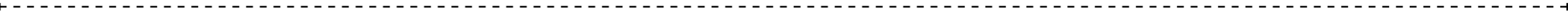
● شرکت پتروشیمی شهید تندگویان

### روند افزایشی تولید و فروش برای چهارمین سال پیاپی

پتروشیمی شهید تندگویان در بخش فروش محصولات به روش خیره‌کننده تولید، فروش و حفظ روند سوددهی طی چهار سال اخیر شد. تولید این شرکت پارسال ۱۲۸،۲۱۶،۱ تن بوده که بر این اساس ۸۶ درصد از برنامه مصوب تولید و ۷۷ درصد ظرفیت اسمی این شرکت تحقق یافته که نسبت به عملکرد سال پیش از آن (۱۴۰۰) ۴۹۲،۱۰۵ تن افزایش داشته است. این شرکت پارسال ۶۶۵ هزار تن متال ۸۷ درصد برنامه مصوب خود فروش داشته است، همچنین پارسال به‌منظور توسعه همکاری با شرکتهای دانش‌بنیان داخلی برای داخلی سازی اقلام یدکی و ملزومات تولید موفق به داخلی سازی، نصب و راه‌اندازی تجهیزات و ماشین‌آلات حساس و بحرانی شامل گیربکس سانتریفیوژهای عمودی و افقی در واحدهای شیمیایی و کاترهای واحدهای پلیمری شده است.



پتروشیمی شهید تندگویان در سال ۱۴۰۱ موفق به ثبت رکورد خیره‌کننده تولید، فروش و حفظ روند سوددهی طی چهار سال اخیر شد. تولید این شرکت پارسال ۱۲۸،۲۱۶،۱ تن بوده که بر این اساس ۸۶ درصد از برنامه مصوب تولید و ۷۷ درصد ظرفیت اسمی این شرکت تحقق یافته که نسبت به عملکرد سال پیش از آن (۱۴۰۰) ۴۹۲،۱۰۵ تن افزایش داشته است. این شرکت پارسال ۶۶۵ هزار تن متال ۸۷ درصد برنامه مصوب خود فروش داشته است، همچنین پارسال به‌منظور توسعه همکاری با شرکتهای دانش‌بنیان داخلی برای داخلی سازی اقلام یدکی و ملزومات تولید موفق به داخلی سازی، نصب و راه‌اندازی تجهیزات و ماشین‌آلات حساس و بحرانی شامل گیربکس سانتریفیوژهای عمودی و افقی در واحدهای شیمیایی و کاترهای واحدهای پلیمری شده است.



گفت: شدت تقاضا در زمستان سبب کاهش فشار در شبکه با همافا افت فشار شد، این در حالی بود که شبکه، امکان تأمین گاز را داشت اما سازوکار کنترلی های خانگی به نحوی است که با کاهش فشار، خود به خود جریان گاز قطع می‌شود. زمانی تأکید کرد: این اتفاق در حالی برای ۱۷ هزار مشترک رقم خورد که شرکت در همان زمان، گازرسانی پایدار برای ۲۷ میلیون مشترک را به ثبت رسانده بود. به عبارتی ۹۹.۹ درصد نمره گازرسانی از تولید تا توزیع برای شرکت ملی گاز ایران در زمستان ثبت شد که موفقیت بزرگی است، اما همان کاهش فشار برای ۱۷ هزار مشترک این موفقیت را تحت تأثیر قرار داد.

وی با ارائه آماری از مقدار فرآورش گاز در پالایشگاه‌های کشور در زمستان، به تولید روزانه ۸۵۰ میلیون مترمکعب گاز اشاره و اظهار کرد: با برنامه‌ریزی‌های انجام‌شده و مدیریت فرآیند، تابستان امسال تلاش داریم تولید و فرآورش گاز را ۶۱ تا ۷ میلیارد مترمکعب افزایش دهیم.

در زمینه داخلی سازی مولکولارسیو، توربین‌ها، بحث‌های فولادی و بخش‌های ابزار دقیق و... انجام شده، سبب تولید پایدار در شرایط تحریمی شده است. زمانی با اشاره به لزوم توجه به مقوله فرهنگ در مدیریت مصرف تصریح کرد: می‌توان با سازوکارهای فرهنگی حدود ۵ تا ۷ درصد مصرف گاز را مدیریت کرد. توجه به این موضوع که قیمت خوراکی که با پالایشگاه‌های گاز در اختیار صنایع قرار می‌گیرد، حدود ۲ تا ۲۰ درصد قیمت محصول نهایی است و همین خوراک در کشورهای اروپایی ۲۰ تا ۲۵ درصد قیمت نهایی محصول را به خود اختصاص داده، نشان از جذابیت بالای تولید در کشور دارد.

وی ادامه داد: در مقابل اما برای مباحث مربوط به مدیریت مصرف هم در صنایع و هم در بخش خانگی جذابیت و مشوق جدید در نظر گرفته نشده است. مدیر هماهنگی و نظارت بر تولید شرکت ملی گاز ایران در ادامه به معضل ناترازی حدود ۲۰۰ میلیون مترمکعبی گاز در روز با توجه به افزایش تقاضا اشاره کرد و

● مجتمع گاز پارس جنوبی

### ارسال روزانه ۱۰ هزار تن اتان به پتروشیمی‌ها

مدیرعامل مجتمع گاز پارس جنوبی اعلام کرد که این مجموعه با ارسال روزانه ۱۰ هزار تن محصول تولیدی اتان به پتروشیمی‌های مستقر در منطقه، بزرگ‌ترین تأمین‌کننده خوراک صنایع پایین‌دستی کشور است. احمد باهوش گفت: اکنون روزانه ۱۰ هزار تن محصول تولیدی اتان مجتمع گاز پارس جنوبی به پتروشیمی‌های جم، آریاساسول، مروارید، کوابن و پتروایرانیان ارسال می‌شود که با تلاش و همت کارکنان خلاق و کارآمد در سراسر پالایشگاه‌های این مجموعه این مقدار افزایش خواهد یافت. وی با اشاره به تولید محصول اتان مجتمع گاز پارس جنوبی در سال ۱۴۰۱ تصریح کرد: پارسال با انجام تعمیرات اساسی دقیق و منظم و استفاده از قطعات و تجهیزات با کیفیت ایرانی، بیش از ۲ میلیون و ۱۹۴ هزار و ۲۹۰ تن اتان در پالایشگاه‌های مجتمع گاز پارس جنوبی تولید شد. مدیرعامل مجتمع گاز پارس



جنوبی اعلام کرد که این مجموعه با ارسال روزانه ۱۰ هزار تن محصول تولیدی اتان به پتروشیمی‌های مستقر در منطقه، بزرگ‌ترین تأمین‌کننده خوراک صنایع پایین‌دستی کشور است. احمد باهوش گفت: اکنون روزانه ۱۰ هزار تن محصول تولیدی اتان مجتمع گاز پارس جنوبی به پتروشیمی‌های جم، آریاساسول، مروارید، کوابن و پتروایرانیان ارسال می‌شود که با تلاش و همت کارکنان خلاق و کارآمد در سراسر پالایشگاه‌های این مجموعه این مقدار افزایش خواهد یافت. وی با اشاره به تولید محصول اتان مجتمع گاز پارس جنوبی در سال ۱۴۰۱ تصریح کرد: پارسال با انجام تعمیرات اساسی دقیق و منظم و استفاده از قطعات و تجهیزات با کیفیت ایرانی، بیش از ۲ میلیون و ۱۹۴ هزار و ۲۹۰ تن اتان در پالایشگاه‌های مجتمع گاز پارس جنوبی تولید شد. مدیرعامل مجتمع گاز پارس

● منطقه ۴ عملیات انتقال گاز

### برگزاری نخستین نمایشگاه الکترونیکی اقلام مازاد تدارکات کالا

مدیر منطقه ۴ عملیات انتقال گاز گفت: نخستین نمایشگاه الکترونیکی مصور اقلام مازاد تدارکات کالا در سطح شرکت ملی گاز تهیه و در فضای اشتراکی شرکت انتقال گاز بارگذاری شده است. محمد کامل در حاشیه نشست قدردانی از فعالان انبارگردانی سال ۱۴۰۱، ایجاد نمایشگاه مصور اقلام مازاد در این منطقه را نشان از آغاز حرکت‌های نو در حوزه انبارداری در شرکت انتقال گاز خواند و گفت: این منطقه از سال ۱۳۸۵ با استقرار سامانه نرم‌افزاری بایگان دارای یک انبار مکانیزه مصور شد، به طوری که همه همکاران منطقه به‌عنوان کاربر سامانه می‌توانند بدون مراجعه حضوری به انبار، از طریق نرم‌افزار بایگان، تصویر و مشخصات اقلام انبار را مشاهده کنند. وی ادامه داد: کاربران منطقه هم می‌توانند از تازه‌ترین وضع سفارش خرید از طریق این نرم‌افزار مطلع شوند که به کمک همین امر در تدارکات و عملیات کالا را نشان می‌دهد.



● شرکت ملی گاز ایران  
**امکان صرفه‌جویی حدود ۷ درصدی مصرف گاز با سازوکار فرهنگی**



گفت‌و‌گو با فخریه‌ای از خانواده نفت

# وقتی نفت پزشکی به هم پیوند می‌خورند

**مشعل** در دنیای کنونی خلاقیت از اهمیت و جایگاه ویژه‌ای برخوردار است و انسان نیز برای ایجاد نشاط و حرکت رو به جلو، نیازمند نوآوری و ایده‌های ناب و خلاق در زمینه‌های مختلف است. بدون اغراق افراد دارای ذوق، قریحه و افکار نواز ارزشمندترین سرمایه‌های هر ملتی محسوب می‌شوند که از جایگاه ویژه‌ای برخوردار هستند. شرکت خطوط لوله و مخابرات نفت ایران نیز با درک این مهم که داشتن خلاقیت، ضامن موفقیت شرکت است، حمایت از ابتکارات و خلاقیت‌های مهندسان و کارشناسان را در دستور کار قرار داده، به طوری که اختراعات بسیاری از نخبگان این شرکت ثبت و عملیاتی شده است. دکتر مازیار ایران‌نژاد که در حال حاضر به عنوان کارشناس اطلاعات مدیریت شرکت خطوط لوله و مخابرات نفت منطقه اصفهان فعالیت می‌کند، از نخبگانی است که همیشه دغدغه ایده‌های نو برای بهبود امور را در سر می‌پروراند. ثبت و عملیاتی شدن چند پروژه خلاقانه مرتبط و غیرمرتبط با صنعت انتقال نفت در کارنامه وی موجود است و اکنون به بهانه ابداع روش جدید در تشخیص پلاک‌های فعال و غیرفعال بیماری MS با وی گفت‌وگویی کرده‌ایم که با هم می‌خوانیم.



« با مطالعه رزومه شما و فعالیت در حوزه‌های مختلف، به نظر می‌رسد که بخش زیادی از وقت شما صرف پردازش ایده‌های نو و ابتکارات و اختراعات می‌شود. این مسیر و روش در برنامه زندگی تان مدون و همیشگی است؟  
خوشبختانه مسیر تحصیلی من در ایام دانشگاه و حتی پیش از آن به گونه‌ای رقم خورد که استادان و معلمانم روش تدریسی مبتنی بر تحقیق و پژوهش داشتند. در چنین فضایی میل به آموختن و پس از آن کاربردی شدن آموزش‌های اکتسابی، من را به سمتی هدایت کرد که خلاقانه و مبتکرانه از آموخته‌هایم بهره‌وری کنم. در حال حاضر تحقیق و پژوهش، بخش جدایی‌ناپذیر زندگی‌ام شده و در همه حال به فکر اندیشه‌های نو برای همه امور زندگی و کاری‌ام هستم.

« یعنی معتقدید که فضای دانشگاه‌های مامبتنی بر تحقیق و پژوهش هستند و این فضا به شما برای ارائه نوآوری‌هایتان کمک کرده است؟

نه. با قاطعیت می‌توان گفت که ضعف امروز فضای آموزش عالی کشور، نداشتن توجه کافی به پژوهش و نوآوری است و بسیاری از استعدادهایی بی‌نظیر نخبگان مبتکر به دلیل سرخوردگی از فضای غیر کاربردی دانشگاه‌ها در نطفه خفه

می‌شوند؛ اما به هر دلیلی که شاید بخشی از آن را بتوان خوش‌اقبال نامید یا علاقه‌مندی ذاتی به نوآوری، فضای دانشگاهی برای من الهام‌بخش و مشوق به سمت تحقیق و ابتکار بوده است؛ البته واکاوی این مساله بسیار مفصل است و به دلیل غیرمرتبط بودن با فضای این مصاحبه، خیلی به آن نمی‌پردازم.

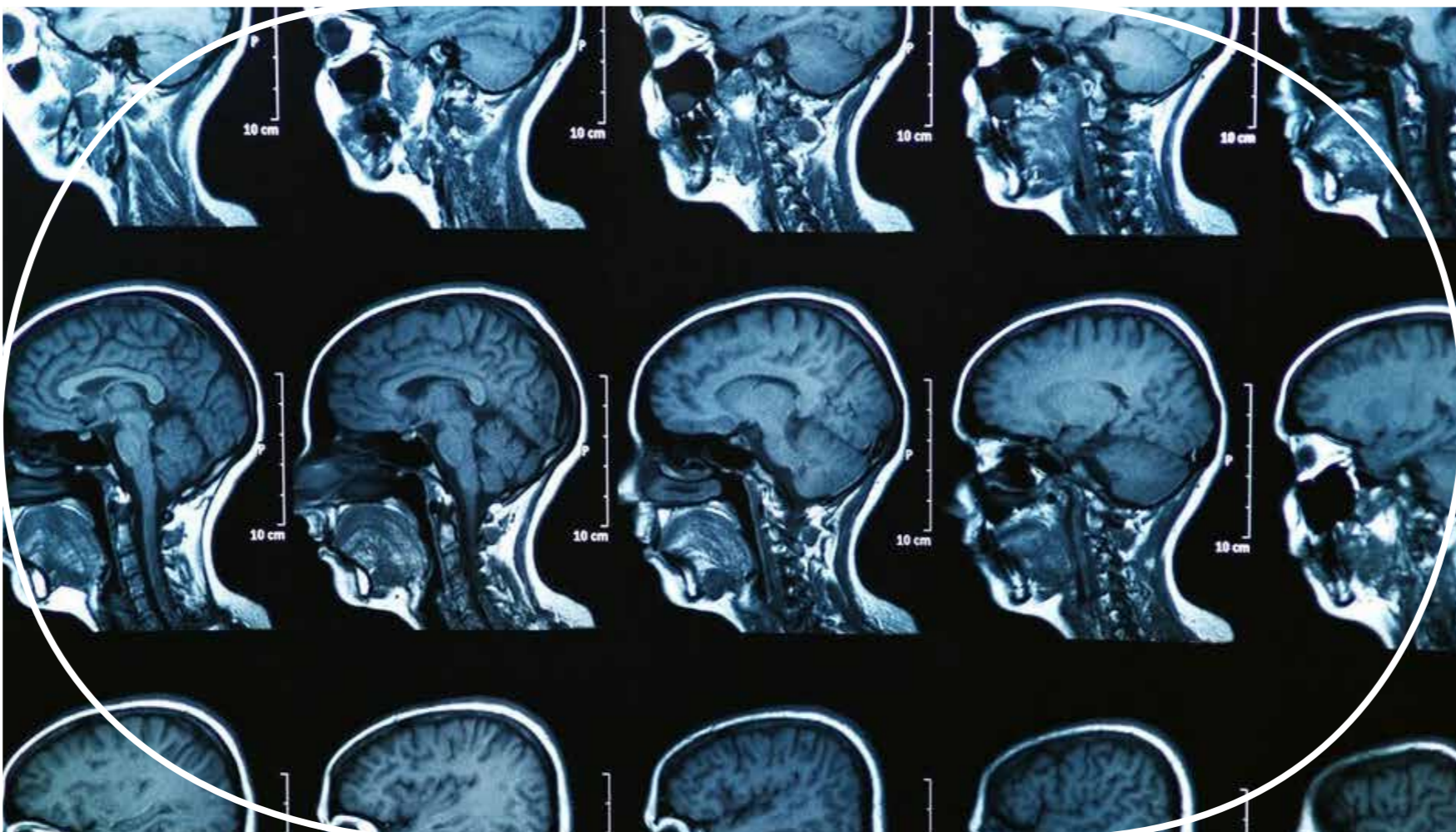
« موافقم. بهانه مصاحبه ما با شما ابداع روش جدیدی در تشخیص پلاک‌های فعال و غیرفعال بیماری MS است. این اختراع شما چه کمکی به روند درمان بیماران مبتلا می‌کند؟ بیماری Multiple Sclerosis یا به اختصار MS، سبب التهاب و تخریب میلین اعصاب مرکزی و در نهایت موجب تشکیل ضایعاتی به نام پلاک فعال می‌شود. فعال یا غیرفعال بودن این نوع پلاک‌ها، بیانگر مراحل بیماری و شدت آن است. روش استاندارد تشخیص فعال یا غیرفعال بودن پلاک استفاده از MRI به روش افزایش کنتراست، با استفاده از ماده کنتراست گادولونیوم است که در زنان باردار و بیماران کلیوی و کبدی نمی‌توان از این ماده استفاده کرد و نیاز به روش جایگزین است، ضمن اینکه این بیماری در زنان شایع‌تر و اغلب در زمان بارداری خود را نشان می‌دهد. در این طرح تحقیقاتی که با همکاری دانشگاه علوم پزشکی اصفهان

صورت گرفت، از روش تصویربرداری MRI به روش حساسیت مغناطیسی استفاده شد که نیاز به ماده حاجب ندارد؛ اما به علت نزدیک بودن شدت روشنایی پلاک فعال از غیرفعال در این روش، تفکیک آنها برای چشم انسان کار بسیار دشواری است که با روشی به نام «کلاس‌بندی بی‌زین»، برای اولین بار پلاک‌های فعال و غیرفعال به صورت هوشمند و خودکار با دقت بالا از هم تفکیک شدند و این روش می‌تواند نقش مهمی در حفظ سلامت این بیماران داشته باشد.

« این ابداع شما نهایی شده است؟

بله، نتایج این تحقیق در مجله Acta Rdiologica از مجلات ISI به چاپ رسیده است.

« در اختراعات به ثبت رسیده از شما، اختراع سیستم مانیتورینگ از راه دور ولتاژ حفاظت کاتدیک خطوط لوله نفت و گاز از طریق GSM به چشم می‌خورد. این سیستم تا چه میزان در صنعت انتقال نفت و گاز کشور کاربردی است؟  
در صنعت انتقال نفت و گاز، افزون بر استفاده از پوشش برای جلوگیری از خوردگی خطوط لوله، یک ولتاژ منفی برای جلوگیری از اکسیداسیون لوله مورد استفاده قرار می‌گیرد که در صورت قطع شدن و عبور از محدوده مجاز در سطح



طراحی و ساخت راهبری داشبورد مدیریتی منطقه اصفهان برای نخستین بار در سطح شرکت، طراحی، ساخت و راهبری نرم‌افزار مانیتورینگ از راه دور در مراکز انتقال نفت مارون اصفهان، طراحی، ساخت و راهبری نرم‌افزار مدیریت یکپارچه نوسانات لرزش توربین‌های سولرز، طراحی، ساخت و راهبری نرم‌افزار استارت و استوپ توربین‌های سولرز، رستون و دیژل ژنراتور، محاسبه قابلیت اطمینان توربین‌های سولرز و همچنین رتبه‌بندی مراکز انتقال نفت مارون بر اساس عملکرد نیز از دیگر اقدام‌ها و فعالیت‌هایی است که برای بهبود عملکرد سیستم‌های شرکت انجام شده است.

« در صحبت‌هایتان به ساخت نرم‌افزار مدیریت یکپارچه دامنه نوسانات لرزش توربین‌های سولرز اشاره کردید. به نظر می‌رسد ساخت این نرم‌افزار، یکی از کاربردی‌ترین اختراعات شما باشد. ضرورت ساخت چنین نرم‌افزاری چگونه احساس شد؟

با توجه با اینکه یکی از چالش‌های استفاده از توربین‌های سولرز از ابتدای راه‌اندازی تاکنون، مشکل لرزش این توربین‌ها بوده، از زمان حضور در منطقه اصفهان، همواره به دنبال بررسی این عیب و پیدا کردن روشی برای کاهش اثر آن بودم. در مرحله نخست با استفاده از نرم‌افزار مانیتورینگ از راه دور، امکان مانیتورینگ لرزش لحظه‌ای همه توربین‌ها در مرکز منطقه فراهم شد و در گام بعد، با ایجاد سابقه‌ای که از این ارقام به دست آمد، نرم‌افزار هم طراحی و ساخته شد. با استفاده از این نرم‌افزار، توربین‌های دارای لرزش یا در حال افزایش لرزش پیش از رسیدن به شرایط حاد شناسایی شده و با برنامه‌ریزی که در سطح منطقه انجام می‌شود، اصلاح توربین‌ها در دستور کار قرار می‌گیرد.

« آزمایش میدانی و عملیاتی این نرم‌افزار هم موفقیت‌آمیز بوده است؟

در آخرین نمونه کاری که انجام شد، ۸ دستگاه توربینی که در حال افزایش لرزش بودند، پیش از رسیدن به شرایط بحرانی شناسایی شدند و در طول چهار ماه، با زحمات واحد مکانیک و همکاری دیگر واحدها، از بروز شرایط بحرانی در منطقه جلوگیری شد. نتایج این کار، به مدیر خطوط لوله انعکاس داده شد که تحسین مدیر خطوط لوله و مدیر عامل را در پی داشت و بر لزوم استفاده از این دستاورد در سایر مناطق نیز تاکید شد.

« به نظر می‌رسد مسیر پژوهش و ابتکار برای شما بی‌پایان است و به یقین مسائل زیادی در ذهن شما وجود دارد که پاسخ به آنها، در بجه‌ای نوین به جهان علم و دانش است. آینده برای شما چگونه رقم می‌خورد؟

خوشبختانه من مسیر را یافته‌ام؛ اما راه به‌قدری دراز و پربیخ‌وخم است که نمی‌توانم بایانی برای آن متصور بود. هر لحظه در پی کسب دانشم و امیدوار به حل مسائلی که تاکنون پاسخی برای آنها یافت نشده است. به عنوان مثال در دوره دکترا روی روش‌های فشرده‌سازی تصاویر ویدیویی کار کردم. در حوزه تصویر، فشرده‌سازی ویدیو به علت تغییر حرکتی که در آن وجود دارد، پیچیده است و تشخیص حرکات و تخمین آنها بر اساس روش‌های ریاضی پیچیده می‌شود. طی سه مقاله‌ای که به چاپ رساندم، یک روش فشرده‌سازی ویدیو جدید ارائه دادم که در حوزه بیت ریت پایین، از به‌روزترین استانداردهای فشرده‌سازی کنونی یعنی MP.۴ و HEVC کیفیت بهتری داشت. همچنین بر اساس همین روش فشرده‌سازی، یک روش فشرده‌سازی مقیاس‌پذیر نیز ارائه شد. فشرده‌سازی مقیاس‌پذیر، همان چیزی است که امروزه در دائلود تصاویر ویدیویی می‌بینم، یعنی مثلاً اگر حجم اینترنت شما پایین است، می‌توانید تصاویر با کیفیت کمتر که دارای حجم کمتر است را دائلود و در غیر این صورت، تصاویر با کیفیت بالا و حجم بیشتر را دائلود کنید.

« مطلبی هست که نگفته مانده باشد و بخواهید بگویید؟

جهان امروز، متکی بر علم و دانش است و هر کشوری که بتواند از اندیشه‌های علمی نخبگانش بهره‌مند شود، آینده بهتری در انتظارش خواهد بود. شرکت خطوط لوله و مخابرات نفت ایران نیز یک شرکت فنی و مهندسی است که پیوسته باید خود را با دانش‌های روز دنیا تطبیق دهد. این به‌روزرسانی علمی، مستلزم حمایت مدیران از مهندسان و کارشناسانی است که در همه مناطق کشور فعالیت می‌کنند و باید خلاقیت و نوآوری آنان دیده شود تا برای خلق آثار بزرگ‌تر، انگیزه‌های کلان داشته باشند.



# نهمین در ایران باستان

## یونس صادقی در باره واژه نفت و کاربردهای

آن در گذشته‌های دور ایران، اطلاعات بسیار اندکی وجود دارد که یکی از دلایل آن برمی‌گردد به سنت شفاهی گویی دوره باستان که مکتوبات به نسبت مناطق تاریخی همجوار ایران کمتر بود و عمده منابع اطلاعاتی ما برگرفته از آثار کلاسیک یونان و روم است. از این رو این عامل، به همراه نبود تحقیقات جامع درباره نفت، در ناآگاهی از طلای سیاه در گذشته‌های تاریخی ایران تأثیر گذاشته است. در سال ۱۹۳۸ دکتر لارنس لاکهارت از تاریخ‌پژوهان و فعالان حوه نفت که مدتی در تهران از سوی شرکت نفت انگلیس و ایران فعالیت داشت، مقاله‌ای درباره تاریخ نفت ایران تا قرن ۲۰ در مجله «La Revue Petrolifler» در فرانسه منتشر کرد که ابعاد جدیدی از نفت در دوره باستان را پیش روی تاریخ‌پژوهان قرار داد. این مقاله بعدها در کتاب «بنجاه سال نفت ایران» تألیف مصطفی فاتح چاپ و راهگشای پژوهشگران این حوزه شد. در این مجال کوتاه، به بررسی نفت در ایران باستان با تأکید بر پژوهش لاکهارت پرداخته می‌شود.

## نفت در جهان باستان

بر اساس گفته‌های مصطفی فاتح، کاوش‌های باستان‌شناسی در کشور عراق نشان داده که از ۴ هزار سال پیش از میلاد مسیح، ملات قیر در عمارات و ابنیه به کار می‌رفته است. هرودوت، مورخ یونانی در این باره گفتاری دارد که «سنگ‌فرش کف‌باغ‌های معلق بخت‌النصر با قیر معدنی بندکشی شده بود و مردم بابل، استخرها و راه‌های آب و سدهای خود را با قیر، بندکشی می‌کردند.» همچنین به گفته مورخان در بابل، جاده‌ها را فرش و با قیر، بندکشی می‌کردند تا تحمل ارباهای سنگین را داشته باشد. در مصر از آسفالت و قیر ایران و فلسطین، برای مومیایی کردن اجساد استفاده می‌شد و بعضی از ملل خاورمیانه، فراورده‌های نفتی، بخصوص قیر معدنی را در سحر و جادو به کار می‌بردند و گاهی هم بت‌های کوچک و بزرگ از آن می‌ساختند.

## نفت در ایران باستان

در حوزه تمدنی فلات ایران، بر اساس گزارش‌های لاکهارت، از زمان سومریان (۵ تا ۶ هزار سال پیش) در شوش، قیر مورد استفاده بوده، به این صورت که از آن به جای ملات بین سنگ‌ها و آجرهایی که در عمارات کار می‌کردند، استفاده می‌شده، همچنین جواهرات را به وسیله تکه‌های قیر نصب می‌کردند و دسته‌های چاقو و امثال آن را با قیر مستحکم می‌ساختند و کشتی‌ها و ظروف سفالین را با قیر می‌اندودند تا آب به آنها سرایت نکند. (لاکهارت به نقل از فاتح، ۱۳۳۵: ۶-۹)

## وجه تسمیه نفت

ریشه کلمه «نفت» در زبان فارسی، به طور دقیق مشخص نیست که از چه زبانی اقتباس شده است. پروفیسور هر تسفلدو پروفیسور بیلی، کلمه نفت را از فعل «ناب» فارسی به معنی رطوبت داشتن دانسته‌اند و گفته‌اند که در زبان اوستایی «نپتا» بوده و کلدانی‌ها، یهودی‌ها و عرب‌ها آن را از زبان مدی‌ها گرفته و «فتا» خوانده‌اند. مسیو دورم فرانسوی، رئیس مدرسه علوم عالی پاریس، مدعی است که اکدی‌ها، کلمه نفت را از فعل «نپتو» به معنی افروختن گرفته‌اند و بعدها این کلمه در زبان‌های آسوری و بابلی استفاده شده است. آنچه مسلم است در اوستا، نفت به معنای روغن معدنی آمده و در دوره هخامنشیان برای روشنایی و مقاصد طبی استفاده می‌شده است. ایرانیان که آتش را جزو عناصر مقدس دانسته، احترام می‌کردند و گاز نفت را که در پارهای جاها از زمین خارج می‌شد، مشتعل کرده و چون همیشه می‌سوخت، در نظر آنان «آتش جاودان» به شمار می‌آمد و آن را به زبان پهلوی «خواریشنیک» می‌نامیدند. در نقاطی که این آتش دیده می‌شد، آتشگاه بنا می‌کردند و در اران (بادکوبه)، دامغان، بلخ و مسجد سلیمان این گونه آتشکده‌ها وجود داشته است. (لاکهارت به نقل از فاتح، ۱۳۳۵: ۶-۹)

## نفت در منابع یونانی و رومی

منابع کلاسیک یونان و روم، گزارش‌های کوتاهی از وجود نفت در مناطق تحت نفوذ ایران ارائه کرده‌اند. هرودوت در کتاب تاریخ خود، راجع به نفت ایران چنین می‌نویسد: «در ۲۲ کیلومتری شوش، محلی است که «اردیکا» نام دارد. در اینجا چاه‌هایی است که با چرخ و خیک از آن نفت، قیر و نمک بیرون آورده و در مخزن می‌ریزند و پس از چندی قیر و نمک ته‌نشین می‌شود و نفت به شکل مایع باقی می‌ماند.» (هرودوت، ۱۳۵۶: ۱۱۸) هرودوت در جای دیگری ضمن داستان محاصره شهر آن از سوی ایرانیان چنین می‌نویسد: «ایرانیان از روی تپه‌ها، قیرهای فروزان به سنگ‌های یونانیان پرتاب می‌کردند و معلوم است که تپه‌ها آلوده به نفت بوده، و گر نه هنگام پرتاب سریع خاموش می‌شده است.»

پلوتارک، مورخ یونانی قرن دوم میلادی در شرح حال اسکندر می‌نویسد: «هنگامی که اسکندر از کشور بابل می‌گذشت، در یکی از شهرهای استان اکباتان، مردم برای خوش آمد به او، نفت را روی جاده‌ها می‌ریختند و آتش می‌زدند تا شعله‌های فروزان آن موجب مسرت اسکندر شود.» اما به نظر لاکهارت، ظاهراً پلوتارک در تعیین اسم محل اشتباه کرده: زیرا استان اکباتان جزو کشور بابل نبوده و شاید مقصود پلوتارک، ناحیه نفت‌خیز کرکوک و موصل بوده است. در هر حال، این مدارک تاریخی می‌رساند که در ایران و کشورهای مجاور آن، نفت از گذشته دور وجود داشته و مردم این ممالک به انواع مختلف، حتی برای جشن و آتش‌بازی از آن استفاده می‌کردند. (پلوتارک، ۱۳۶۹: ۱۲۸)

مورخ رومی به نام «امیانوس مارسلینوس» که همراه «ژولین» امپراتور روم به جنگ شاهپور دوم آمده، چنین می‌نویسد: «ایرانیان برگ‌های گیاه مخصوص را در روغن خیس می‌کردند و سپس مایع دیگری به نام نفت بر آن می‌افزودند. آنگاه تیرهای جنگی خود را در آن گذارده، آتش می‌زدند و به طرف دشمن پرتاب و دقت می‌کردند که کمان را آهسته رها کنند تا تیر بسرعت پرتاب نشده و آتش آن خاموش نشود. این تیرها به هر جا می‌رسید، آتش‌سوزی به پا می‌کرد و آتش آن با آب خاموش نمی‌شد و فقط ریگ و شن آن، حریق را می‌خواباند.» ۲۰۰ سال بعد از آن، ایرانیان هنگام دفاع قلعه پترا واقع در قفقاز، با اسلحه‌های نفتی، رومیان را می‌راندند. پروکوپوس، مورخ امپراتوری بیزانس (قرن هشتم میلادی) در تاریخ جنگ‌ها چنین نوشته است: «ساخلوی ایرانی، کوزه‌های بسیاری را که از گوگرد و قیر انباشته شده بود، آتش زدند و به طرف رومیان پرتاب کردند و توانستند به وسیله آن حریقی راه بیندازند که تقریباً همه چیز را بسوزاند.» این اطلاعات، که از مجموعه پژوهش‌های لاکهارت جمع‌آوری شده، اطلاعات تاریخی ناب از وجود و کاربرد نفت در ایران باستان را به تصویر کشیده که الهام بخش پژوهشگران امروزی شده است.

## خبر

مدیریت موزه‌ها و مرکز اسناد صنعت نفت در بیست‌وهفتمین نمایشگاه بین‌المللی نفت، گاز، پالایش و پتروشیمی با شعار «صنعت نفت؛ تولید فناورانه، مصرف بهینه» در سالن ۸ و ۹ پذیرای بازدیدکنندگان است. بیست‌وهفتمین نمایشگاه بین‌المللی نفت، گاز، پالایش و پتروشیمی ۲۷ تا ۳۰ اردیبهشت ۱۴۰۲ در محل دائمی نمایشگاه‌های

## حضور مدیریت موزه‌ها در نمایشگاه نفت

بین‌المللی تهران برگزار می‌شود. مدیریت موزه‌ها و مرکز اسناد صنعت نفت در این دوره از نمایشگاه، ضمن نمایش اسناد و اشیای تاریخی صنعت نفت از اکتشاف تا کنون، آماده است در محل غرفه، شنوای روایت تاریخی و خاطرات پیشکسوتان از تاریخ صنعت نفت باشد. در بیست‌وهفتمین نمایشگاه بین‌المللی صنعت نفت،

بیش از یک‌هزار و ۵۰۰ شرکت ایرانی و خارجی در بخش‌های مختلف از جمله شرکت‌های بالادستی نفت و گاز، اکتشاف و تولید، سازندگان داخلی، صنایع میان‌دستی و پایین‌دستی گاز، پالایش و پتروشیمی و شرکت‌های دانش‌بنیان، پارک‌های فناوری، دانشگاه‌ها، استارت‌آپ‌ها و سایر شرکت‌های مرتبط با صنعت نفت حضور دارند.

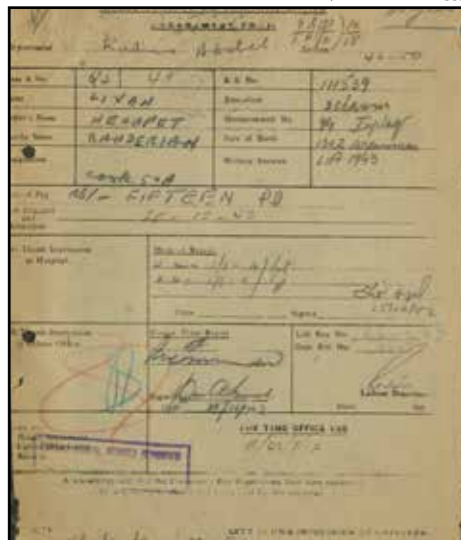
## تاریخ شفاهی نفت

سید محمد غرضی، دومین وزیر نفت جمهوری اسلامی ایران در ۲۳ بهمن ۱۳۲۰ در شهر اصفهان متولد شد. او فرزند ششم خانواده از جمع هشت فرزند پدر و مادرش بود. پس از تحصیلات مقدماتی و اخذ دیپلم متوسطه به دانشکده فنی دانشگاه تهران رفت و در سال ۱۳۴۴ پس از پایان تحصیلات در رشته مهندسی برق به عرصه مبارزات سیاسی وارد شد. غرضی در سال‌های ۱۳۶۰ تا ۱۳۶۴ به‌عنوان وزیر نفت، سکان این وزارتخانه را در دست گرفت. خاطرات او در قالب سومین دفتر از تاریخ شفاهی وزرای نفت ایران از سوی مدیریت موزه‌ها و مرکز اسناد صنعت نفت ایران تهیه و تدوین شد. بخش‌هایی از این گفت‌وگو را در چند قسمت با هم مرور می‌کنیم. «وزی شهید رجایی که رئیس‌جمهور شده بود، گفته بود: «به هر کس می‌گوییم به وزارت نفت برو، می‌گوید نفت بو می‌دهد!» و از این قبیل حرف‌ها، بعد به نحوی از من خواستند که به وزارت نفت بروم. احمد آقا خمینی گفتند: «ما به رجایی گفتیم که کسی حاضر نمی‌شود این مسؤلیت را بپذیرد، غرضی می‌پذیرد و به وزارت نفت می‌رود.» بعد از من پرسید: «آیا تو حاضری و قبول می‌کنی؟» گفتیم: بله. قبول می‌کنم. موقعی که به مجلس معرفی شدم، در مجلس هم رأی خیلی خوبی آوردم؛ یعنی در میان وزیران پیشنهادی، رأی دوم یا

## توضیحات سند

## معرفی شیء

نمونه فرم  
استخدام شرکت  
نفت  
انگلیس - ایران



## یخچال نفتی

یخچال نفتی، یکی از جالب‌ترین سیستم‌های تبرید است که در دوران قدیم مورد استفاده قرار می‌گرفت. برخلاف تصور عامه مردم، نفت هیچ نقش مستقیمی در سیکل تبرید ایفانمی‌کرد؛ بلکه تنها برای تولید حرارت در ژنراتور استفاده می‌شد. ژنراتور، پمپ حباب، کندانسور، اپراتور و جاذب قسمت‌های اصلی یخچال نفتی هستند. اختراع یخچال نفتی به‌طور مشترک به نام آلبرت اتیشتن و لنوز لارد ثبت شده است. یخچال نفتی در موزه نفت‌سوزهای کرمان نگهداری می‌شود. باغ موزه کرمان از جمله بناهای قدیمی شهر کرمان است. در باغ موزه نفت‌سوزهای کرمان که ۱۱۲ اسفند ۱۳۹۹ افتتاح شد، مجموعه‌ای از چراغ‌ها، وسایل گرمایشی، اجاق‌های خوراک‌پزی نفت‌سوز و... نگهداری می‌شود.







عطر ماندگار:

از بیانات رهبر معظم انقلاب

## فرهنگ پهلوانی

ورزش باستانی کشورمان، یک تاریخ و یک فرهنگ محسوب می شود که در طول سالیان با جوانمردی، گذشت و ایثار عجین شده است. برای رشد سنت‌ها و خصلت‌های ویژه پهلوانی که همان دیانت و جوانمردی است، زورخانه‌ها در کشور باید با برخورداری از آخرین پیشرفت‌های علمی و تکنیکی حفظ و تقویت شود.

بیا باید این ورزش را با جزئیات آن که بسیار متین و با وقار است و باطراوت روحانی که پس از ورزش باستانی کامل به انسان دست می دهد و با کمتر ورزشی در دنیا قابل مقایسه است را زنده و احیا کنید...  
محیط معنوی، همان محیط پهلوانی دیرین ورزشکاران قدیمی خود ماست؛ آنهایی که وقتی وارد گود ورزشی می شدند، خاک گود را می بوسیدند، آنهایی که همیشه ورزش را با نام خدا شروع می کردند و با نام خدا تمام می کردند، با بسم الله شروع می کردند و با دعا تمام می کردند.

ورزش باستانی، ورزش بسیار خوب و مهمی است. این ورزش را ادامه دهید و پیش بروید.



انسان در زندگی به وجود می آید، دقت و تأمل کنیم، متوجه خواهیم شد که علت اصلی آنها ریشه در فقدان دوراندیشی و تدبیر دارد. برآستی اگر انسان‌ها عواقب کارهای خود را مورد بررسی و دقت قرار می دادند، نه در دنیا موجب پشیمانی و گرفتاری می شد و نه در آخرت انگشت افسوس و پشیمانی به دهان می گرفتند. در روایتی طلایی و ماندگار از حضرت عبد العظیم الحسنی(ع) این چنین از امام جواد(ع) روایت و نقل می کند: به امام جواد(ع) گفتم: «ای فرزند پیامبر خدا! حدیثی از پدرانم برایم بازگو کن. فرمود: «پدرم، از جدم، از پدرانم نقل کرد که امیر مؤمنان(ع) فرمود: تدبیر قبل از انجام کار، از پشیمانی پیشگیری می کند.»

### درس چهارم: اکسیری برای درد و رنج آخرت

کم نیستند افرادی که به دنبال راه حلی برای نجات از درد و رنج آخرت می گردند، از طرفی بسیاری از افراد برای نجات و خلاصی از گرفتاری‌های دنیوی و اخروی نه با نسخه صحیح آشنایی دارند و نه راه صحیح را در پیش می گیرند، از این رو همواره در درد و رنج مسیر اشتباه قرار دارند.

در روایت زیبایی از عبد العظیم الحسنی(ع) یکی از راهکارهای اخلاقی برای کاستن از درد و رنج اخروی، صبر و بردباری در برابر ناملازمات رفتاری دیگران معرفی شده است: ایشان به نقل از امام هادی(ع) فرمود: «هنگامی که خداوند با موسی بن عمران(ع) سخن می گفت، ... موسی گفت: پروردگارا! پاداش کسی که به خاطر تو بر ادبیت و آزار مردم و دشنام آنها شکیبایی ورزد، چیست؟ فرمود: ای موسی! او را در سختی‌های روز قیامت، کمک خواهیم کرد.»

### درس پنجم: برخورد قرآنی با مردم

یکی از زیباترین و با شکوه ترین مکارم و فضایل اخلاق اجتماعی که خدای متعال با عبارت اعجاز گونه آن را به بندگانش خود بیان کرده، این آیه شریف است: «وَقُولُوا لِلنَّاسِ حُسْنًا»؛ با مردم آیه زبان‌خوش سخن بگویید.»  
عبد العظیم الحسنی، روایتی را نقل می کند که گویی ترجمان این آیه شریف است؛ چرا که نحوه برخورد صحیح و اخلاق مدارانه رابه تصویر کشیده است: حضرت عبد العظیم الحسنی(ع) روایت می کند که به امام جواد(ع) گفتم: ای فرزند پیامبر خدا! از پدرانم برای من حدیثی روایت فرما ... فرمود: «پدرم، از جدم، از پدرانم نقل کرد که امیر مؤمنان(ع) فرمود: شما هرگز نمی توانید مردم را با مال، بهره مند سازید. پس با آنها با اخلاق و خوشرویی برخورد کنید؛ چرا که من از پیامبر خدا(صلی الله علیه و آله) شنیدم که می فرمود: شما نمی توانید مردم را با اموال خود بهره مند سازید. پس با اخلاق خوب با آنان برخورد کنید.»

# پنج درس ناب زندگی از عبد العظیم الحسنی(ع)



می شناسی.»

تا مرد سخن نگفته باشد عیب و هنرش نهفته باشد

فِي لَحْنِ الْقَوْلِ؛ اگر بخواهیم، آنان را به تو می نمایانیم تا آنان را با سیمایشان باز شناسی و آنرا از آنها را از طرز سخن گفتنش

امام علی(ع) فرموده اند: حَسُنَ التَّدْبِيرُ وَ تَجَنَّبُ التَّبْدِيرَ مِنْ حَسَنِ السِّيَاسَةِ؛ تدبیر و آینده نگری نیکو و برهیز از ولخرجی، از نشانه‌های حسن سیاست است. (غررالحکم، ج ۳، ص ۳۸۵)

### شرح حدیث

مدیریت صحیح، استفاده بهینه از نیرو، امکانات، شرایط و زمینه‌ها را می طلبد. بنابراین با برنامه ریزی می توان از هدر رفتن نیروها، بودجه‌ها، فرصت‌ها و استعدادها جلوگیری کرد. برعکس، بی برنامه‌گی و ریخت و پاش و هدر دادن امکانات، هم نشانه

ضعف مدیریت و ناتوانی در اجرای برنامه هاست، هم آنچه پیوسته دست نیافتنی باقی می ماند، هدف است.

تاکنون، آسیب‌هایی که از ناحیه نداشتن نشناختن موقعیت‌های مناسب نیز کم ضرر نکرده‌ایم.

براستی سیاستمدار شایسته و مدیر اجرایی لایق و کارگزار متعهد کیست؟

مولای ما حضرت امیر(ع)، در این جمله

## حکمت‌های علوی؛ سیاست نیکو

(بخش هشتم)

حضرت عبد العظیم الحسنی، فرزند عبدالله بن علی، از نوادگان حضرت امام حسن مجتبی(ع) است که در عمر مبارک خود، محضر چهار امام معصوم(ع) را درک کرده و از شخصیت‌های بزرگ علمی و مورد اعتماد ائمه(ع) بوده است.

نکات ناب و درس‌های ماندگار از جناب عبد العظیم الحسنی را می توان در سلوک و سبک زندگی ایشان به دست آورد و هم از روایات ماندگار و گوهر باری که ایشان راوی و امانت‌دار آن در مسیر نشر فرهنگ اهل بیت(علیهم السلام) بوده است.

**درس اول: اهتمام به فرایض و تطبیق زندگی با اندیشه اهل بیت(ع)**

یکی از خصوصیات مشهور و ماندگار این امامزاده جلیل القدر، عرضه کردن اعتقادات و باورهای دینی و مذهبی خود به امام معصوم(ع) و گرفتن تأییدیه از ایشان است.

در منابع روایی نقل شده است: «حضرت عبد العظیم(ع): خدمت مولای خود علی ابن محمد بن علی ابن موسی بن جعفر بن محمد بن علی بن حسین بن علی بن ابی طالب امام هادی(ع) رسیدم. وقتی نگاه ایشان به من افتاد، فرمود: «خوش آمدی، ای ابوالقاسم! تو حقیقتاً دوست ما هستی.» گفتم: «ای پسر رسول خدا! مایلم دینم را به شما عرضه کنم، اگر مورد پسند بود، بر آن ثابت باشم تا خداوند عز و جل را ملاقات کنم. امام(ع) فرمود: «ای ابو القاسم، عرضه کن.» در این حدیث اقرار به معارف ناب توحیدی، شهادت به ولایت امری حضرات معصومین(علیهم السلام) و ایمان و باور به حیات ابدی و تسلیم در برابر اوامر و نواهی الهی مشاهده می شود. این موضوع، بزرگترین درس و پیامی است که یک راوی مورد اعتماد امام معصوم(ع) به طور مستقیم و غیر مستقیم می تواند به شیعیان و محبان خاندان عصمت و طهارت(علیهم السلام) بدهد.

### درس دوم: مراقبت و نگهداری زبان

یکی از نکات آموزنده و درس آموزی که در مجموعه روایات نقل شده از جناب عبد العظیم الحسنی(ع) در منابع روایی به یادگار مانده است، اهمیت و ضرورت حفظ و نگهداری زبان است. با یک حساب ساده بخوبی می توان گناہانی را بر شمرد که ریشه و منشأ اصلی آنها در بی تقوایی و بی مبالاتی زبان مشاهده می شود، از طرفی انسان به واسطه زبان می تواند کسب فضایل و کمالات اخلاقی کند و به درجات رفیع دست یابد. توجه به کاربرد و کارایی مثبت زبان، از مواردی است که در روایات نقل شده از عبد العظیم الحسنی(ع) قابل مشاهده است: «حضرت عبد العظیم(ع): به امام جواد(ع) گفتم: ای فرزند پیامبر خدا! از پدرانم برای من حدیثی روایت فرما ... فرمود: «پدرم، از جدم، از پدرانم نقل کرد که امیر مؤمنان(ع) فرمود: انسان زیر زبان خود پنهان است.» این روایت در واقع می تواند ترجمان برخی از آیات الهی باشد که باری تعالی فرموده است: «وَلَوْ نَشَاءُ لَأَرَبْنَاكُمْ فَلَمْ فَتَّكُمْ بِسِمَانِهِمْ وَلَنَعْرِفَنَّكُمْ